

Najneaj nanderac leaw tapiüng

SAN MATEO

wüx Teat Cristo

Acualajtsüw mixejchiw mixeech

Jesucristo

(Lc. 3:23-38)

1 Aaga nawiig cam apiüng wüx acualajtsüw mixejchiw mixeech Teat Jesucristo. Nop mixeech nej aag ayaj nenüt David aaga natang nenajiüt; aaga David quiaj Abraham mixeech nej.

²Aaga Abraham quiaj tacualüw a Isaac, Isaac tacualüw a Jacob, Jacob tacualüw a Judá, y alacas micoj nej michiig nej. ³Judá tacualüw a Fares, at a Zara, Tamar mimümüw nejiw. Fares tacualüw a Esrom, Esrom tacualüw a Aram. ⁴Condom Aram tacualüw a Aminadab, Aminadab tacualüw a Naasón, Naasón tacualüw a Salmón. ⁵Salmón tacualüw a Booz, mimüm Booz aag ayaj Rahab. Booz tacualüw a Obed, mimüm Obed aag ayaj Rut. Obed tacualüw a Isaí. ⁶Isaí tacualüw a David, áag tarang minatang nenajiüt. David tacualüw a Salomón, acual aweaag mintaj a Urías.

⁷Salomón tacualüw a Roboam, Roboam tacualüw a Abías, Abías

tacualüw a Asa. ⁸Asa tacualüw a Josafat, Josafat tacualüw a Joram, Joram tacualüw a Uzías.

⁹Uzías tacualüw a Jotam, Jotam tacualüw a Acaz, Acaz tacualüw a Ezequías. ¹⁰Ezequías tacualüw a Manasés, Manasés tacualüw a Amón, Amón tacualüw a Josías.

¹¹Josías tacualüw a Jeconías y alacas micual nej. Aag ayaj wüx nüt ndeajtoj maquiürajpwüw nipilan judío andüyiw tiül iüt Babilonia.

¹²Wüx landoj aquiüübaranüw andüyiw Babilonia, Jeconías tacualüw a Salatiel, condom Salatiel tacualüw a Zorobabel. ¹³Zorobabel tacualüw a Abiud, Abiud tacualüw a Eliaquim, Eliaquim tacualüw a Azor. ¹⁴Azor tacualüw a Sadoc, Sadoc tacualüw a Aquim, Aquim tacualüw a Eliud. ¹⁵Eliud tacualüw a Eleazar, Eleazar tacualüw a Matán, Matán tacualüw a Jacob. ¹⁶Jacob tacualüw a José minoj María. Aaga María quiaj tacual Teat Jesús nasoic a Cristo.

¹⁷Atquiaj tajljiw gajpopeic (14) nacualaran ajän wüx Abraham

matüch a David. At tajlüy algajpopeic nacualaran ajan wüx David matüch wüx taquiürajpüw nipilan judío andüy tiül Babilonia. Nde wüx tajlüyiw tiül Babilonia wüx tatüch wijquiam Teat Cristo tajlüy algajpopeic nacualaran.

Wüx wijquiat Teat Jesucristo

(Lc. 2:1-7)

¹⁸Wüx wijquiat Teat Jesucristo atcüy tajlüy: María mimüm nej altiüt mipoch aweaag José. Pero naleaing nganaw mequiiübayej, María tajiür teomeaats nej nop nine; tüüch nej aag ayaj Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios. ¹⁹Aaga José minench nej a María nop nej nerang najneaj. Xeyay andiüm minüx nej, áag ngo mandiüm majüiüquich lacual manguiyayeran; tandiüm macueat atánan quiaj. ²⁰Naleaing José xeyay tamb wüx omeaats. Ndoj, wüx tameay, quiaj taüm majaw nop ángel ocueaj Teat Dios. Tasaj nej:

—José acualaats David, nde meyac imeaats wüx aaga naél quiaj, iquiiüb marang mintaj a María, cos aaga nine apmawiquiach quiaj Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios neech nej. ²¹Nej apmawiquiach nop nine nench apmeaach manüt Jesús, cos nej apmawün asoet minipilan nej —aj nej.

²²Atquiaj tajlüy meáwan atnej lamapiüng nop nendeac andeac Teat Dios, cos tapiüng:

²³Nop leawa naleaing nüx nej apmecual mawiquiach nop nine nench.

Aaga nine quiaj apmasoic Emanuel, ajow.

Aaga poch Emanuel quiaj, apiüng: Dios almaquiiüb icoots.

²⁴Ndoj quiaj tapac ameay a José. Condom tarang atnej tasaj nej aaga ángel; taquiiüb a María marang mintaj nej. ²⁵Naleaing nómban ngo majlüy aweaag, tacüliw wijquiam micual a María. Aaga nine tüünd manüt JESÚS.

Tapeayiw mondüy wüx ocas

2 Teat Jesús wijquiat tiül cambaj Belén tiül iüt Judea wüx Herodes tarang minatang nenajiüt tiül aaga iüt quiaj. Tajlüy acas monxey mondüy wüx ocas tambüw andüyiw Jerusalén imiünüw nonüt iüt. ²Tatüniw manguiyaw:

—¿Nguiane almajlüy aaga nine wijquian leaw apmarang minatang nenajiüt tiül nipilan israele? Cos jayats majüic miocas nej; tajawasan wüx saliünan nonüt tiül xeiütan. Nganüy sajngoton naquiejliün xecosan teombas aaga nine —awüw.

³Wüx tanguiyay aag ayaj a Rey Herodes, ngo majneaj mayaag, aton meáwan moncül Jerusalén lango majawüw cuane apmarangüw.

⁴Quiaj tatün mapeayiw meáwan montangtang miteaats, aton meáwan mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés ocueaj nipilan judío. Tatün manguiyay nguiane netam wijquiam a Cristo.

⁵Quiaj tasajüw nej:

—Tiül cambaj Belén tiül iüt Judea, cos atquiaj tapiüng tanomb nop nendeac andeac Teat Dios wüx tapiüng:

⁶Cambaj Belén tiül iüt Judá, masey nine cambaj ic ajüic, naleaing xeyay nertam;

cos naw tiül ique apmaw nop
apmatüch marang natang
nenajiüt,
nej apmambeol xecambaj
Israel—ajüw nej.

⁷Ndoj aaga Herodes quiaj tapaj
ajcüwa mondüy, axotüyan tatün
manguiaj nejiw naleaing naleaing
cuane minüt amelich majawüw
aaga ocas. ⁸Condom tasaj nejiw
mambüw Belén, tapiüng:

—Nganüy quiüran,
nguineayantanej itüniün
menguiayüün wüx a nine. Wüx
lamexoman, ndoj tewiünan mesajan
xic, quiaj sanamb a xique aton
naquieel xecos teombas nej —aw.

⁹Wüx landoj masaj nejiw a
Herodes, quiaj tambüw. Aaga ocas
leawa tajawüw wüx aliw nonüt
tiül miütüw nejiw tamb ombas
nej. Tayac nejiw alareng niüng
ajlüy a nine; quiaj tacülan cawüx,
ngo majüy. ¹⁰Nejiw wüx tajawüw
aag ayaj xeyay tapac omeajtsüw.
¹¹Almajmeliw tiül iüm, quiaj
majawüw a nine almaquiiüb mimüm
nej. Tajmiücüw tiüt maquiejliw
micosüw nejiw manguiejriw omaliw
niüng ajlüy aaga nine. Condom
taleajquiw iquialayej mawüniw
müjchiw oro, pom, at najmboc
angan soex nasoic mirra. ¹²Condom
wüx tameayiw, quiaj taümiw
majawüw asaj nejiw Teat Dios nde
mandilileaw majawüw a Herodes.
Quiaj tandilileaw tiül miütüw nejiw,
ambüw tiül alinots tiüüd.

Tecuiürrüw andüy Egipto

¹³Wüx laambüw a mondüy wüx
ocas, quiaj José taüm majaw nop
ángel tasaj nej:

—Witiür, quiür, iquiiüb mintaj,
iquiüjpan a nine, icuiürran
indüyün tiül iüt Egipto. Icülünan
quiaj, nde mewiünan leaw sasaj
icon, cos alinoic nüt Herodes
apmayamb a nine mambiy —aw.

¹⁴Wüx tapac ameay a José, quiaj
taxainguw a nine, taquiüjpüw
mamb andüy Egipto aaga ongwiiüts
quiaj. ¹⁵Tacülíwan quiaj. Tiünüw
mandilileaw wüx landeow Herodes.
Quiaj tajlüy atnej lamapiüng Teat
Dios wüx tapiüng nop nendeac
andeac nej, cos tapiüng: “Imiün
Egipto tatüniüs xecual mandilil”,
aw.

Herodes tapiüng mambiyaranüw namix nine

¹⁶Wüx aliün mapac a Herodes,
tajaw lamawajchaw nej ajcüwa
mondüy wüx ocas, xeyay tajcüy.
Tapiüng mambiyaranüw meáwan
namix nine monench naw wüx iüm
mineat, ndoj wüx naliw, meáwan
monlüy tiül Belén, at tiül namix
cambaj monlüy quiájan. Cos landoj
matün manguiaj ajcüwa mondüy,
ngüt tajawüw aaga ocas. ¹⁷Atquiaj
tajlüy leaw lamapiüng nomb Teat
Dios masaj Jeremías aaga nendeac
andeac nej, wüx tapiüng:

¹⁸Apmanguiayaran tiül cambaj
Ramá,
xeyay monpaj, xeyay monjiünts;
cos Raquel xeyay ajiünts wüx
micual nej.
Nejinguind ngondom müüch nej
majneaj omeaats,
cos lango majlüyiw a namix nine.

¹⁹Condom wüx landeow Herodes,
quiaj teümeay a José tiül Egipto,
taüm majaw nop ángel tasaj nej:

²⁰—Nganüy quiür, iquiiüb a nine at mimüm nej, indililean indüyiün tiül miiütan Israel, cos landeowüw mondiüm mambiyaw a nine —aj nej.

²¹Quiaj tamb andüy tiül miiüt Israel, taquiiüb a nine, at mimüm nej. ²²Wüx José tanguiaiy Arquelao lamayar minajiüt miteat nej Herodes tiül Judea, quiaj timbol mambüw quiaj. Taüm majaw tasoic mambüw andüyw tiül iüt Galilea. ²³Wüx tatüchiw tiül miiütüw nejiw, quiaj tambüw macüliw tiül noic cambaj nenüt Nazaret. Atquiaj tajlüy cos lamapiüngüw tanomb mondeac andeac Teat Dios. Tapiüngüw Jesús apmasoic Nazareno cos naw quiaj.

Juan Bautista taquiaaach tiül wajchiüc

(Mr. 1:1-8; Lc. 3:1-9, 15-17; Jn. 1:19-28)

3 Wüx aaga nüt quiaj, Juan, aaga neech yow nipilan, tamb mandeac andeac Teat Dios tiül iüt Judea niüng ngo majlüy cambaj.

²Quiaj taquiaaach nipilan, tapiüng: —Ich leaam imeajtsan mecueatiün leaw ngo majneaj irangan, cos aaga nüt wüx Teat Dios apmajlüy wüx micambaj nej laliüc matüch —aw.

³Cos aaga Juan quiaj, tandeac wüx nej Isaías, aaga nendeac andeac Teat Dios, wüx tapiüng: Apmanguiaýaran aljane tengual andeac tiül wajchiüc: “Itajcan majneaj mitiüid a Teat Naxey; ileainguijchan a tiüid cos nej aliüc.”

⁴Aaga Juan quiaj asooig apix nej najüýeran miyeed camello,

aóel teomeaats nej taag. Tatsamb mow, tanganeow micün xiül.

⁵Tambüw manguiaiyw aquiaaach nej nipilan monaw tiül cambaj Jerusalén, monaw tiül iüt Judea, at monaw tiül namix nine cambaj monlüy mbeay lam Jordán. ⁶Wüx tapiüngüw lango mandiumüw marangüw aaga ngo majneaj tarangüw, quiaj Juan tüüch nejiw yow tiül lam Jordán.

⁷Wüx Juan tajaw lapeayiw quiaj xeyay fariseos at saduceos mayariw yow aton, quiaj tasaj nejiw:

—¿Jowa icona ponong ndiüc, jane nesaj icon mercuiürran meriowan tiül aaga xeyay ngo majneaj aliüc miün apmajluye? ⁸Sitiül naleaing laleaaw imeajtsan nguineay temerangan, ijüiquichan nómban irangan najneaj. ⁹Nde merangrangayon wüx mepiüangan tiülan icona: “Abraham xeteatiün”;

cos xique sasaj icon Teat Dios alndom müüch majlüy micual Abraham masey a piedra quiaj, ndot mandium. ¹⁰Nganüy üech alwüx apmandooig mioxijchaw xiül; atquiaj meáwan xiül leaw ngo mayac najneaj aóng nej, apndojquiüm majlos tiül biümb.

¹¹Xique süüch icon yow jane naleaing lamacueat arang ngo majneaj. Pero aliüc miün nop andüüban xic miün, nej xeyay netam ajlüy, ngo mat xic. Xique sayaag nicuajind xic niüng ajlüy nej; sayaag ngo natüch nandeaand tiüt apaj nej. Nej apmüüch icon mejiüran Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios. Apmawün wüx imbasan meáwan ngo majneaj atnej biümb ambel nendejajndeaj. ¹²Aag ayaj

atnej arang nop nerang najiüt,
cos alteowix nej minipüch nej,
apmaxaing osaab trigo matendeay,
condom apmaxaing mayac tiül
troj. Ndoj aaga opang trigo
apmambelich tiül biümb ngondom
xejqem —aw.

Wüx tayar yow Teat Jesús

(Mr. 1:9-11; Lc. 3:21-22)

¹³Teat Jesús imiün Galilea tamb
majaw a Juan mbeay lam Jordán,
müüch nej yow. ¹⁴Juan ngo
mandiüm, tapiüng:
—Ngwüy Teat, ique netam meaach
xic yow; ¿neol tewiün mejaw xic
nüüch ic yowa? —aw.

¹⁵Quiaj Teat Jesús tasaj nej:
—Nganüy netam merang, cos
netam marangar leaw lamapiüng
Teat Dios —aw.

Quiaj lango mapiüng nicuajind a
Juan. ¹⁶Wüx landoj ayar yow Teat
Jesús, almaw tiül yow, quiaj tajaw
lejquiat a cielo, tiün Nangaj Espiritu
ocueaj Teat Dios imiün tiül cielo
atnej noic palom andüy wüx ombas
nej. ¹⁷Condom tanguiayaran noic
nanderac imiün cielo, apiüng:
—Aag ayaj xecual xowtüy sandiüm,
apac ximeaats najaw —aw.

Tandiüm mayac nej wüx naél a nimeech

(Mr. 1:12-13; Lc. 4:1-13)

4 Condom Nangaj Espiritu
ocueaj Teat Dios taquiüüb
mamb Teat Jesús andüy tiül
wajchiüc müüch mayac nej wüx
naél minatang nimeech.

²Teat Jesús tafünd ngo met ic
miow (40) nüt, ic miow ongwiiüts,
condom xeyay tind üet. ³Quiaj

tapeay niüng ajlüy nej nimeech,
tandiüm mayac nej wüx naél, tasaj:
—Sitiül naleaing ique Micual Dios
ic, isaj aaga piedra quiaj marang
pan —aj nej.

⁴Quiaj Teat Jesús tasaj nej:
—Tiül Mipoch Teat Dios apiüng:
“Ngome áagan nüeteran ipacüy
nipilan, leaw nembeat aag ayaj
meáwan poch andeac Teat Dios”
—aj.

⁵Condom quiaj minatang nimeech
taquiüüb nej mamb andüy tiül
nangaj cambaj Jerusalén, mayac
wüx omal nadam nangaj iüm.

⁶Quiaj tasaj nej:
—Sitiül ique Micual Dios ic, ijchic
tiüt cos ajlüy tiül Mipoch Teat Dios,
apiüng:

Teat Dios apmüüch mamb
miángeles nej mambeoliw ic.
Apmangochiw ic naag owixaw
nejiw ngana maleamb ileaj
piedra, aw —aj nej minatang
nimeech.

⁷Quiaj Teat Jesús tasaj nej:
—Aton ajlüy tiül Mipoch Teat Dios,
apiüng: “Nde mendiüm mitsoj leaw
apiüng Teat Naxey Midios” —aj nej.

⁸Aaga minatang nimeech
taquiüüb nej mamb alinomb.
Nganüy taquiüüb nej andüy wüx
nop najal oleaj tiüc. Quiaj tüüch nej
majaw meáwan cambaj leaw ajlüy
wüx iüt at meáwan leaw najneaj
almajiürüw. ⁹Quiaj tasaj Teat Jesús:
—Meáwan aag ayaj sanüüch ic
meneay sitiül ique apmequieel
micos tiximbas meyar sandeac —aj
nej.

¹⁰Quiaj tasaj nej Teat Jesús:
—Iriow ningüy niüng sajlüy,
Satanás, cos tiül Mipoch Teat Dios

apiüng: “Áagan Teat Dios netam mequieel micos teombas nej meyar andeac” —aj nej.

¹¹ Quiaj taw minatang nimeech. Condom tapeayiw miánges Teat Dios mambeolüw Teat Jesús.

Teat Jesús tamelich aquiaach tiül Galilea

(Mr. 1:14-15; Lc. 4:14-15)

¹² Wüx Teat Jesús tanguiaj Juan lajmel tiül manchiüc, quiaj tandilil andüy tiül iüt Galilea. ¹³ Nej taton ngome tacül tiül Nazaret, tamb macül tiül Capernaum, noic cambaj mbeay nadam yow nenüt Galilea, tiül miiütüw Zabulón y Neftalí, monlüy tanomb. ¹⁴ Atquiaj tajlüy atnej tanomb tapiüng Isaías nendeac andeac Teat Dios, cos tapiüng:

¹⁵ Icona monaw tiül miiütüw Zabulón y Neftalí,
najlüyiw mbeay tiiüd amb mbeay ndec, nonüt necamb lam Jordán;
aag ayaj tiül iüt Galilea, niüng xeyay acüliw nipilan ngome judío.

¹⁶ Ajcüwa nipilan quiaj arangüw ngo majneaj,
ajlüyiw atnej majlüyiw tiül pojniün, nejiw apmajawüw noic nadam ran. Leaw ajlüyiw tiül xeyay pojniün, apmachech nejiw a ran quiaj.

¹⁷ Ajan quiaj tapots maquiaach nejiw Teat Jesús, tapiüng:
—Icuaeatiün aaga ngo majneaj irangan, cos Teat Dios laliüc miün majlüy wüx micambaj nej —aw.

Teat Jesús arriiüd apiquiw mondóc

(Mr. 1:16-20; Lc. 5:1-11)

¹⁸ Noic nüt wüx Teat Jesús tamong amb mbeay aaga nadam yow nenüt

Galilea, quiaj tajaw ijpüw monxey nop necual nejiw, nop Simón nasoic Pedro, alinop Andrés michiig nej. Nejiw tengual andocoj cos mondóc nejiw. ¹⁹ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Macaron tabaats, sanaquiaach icon guineay alndom meyamban nipilan mesajan mayariw sandeac. Langome apmeyamban cüet mendocon, apmeyamban nipilan —aj nejiw.

²⁰ Tacueatüwan quiaj mindocoj nejiw, tandüjpiw mamb Teat Jesús.

²¹ Condom quirüwan iün majüyiw, quiaj Teat Jesús taxom alijpiw, nop necual nejiw, nop Jacobo, alinop Juan, micual nejiw Zebedeo. Aliw tiül müx maquiüjpiw miteatiw nejiw, tengual axequiw ndoc. Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús mambüw maquiüjpiw. ²² Nejiw tacueatüwan tiül müx miteatiw nejiw, tambüw mandüjpiw Teat Jesús.

Teat Jesús taquiaach xeyay nipilan

(Lc. 6:17-19)

²³ Teat Jesús tajüy meáwan tiül iüt Galilea. Taquiaach tiül meáwan sinagoga ocueajiw a nipilan quiaj. Tandeac guineay apmajlüy wüx Teat Dios apmajlüy wüx micambaj nej. Aton tamongoch iün andeowüw cuajantanej monandeow leaw axom nejiw nipilan tiül ajcüwa cambaj quiaj. ²⁴ Wüx tanguiajaran tiül iüt Siria meáwan leawa nej arang, quiaj taquiüjpiw niüng ajlüy nej xeyay moniün andeow. Altiül xeyay teamamongochiw, lamix omeajtsüw; altiül nechach, üüch nejiw michachiw nimeech; altiül ndron ombas, nawaag owix oleaj.

Teat Jesús tüüch majneaj meáwan.
25 Quiaj tandüjpiw nej xeyay nipilan monaw Galilea, monaw Decápolis, monaw Jerusalén, monaw Judea, monaw nonüt necamb lam Jordán.

**Teat Jesús taquiaach
 nipilan wüx tiüc**

5 Wüx Teat Jesús tajaw xeyay nipilan lapeayiw niüng ajlüy, quiaj tajtep andüy wüx noic tiüc chetet. Tapeayiw niüng ajlüy nej minipilan nej. **2** Quiaj tapots maquiaach nejiw Teat Jesús, tapiüng:

Jane xeyay apac omeaats
(Lc. 6:20-23)

3—Najneajay ajlüyiw leaw ayaag netam nejiw Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios, cos apmajlüyiw tiül micambaj Teat Dios.

4 Najneajay ajlüyiw leaw amix omeajtsüw nganüy, cos apmüjndiw mapac omeajtsüw alinoic nüt.

5 Najneajay ajlüyiw leaw ngo merangrangayej; nejiw apmüjndiw a iüt cam leaw tasoiquiw apmüjndiw.

6 Najneajay ajlüyiw leaw xowüy andiümüw marangüw leaw andiüm Teat Dios, nej apmambeol nejiw.

7 Najneajay ajlüyiw leaw ajiürüw lasta nop alinop, cos aton Teat Dios apmajiür nejiw lasta.

8 Najneajay ajlüyiw leaw nómban lamawüniw wüx omeajtsüw ngo majneaj; nejiw alinoic nüt apmajlüyiw niüng ajlüy Teat Dios.

9 Najneajay ajlüyiw leaw monyamb majlüy monajneaj, ngo majlüy moncüy, nejiw apmasoiquiw micual nejiw Teat Dios.

10 Najneajay ajlüyiw leaw amongochiw ngo majneaj masey arangüw najneaj; nejiw apmajlüyiw tiül micambaj Teat Dios tiül cielo.

11 Najneajay ijlüyiün wüx itsojaranan memongochiün ngo majneaj. Aton awüniwan wüx omeajtsüw mandeaciw wüx imbasan xeyay ngo majneaj cos iyariün sandeac. **12** Tanomb atquiaj tamongochiw ajcüwa mondeac andeac Teat Dios. Nganüy icona, ich mapac imeajtsan xeyay cos ajlüy noic najneajay tiül cielo leaw apmeajndiün.

At icon quiniüc, at icon ran
(Mr. 9:50; Lc. 14:34-35)

13 Icona ijlüyiün wüx a iüt cam at icon najneaj quiniüc najtix. Pero sitiül quiniüc mamong ajtix, ¿ngüneay alndom majtix alinomba? Lango metam, netam majwich ninguiün macuüüch nej tiüt nipilan.

14 Icona ningüy wüx aaga iüt cam ijlüyiün at icon ran. Ajawaats sitiül noic cambaj ajlüy wüx tiüc ngondom mexotüy. **15** Ngondom mechen nots candeal condom cas tepal omal tiül nop xor. Ngwüy, netam meyac cawüx marraj meáwan leaw almajlüy tiül iüm. **16** Atquiaj icona aton, irangan najneaj tiül nipilan para mejlüyiün atnej aaga ran quiaj; cos wüx nipilan apmajawüw irangan najneaj, nejiw aton apmarangüw leaw andiüm Teat Dios najlüy tiül cielo.

**Teat Jesús aquiaach wüx
 aaga poch tüünd Moisés**

17 Nde mepiüangan xique xiün nandrooch aaga poch leawa tüünd

Moisés, tengwüy leaw tandeaciw mondeac andeac Teat Dios. Ngwüy, xique ngo niün nandrooch nicuajind. Xique xiün najüiquich wüx nguineay ajlüy, narang atnej apiüng. ¹⁸Naleaing sasaj icon, wüxan almajlüy a cielo maquiüüb a iüt, nómban ngome apmamong masey noic nine punto, noic nine letra tiül aaga poch leawa tüünd Moisés, cos meáwan leaw Mipoch Teat Dios apiüng netam majlüy. ¹⁹Atquiaj sitiül aljane mapiüng ngo membeat masey noic nine poch leaw Teat Dios lamapiüng netam marangüch, ndot atquiaj maquiaach wüx nipilan, nej apmajlüy at nej nop chingüy, leaw ngo membeat tiül minipilan Teat Dios. Pero sitiül aljane arang meáwan leaw Teat Dios lamapiüng marangüch, aton maquiaach wüx alinop marang atnej; nej apmarang nop natang tiül cielo niüng apmajlüyiw minipilan Teat Dios. ²⁰Sasaj icon netam merangan atnej apiüng Teat Dios, ngo matnej arangüw ajcüwa mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, at leaw arangüw fariseos; cos sitiül ngo merangan atnej netam ngondom mejmeliün tiül micambaj Teat Dios.

Teat Jesús apiüng wüx moncüy

(Lc. 12:57-59)

²¹Lamenguiaiyiün nguineay tasoiquiw tanomb mixejchiün, cos tasoiquiw: “Nde membiyan nejinguind, sitiül aljane apmamby alinop netam mangüy aaga nisoet”, ajowiw. ²²Aag ayaj naleaing, xique nganüy sasaj icon, jane ajcüycüy majaw alinop netam mangüy

aaga nisoet. Aton jangantanej leaw apmasaj chach aljane, netam mayaciw nej asoet montangtang tiül nadam nangaj iüm. At jangantanej leaw apmapaiich alinop, aag ayaj alndom mamb tiül necoy tiül biümb.

²³Sitiül leriümb apmeyac erchech, quiaj leaaw imeaats aljane ajcüy majaw ic, ²⁴ich majlüy, nde meyac. Quiür indeac anaag aaga najcüy majaw ic quiaj, para majnej imeajtsan mamong ijcüyiün, cas tendilil meyac erchech.

²⁵At sitiül aljane aleaic iriow anaag wüx, andiüm mayac ic teombasiw monajiüt, indeac anaag, ijaw cuane iriowan wüx, ijneajiün wüxan nganaw mepeay anaag teowixaw monajiüt, cos teat xan alndom masaj mimongot nej mayaciw ic tiül manchiüc. ²⁶Naleaing sasaj ic, wüx lerpeay tiül manchiüc langondom meriow najen, apmeriow wüx lamembich mengüy leaw apmatüniw icueaj.

Aquiaach wüx monjiür

najtaj, monjiür naxey

²⁷Lamenguiaiyiün nguineay tasoiquiw tanomb, cos asoiquiw: “Nde mejiüran minajtajan, nde mejiüran minaxeyiün”, ajowiw. ²⁸Aag ayaj naleaing. Pero nganüy xique sasaj icon jangantanej leaw apmajaw nop najtaj mandiümdiüm, aag ayaj atanej lamarang aweaag nisoet.

²⁹Sitiül miác iniüg laliüc mayac ic wüx merang ngo majnej, isoond, ndoj telox ningüiün; cos más najnej masey noic iniüg, ngome atnej mejlos tiül xeyay

necoy tiül biümb. ³⁰At sitiül miác iwix apmayac ic wüx merang ngo majneaj, ich ndojquiüm majlos ninguiün; cos más najneaj masey nots iwix, ngome atnej mejlos tiül xeyay necoy tiül biümb.

**Teat Jesús aquiaach wüx
moncueateay**

(Mt. 19:9; Mr. 10:11-12; Lc. 16:18)

³¹Aton tanomb tasoiquiw:

“Jangantanej macueat mintaj nej, netam marang noic nawiig mecueatayej”, ajowiw. ³²Nganüy xique sasaj icon sitiül nop naxey macueat mintaj nej, acueátan, ngome nejür naxey a najtaj; nej a naxey quiaj ajiür nisoet, cos tengual mayac wüx majiür naxey mintaj nej. Aton jane apmaquiüb aaga najcueat najtaj quiaj, apmajiür nisoet, cos apmajlüy atnej minajtaj nej.

**Aquiaach wüx monwaiich
monpaj minüt Teat Dios**

³³Aton lamenguiayiün nguineay tasoiquiw tanomb mixejchiün: “Nde aleaic mendeacan mepajan minüt Teat Dios sitiül ndoj ngo merangan leaw lamepiüangan apmerangan”, ajowiw. ³⁴Aag ayaj naleaing. Pero nganüy xique sasaj icon nde mendeacan aleaic mepajan wüx minüt cielo cos aag ayaj niüng chetej Teat Dios. ³⁵Nde mepajan wüx minüt iüt, cos aag ayaj niüng acuiüch oleaj Teat Dios. Aton nde mepajan wüx minüt Jerusalén cos aag ayaj micambaj aaga Teat natang tiül meáwan monajiüt. ³⁶Aton nde mepajan wüx imalan, cos cuane icon, ngondom meajchiün

mambeor masey nots miondeats imalan, aton ngondom meajchiün marang ngweal. ³⁷Xique sasaj icon netam mendeacan “naleaing” sitiül naleaing, at netam mepiüangan “ngo maleaing” sitiül ngwüy. Cos sitiül apmepajan minüt aljane, aag ayaj ngo majneaj, ocueaj nimeech.

Wüx monpalüch ombas

(Lc. 6:29-30)

³⁸Lamenguiayiün nguineay tasoiquiw tanomb, cos atciy tasoiquiw: “Jangantanej macuiaach oniiüg alinop, atanej netam macuiajchich oniiüg nej. Aton jangantanej leaw apmapol olüic alinop, atanej netam mapolich olüic nej”, aw. ³⁹Pero xique sasaj icon, nde mepalüchiün ombas leawa nerang ngo majneaj wüx imbasan. Ingow aag ayaj sitiül aljane lamaleamb imbeay, iich maleamb ic alinots. ⁴⁰At sitiül aljane andiüm mayac ic tiül moncüy, mandiüm manood tarrang micamix, iich alinoic majoy aton. ⁴¹Sitiül aljane müüch ic memal tiüt alngün naüm, nde mepiüng wüx masey memal alatownej. ⁴²Sitiül aljane apmatün icueaj alcuane, iich leaw alndom. Aton sitiül aljane andiüm majüch ic, iich sitiül alndom.

Ijiür lasta leaw ajcüy majaw ic

(Lc. 6:27-28; 32-36)

⁴³Aton lamenguiayiün nguineay tasoiquiw nomb, cos asoiquiw: “Netam mejiüran lasta alinop, pero leaw ajcüy majaw icon ijcüyiün mejawan aton”, ajowiw. ⁴⁴Pero xique sasaj icon netam mejiüran lasta moncüy majaw icon. Indeacan

najneaj wüx ombas leaw apaiich icon; irangan najneaj wüx ombasüw leaw ngo mind majaw icon. Itüniün Teat Dios mambeol nejiw leaw arangüw wüx imbasan ngo majneaj.

⁴⁵Atquiaj apmajüic icona micual icon Teat Dios najlüy tiül cielo. Cos Teat Dios tengual müüch majntsop a nüt marraj meáwan nipilan; aton üüch majoet nguiajantanej masey niüing ajlüy nerang najneaj, masey niüing ajlüy nerang ngo majneaj.

⁴⁶Sitiül icona apmejiüan lasta áagan a nipilan leaw andiümüw icon, ¿cuane najneaj aag ayaja? ¿Neol ngwüy atquiaj arangüw ajcüwa monsap mitomiün cambaja, ajcüwa monrang xeyay ngo majneaja? ⁴⁷Sitiül áagan micoj michiig eritepay anaag, ¿cuane alwüx ajneaj irangana? ¿Neol ngwüy, atquiaj aton arangüw nipilan leaw ngo mayamb Teat Dios? ⁴⁸Icona netam merangan leaw najneaj, palan, atnej arang Miteatiüts Dios najlüy tiül cielo, cos nej nerang najneaj, palan.

Nguineay netam marangüch najneaj

6 ¹Leaw najneaj irangan, nde merangrangayon wüx; cos sitiül irangan najneaj majaw icon nipilan, Miteatiüts Dios najlüy tiül cielo ngome apmüüch icon mejiüan leawa nej andiüm müüch.

²Icona wüx imbeolan aljane leaw ngo majiür, nde mendeacndeacan wüx manguiaj nipilan matnej arangüw monrangrangüy tiül sinagogas, at tiül calle aton. Cos nejiw arangüw malombaranüw wüx. Naleaing sasaj icon, nejiw landoj lamajiürüw leaw ayambüw

wüx aaga alomboochayej quiaj.

³Icona wüx aleaic meajchiün aljane leaw ngo majiür, ijchan nejinguind ngo majaw, masey miquiamb iwix ngo majaw leaw arang miác iwix.

⁴Ijchan leaw indiüman, nejenguind ngo majaw. Quiaj Miteatiüts Dios apmüüch icon xeyay monajneaj majawüw nipilan, cos nej ajaw masey ixotüyan terang.

Nguineay netam matajcüch orar mesaj Teat Dios

(Lc. 11:2-4)

⁵Wüx aleaic apmesajan Teat Dios nde merangan matnej arangüw ajcüwa monrángan ayamb Teat Dios, cos nejiw xowüy andiümüw mapajüw minüt Teat Dios tiül sinagoga lombojówan. At ambüw mapajüw minüt Teat Dios niüing tengual among monjüy, majaw nejiw nipilan. Naleaing sasaj icon áagan ayaj apmaxomüw wüx aaga alomboochayej quiaj. ⁶Pero xique sasaj icon, wüx apmetajcan orar ijmeliün tiül iüm, ipalan imbiüman, indeacan mequiüjpan, cos nej alniüing ijlüyiün; néjan quiaj apmanguiaj. Alinoic nüt apmeajndiün leaw itüniün.

⁷Wüx apmetajcan orar mesajan Teat Dios nde mepiüngpiüngánan matnej arangüw nipilan leaw ngo mayariw andeac Teat Dios, cos nejiw apiüngüw wüx apmandeacndeacüw xeyay, Teat Dios apmanguiaj. ⁸Icona nde merangan atnej arangüw nejiw, cos Teat Dios lamajaw cuane netam icon wüxan nganaw metüniün.

⁹Icona wüx apmesajan Teat Dios, atcüy ipiügan:

Xeteatiün Dios najlüy tiül cielo,
ique nangaj minüt.

¹⁰ Sandiüman mejlüy wüx meáwan
nipilan nguiajantanej
almajlüyw.

Atnej iyambüch ninguiün tiül
nangaj cielo, atquiaj aton
netam meyambüch ningüy
wüx aaga iüt cam, marangüch
leaw ique indiüm.

¹¹ Teat, iich xicon nüeteran nganüy
nüt cam, atnej ique ijaw netam.

¹² Iwün wüx imeaats aaga ngo
majneaj tarangasan Teat,
cos xicon aaton lanawüniün
wüx ximeajtsan aaga ngo
majneaj nipilan arangüw wüx
ximbasan.

¹³ Imbeol xicon nde narangan ngo
majneaj Teat.

Iwün ninguiün meáwan ngo
majneaj, nde matüch xicon
nimeech.

Cos ique natang nenajiüt wüx
meáwan cambajiüt; ique
alndom merang cuajantanej.

Ique najneajay ijlüy meáwan nüt,
ngo majiür ümb. Amén.

¹⁴ Sitiül icona iwüniün wüx
imeajtsan leaw ngo majneaj
arangüch wüx imbasan, Miteatiiüts
Dios najlüy tiül cielo atquiaj
apmarang wüx imbasan aton.

¹⁵ Pero sitiül icona ngo mewüniün
wüx imeajtsan leaw ngo majneaj
arangüch wüx imbasan, átan quiaj
Miteatiiüts Dios ngome apmawün
wüx omeaats isoetiün leaw ijiüan.

**Teat Jesús aquiaach
wüx moniünd lop**

¹⁶ Wüx icona iüundan lop
para manguiaj icon Teat Dios,

nde merangan atnej xowüy
amix imeajtsan atnej arangüw
monrangrangüy, cos nejiw arangüw
atnej niün andeowüw para majaw
nejiw nipilan mapiüngüw nejiw
tenguial aiündüw. Naleaing sasaj
icon nejiw áagan ayaj apmaxomüw
wüx aag arangüw atquiaj quiaj.

¹⁷ Pero icona wüx apmeiündan
metajcan orar, ertaagayon majneaj,
ijonchiün imalan najneaj, ipejiün
iniüjcan aton. ¹⁸ Atquiaj nipilan
ngome apmateotsüw wüx sitiül
icona tenguial iüundan manguiaj
icon Teat Dios. Meáwan leawa
tenguial merangan masey ixotayon,
Teat Dios ajaw, ndoj nej apmüüch
icon xeyay monajneaj majaw icon
nipilan.

Iyacan tiül cielo leaw nembeatmbeat
(Lc. 12:33-34)

¹⁹ At aton sasaj icon nde
mendiümdümanan cuajantanej
nembeatmbeat ningüy wüx iüt, cos
alndom majtep mifüt pandiüm.
Cuajantanej leaw ijiüan alndom
memoen, aton need alndom
majmel maneed. ²⁰ Ngwüy icona
irangan leaw andiüm Miteatiiüts
Dios cos aag ayaj atnej mejiüan
xeyay nembeatmbeat tiül cielo
niüng nicuajind ngondom majtep
miiüt, ngondom memoen, ngondom
majteor. ²¹ Cos niüng ijiüan
cuajantanej nembeatmbeat, quiaj
iyacan imeajtsan aton.

Ran ocueajaran
(Lc. 11:34-36)

²² Oniüügaran aag ayaj nerraj
icoots. Sitiül iyacan iniüjcan wüx
mejawan najneaj, apmambeol icon

merangan najneaj. Wüx icona irangan najneaj aag ayaj atnej mejlüyiün tiül ran. ²³Pero sitiül icona indiüman meyacan iniüjcan wüx mejawan leaw ngo majneaj, quiaj apmerangan xeyay ngo majneaj; aag ayaj atnej ijlüyiün tiül pojniün. Sitiül icona irangan ngo majneaj, andüy quiaj apmexeyay ngo majneaj temerangan quiaj.

Wüx Teat Dios, at wüx tomiün

(Lc. 16:13)

²⁴Nejinguind ngondom marang minajiüt ijpüw monxey nóiquian, cos ndot apmandiüm marang leaw apiüng nop, ngome apmarang leaw apiüng alinop. Tengwüy xeyay mandiüm mandüüb nop, quiaj ngome apmarang leaw apiüng alinop. Atquiaj ajlüy, nómban ngondom mendüüb Teat Dios sitiül meyac imeaats wüx mendiümdium tomiün.

Teat Dios üüch meáwan leawa tengual atam

(Lc. 12:22-31)

²⁵Xique sasaj icon nde mamb wüx imeajtsan mepiüangan cuane apmeatiün, cuane apmenganeowan, at wüx ipixan mepiüangan cuane apmesoijqüiün. ¿Neol ngwa, icona alwüx itaman ngo matnej nüeteran; aton micuerpojan alwüx atam ngo matnej napixeran? ²⁶Ijawan nguineay ajlüyiüw a quiec, nejiw ngo mepiürüw maxainguüw omeaats corrül, ngo mapalüw leaw apmüetiüw alinoic nüt; cos Miteatiüts Dios najlüy tiül cielo awiül nejiw. ¿Neol, ngome alwüx imbeatiün a icona ngo mat nejiw

a quieque? ²⁷¿Ngwüy jane tiül icona cos xowüy amb wüx omeaats alcuane, alndom matang wüx alpinawan metro?

²⁸¿Neol tapots amb imeajtsan wüx ipixana? Ijawan nguineay ajlüy a mbaj tiül xiül. Nejiw atangüw ngo marangüw najiüt nicuajind, ngo mendileaw aton. ²⁹Nganüy sasaj icon, aaga minatang nenajiüt nenüt Salomón najlüy tanomb, masey tajiür xeyay najneajay apix nej cos nej tajiür xeyay tomiün, ngo matüch matnej ajneajiw ajcüwa mbaj. ³⁰Sitiül Teat Dios ayac aaga mbaj soex najlüy tiül xiül leaw nganüy almajlüy, oxep lamarang asap andaab pow, cuane wüx ngo müüch icon meáwan leawa netam. ¿Neol ngo meyacan imeajtsan wüx neje? ³¹Icona nde meyacan imeajtsan wüx mepiüangan: “¿Cuane apmetiüts manganeowaats, cuane apmasoijqüiüts?” merawan. ³²Cos nipilan leaw ngo mayambüw Teat Dios, xeyay ayaciüw omeajtsüw wüx aag ayaj. Miteatiüts Dios najlüy tiül cielo, nej alwüx; nej ajaw meáwan leaw tengual atam icon. ³³Netam meyamban ombas mejlüyiün tiül minipilan Teat Dios, merangan meáwan leawa nej andiüm. Quiaj apmüüch icon meáwan leawa netam. ³⁴Atquiaj icona nde mamb wüx imeajtsan mepiüangan cuane apmajlüy oxep, cos aaga oxep quiaj apmaquiüüb miün alinoic cuane mamb wüx imeajtsan. Meáwan nüt ajlüy palpálwüx naél.

Nde meyacan asoet alinop

(Lc. 6:37-38, 41-42)

7

'Nde meyambyamban asoet alinop, quiaj nejinguind

ngome apmayamb isoetiün. ²Cos atnej icona iyacan asoet alinop, atnej apmajmel isoetiün. Atnej icona irangan wüx alinop, atnej apmarangüch wüx imbasan aton. ³¿Neol nguineay ixom mejaw a najmel altiül oniiüg alinop, nganüy a ique ngo mexom mejaw aaga xiül alatsam tiül iniiüga? ⁴¿Cuane wüx alndom mesaj alinop: “Chiün nawün aaga najmel altiül iniiüg quiaj”, meraj, sitiül nganaw mewün a xiül alatsam tiül iniiüga? ⁵¿Ndeac mbeay! Sasaj ic menguiay, iwün ombas aaga xiül alatsam tiül iniiüg quiaj, ndoj quiaj apmejaw najneaj para alndom mewün aaga najmel altiül oniiüg alinop.

⁶Nde meajchiün a pet leaw nangaj cos alndom majchic matsamb machiüt icon tiüt. Aton nde meloxiün nembeatmbeat perlas teombas sow, cos alndom macuüüchcuüüch tiüt. Aag ayaj atnej mewijchan meajchiün pet leaw xeyay nembeat. Cos sitiül pet ngo majaw jane ic, alndom matsamb iwix, masey tendiüm meaach leaw najneaj. Tengwüy apmarangüw atnej arang sow, cos sow apmacuüüchcuüüch tiüt leaw ngo mandiüm müet, masey xeyay najneaj üünd.

Sitiül apmetüniün apmeajndiün

(Lc. 11:9-13, 6:31)

⁷Sitiül apmetüniün apmeajndiün; sitiül apmeyamban apmexoman; sitiül apmerndeacan apmengocharanan. ⁸Cos jangantanej leaw apmatün apmüünd; leaw apmayamb apmaxom; at leaw apmendeac apmangocharan.

⁹¿Ngwüy aljane tiül icona sitiül micual nej matün pan, ingow üüch pan apmüüch noic piedra? ¹⁰¿Jondot matün cüet, ingow üüch cüet apmüüch nop ndiüca? ¹¹Sitiül icona nerangan ngo majneaj, ijawan nguineay meajchiün micualan noic najneaj, cuantemas Miteatiüts Dios najlüy tiül cielo apmüüch najneajneaj cuajantanej jane apmatün nej ocueaj.

¹²Icona netam merangan wüx alinop atnej temendiüman marangüch najneaj wüx imbasan, cos atquiaj apiüng tiül aaga poch leawa tüünd Moisés. Aton atquiaj ajlüy tiül minawijquaw mondeac andeac Teat Dios.

Indüjpiün narix tiüüd

(Lc. 13:24)

¹³¿Jmeliün iriümban tiül quicheech puerta niüng ajmeleran. Cos ajlüy alinoic nadam niüng ajmeleran, nadam a tiüüd aton, ambüw tiül ajmeliw xeyay nipilan. Aaga nadam tiüüd quiaj amb andüy tiül castigo. ¹⁴Aaga alinoic puerta niüng ajmeleran, aag ayaj quicheech, at a tiüüd aton narix. Aag ayaj amb andüy tiül cielo niüng apmapacaran meáwan nüt, pero naleaing napateay monxom nej.

Xiül wüx aong ajaraw sitiül najneaj

(Lc. 6:43-44)

¹⁵¿Jawan wüx ajcüwa monwaiich, cos aliücüw mapiüngüw nejiw andeacüw andeac Teat Dios. Nejiw apmajüic at nejiw sap ngome napatüw; naleaing tiül omeajtsüw nejiw at nejiw napat sampüy. ¹⁶Icona alndom mejawan jane

nejiw wüx leaw arangüw. ¿Ngwa alndom mepejtiün uvas wüx noic owil sats, ngwa alndom mepejtiün toc wüx patiürra? ¹⁷Meáwan leaw najneaj xiül aóng najneaj, leaw xiül lango majneaj ngondom mayac najneaj aóng. ¹⁸Noic owil najneaj xiül ngondom maóng ngo majneaj, at noic owil xiül leaw ngo majneaj, ngondom maóng najneaj. ¹⁹Leaw xiül ngo mayac najneaj aóng nej, apmandoijquich majlos tiül biümb. ²⁰Atnej xiül wüx aóng alndom majaraw sitiül najneaj, atquiaj nipilan aton ajaraw jane nej wüx ajaraw leaw arang.

Ngome meáwan nipilan apmamb tiül cielo

(Lc. 13:25-27)

²¹Ngome meáwan monpiüng: “Teat Naxey, Teat Naxey”, mawüw, apmajmeliw tiül micambaj Teat Dios. Áagan leaw monrang atnej andiüm Xeteat najlüy tiül cielo, nejiw apmajmeliw. ²²Wüx aaga nüt quiaj xeyay nipilan apmasajüw xic: “Teat Naxey, Teat Naxey, taquiaachasan nipilan wüx minüt, aton wüx minüt tawünasan nimeech wüx ombasüw nipilan. At tarangasan xeyay ateócan wüx minüt”, apmawüw. ²³Pero xique quiaj sanasajüw: “Ngo najaw jane icon. Iriowan ningüy niüng sajlüy monrang ngo majneaj”, sanajüw.

Ijpüw monrang iüm

(Lc. 6:47-49; Mr. 1:22)

²⁴Jangantanej leaw apmanguiaj xepoch cam marang atnej sapiüng, apmajlüy atnej nop naxey nexom omeaats, tawitich ombiüm nej

wüx piedra. ²⁵Camüm majoet maw nadam lam, mapac nadam iünd, ngo marang nej nicuajind aaga iüm quiaj, cos wüx piedra witiow. ²⁶Nganüy jangantanej leaw apmanguiaj xepoch cam ndoj ngo marang atnej, apmajlüy atnej nop naxey nechach, tawitich ombiüm nej teomeaats lam tfülan wiüüd.

²⁷Camüm majoet maw nadam lam, mapac nadam iünd, quiaj ajmiüc a iüm. iNómban ndroj ombas! —aw.

²⁸Wüx landoj mandeac meáwan aaga poch quiaj Teat Jesús, mbayajow nipilan manguiaiw leaw landoj mandeac. ²⁹Cos taquiaach nejiw atnej andeac nop nendüy nejiür nadam najiüt, ngo matnej aquiajchiw mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés.

Tamongoch napat monandeow nenüt lepra

(Mr. 1:40-45; Lc. 5:12-16)

8 Wüx taw tiüt Teat Jesús imiün wüx tiüc, tandüjpiw nej xeyay nipilan. ²Condom quiaj ajngot majaw nej nop naxey axom nej napat monandeow nasoic lepra atextexíchan ombas nej. Quiaj taquieel micos nej tiüt teombas Teat Jesús, tasaj:

—Teat Naxey, sitiül ique indiüm, sawaw alndom memongoch iün sandeow —aj.

³Quiaj Teat Jesús taxaing owix marreeg, tasaj:

—Xecual sandiüm, sanamongoch iün indeow —aj.

Wüxan ndoj masoic aag ayaj, andüüban ndej minecoy nej aaga niün andeow quiaj. ⁴Condom quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Nde mesaj nejingund, quiür,
iich majaw ic miteaats, iyac erchech
atnej tapiüng Moisés marangüch.
Quiaj apmajawüw ique lerneaj —aj
nej.

**Tajneaj nop nerang minajiüt
minatang soldado**

(Lc. 7:1-10)

⁵Almajmel tiül cambaj
Capernaum Teat Jesús, quiaj tiün
majaw nej nop minatang soldado
matün nej ocueaj. ⁶Tasaj:

—Teat Naxey, nop nerang xenajiüt
alwüx mats saniüng, lamalox nej
tiüt noic monandeow. Nómban
asol nej, xeyay necoy tengual
mamongoch —aw.

⁷Quiaj tapiüng Teat Jesús:
—Saleamb quiaj namongoch iün
andeow —aw.

⁸Quiaj tapiüng a natang soldado
romano:

—Teat Naxey, cuane xic, xique
ngo nembeat nicuajind para
meamb saniüng. Xique sapiüng teat,
mepiüng noic poch, quiaj apmajneaj
a nembeol xic. ⁹Cos xique aton
sajiür nesaj xic cuane narang, at a
xique sajiür xesoldado leaw sasajüw
cuane netam marangüw. Sitiül
xique sanasaj nop: “Quiür”, naj;
nej apmamb. Sitiül sanasaj alinop:
“Mac”, naj; nej aliüc. Tengwüy
sanasaj nerang xenajiüt: “Irang aag
agü”, naj; nej apmarang —aw.

¹⁰Wüx tanguiaj aag ayaj Teat
Jesús mbayaw manguiay, quiaj tasaj
leaw almaquiiüb, tapiüng:

—Naleaing sasaj icon ngo naxom
masey anop tiül nipilan judío
leaw ayar sandeac matnej aaga
naxey cam. ¹¹Aton sasaj icon,

alinoic nüt aliüc xeyay palpálwüx
nipilan imiün nonüt, imiün noleat,
apchetemoj maquiüjpüw teat
Abraham, teat Isaac, teat Jacob
tiül cielo tiül micambaj Teat
Dios. ¹²Pero altiül nipilan judío
leaw apiüngüw apmajlüyiw tiül
micambaj Teat Dios, apmajlosüw
tiül pojniün, quiaj apmajiüntsüw,
apmenchicnchic olüiquiw nejiw
—aw.

¹³Condom quiaj Teat Jesús tasaj
aaga natang soldado:

—Quiür ijtsor, cos teyar sandeac
atquiaj apmajlüy —aw.

Aaga nerang minajiüt nej a
soldado tñulan aaga ores quiaj
tajneaj.

Wüx tajneaj müm miocuats Pedro

(Mr. 1:29-31; Lc. 4:38-39)

¹⁴Condom quiaj tamb Teat Jesús
andüy aniüng Pedro. Quiaj tajaw
niün andeow najtaj miocuats Pedro,
alwüx mats, tengual müüch nej
nerraar. ¹⁵Quiaj Teat Jesús tamb
marreeg owix aaga najtaj, ajneaj
wüx üüch nej nerraar. Quiaj witiüt
tarang nej üetiw.

**Teat Jesús tüüch majneaj xeyay
moniün andeow**

(Mr. 1:32-34; Lc. 4:40-41)

¹⁶Wüx langwiiüts taquiüjpüw
mamb niüng ajlüy Teat Jesús xeyay
nipilan leaw alwüx ombasüw nejiw
nimeech. Quiaj tawün nimeech
wüx ombasüw nipilan wüx mipoch
nej, at aton tataag majneaj meáwan
moniün andeow. ¹⁷Atquiaj tarang
para alndom majlüy atnej tarang
nomb tiül minawiig nej teat Isafas,
aaga nendeac andeac Teat Dios, cos

tapiüng: “Nejáyan quiaj tawün iün andeowaats, aton tajoy wüx ombas nej meáwan necoy ocueajiiüts”, aw.

Leaw tandiüm mandüüb Teat Jesús

(Lc. 9:57-62)

¹⁸Wüx tajaw Teat Jesús laxeyay nipilan alniüng ajlüy nej, quiaj tasaj minipilan nej:

—Tabaats amongoots andüy necamb a nadam yow quiaj —aw.

¹⁹Quiaj ajngot nop naxey nendüy wüx aaga poch tüünd Moisés. Tasaj Teat Jesús:

—Teat Naxey, xique sanandüüb ic mamb leaw niüng apmeamb —aj.

²⁰Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Wiül ajiür ombiüm nej, at a quiec aton; nganüy a Teat Naxey ngo majiür nguiane mapiib omal —aj nej.

²¹Nop minipilan nej tasaj nej:

—Teat, sandiüm nacül leaw ndoj andeow xeteat namiüt; quiaj sanandüüb ic —aw.

²²Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Tabar nganüy indüüb xic, icueat, ich majlüy mondeow memiütayej nejeyéjan quiaj —aj nej.

Teat Jesús talomboch iünd, at omal yow

(Mr. 4:35-41; Lc. 8:22-25)

²³Condom quiaj tajtep tiül müx Teat Jesús, tambüw maquiüjpüw nej minipilan nej. ²⁴Aleambüw tiül ndec, quiaj taw noic nadam iünd, anmachachaach tiül müx omal yow, pero Teat Jesús almameay.

²⁵Quiaj tambüw minipilan nej mapacüjchiw nej, tasajüw:

—iTeat, imbeol xicon; laliüc tsoyomoots tiüt! —ajüw nej.

²⁶Quiaj tasaj nejiw:

—¿Neol termbolana? ¿Neol tapateay iyacan imeajtsan wüx xique? —aj nejiw.

Condom quiaj witiüt. Talic a iünd lombom, at a yow majlüyan. Quiaj lambat. ²⁷Ajcüwa monxey mbayatoj, tapiüngüw:

—¿Cuame nipilan nej aaga naxey quiaja? Cos iünd at a yow ayariw nej andeac —awüw.

Monxey monaw Gadara alwüx ombasüw nimeech

(Mr. 5:1-20; Lc. 8:26-39)

²⁸Wüx tajtepiw necamb aaga nadam yow quiaj tiül iüt Gadara, quiaj tajngotoj ijpüw monxey imiünüw tiül niüng amiüraad mondeow. Alwüx ombasüw nimeech, lamüüch nejiw michachiw. Nejiw xowüy lapatüw, nejinguind ngondom mamong amb tiül aaga tiüüd quiaj. ²⁹Wüx tajngotoj, tendeacüw napac, tapiüngüw:

—¿Cuane indium merang wüx ximbasan a ique Jesús micual Teat Dios? ¿Neol tewiün meaach xicon namongochiün ngo majneaja, sitiül nganaw matüch a nüte? —ajüw nej.

³⁰Alquiaj noic ajlüy sow tengual üetiw, miünquiájan tam niüng ajlüyiw nejiw. ³¹Quiaj a nimeech tatüniw nej ocueaj, tasajüw nej:

—Sitiül apmewün xicon, iich xicon namban najmeliün tiül a sow quiün —awüw.

³²Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Quiüran —aw.

Quiaj tambüw tandüyiw tiül a sow. Almajmeliw tiül, quiaj tecuiürrüw a sow, ambüw wüx tiüc tajmiücüw tiül yow, tumb mandeowüw.

³³Condom ajcüwa monjiür sow mbayajow; quiaj tecuiürrüw andüyiw tiül cambaj. Tapots masajüw nipilan cuane tajlüy; at tapiüngüw nguineay tarangüch wüx ombasüw ajcüw leawa üüch nejiw michachiw nimeech. ³⁴Quiaj tambüw majawüw Teat Jesús meáwan nipilan imiünüw tiül a cambaj quiaj. Wüx tapeayiw quiaj, tatüniw ocueaj maw quiaj tiül miüütüw nejiw.

Wüx tajneaj nop ndron ombas

(Mr. 2:1-12; Lc. 5:17-26)

9 Condom quiaj tandilil alinomb Teat Jesús majtep tiül müx, tamongoj andüyiw necamb, tandüyiw tiül micambaj nej Capernaum. ²Almapeayiw quiaj, quiaj taquiüraab niüng ajlüy nej nop naxey ndron ombas, amb wüx mats. Teat Jesús tajaw nguineay ayacüw omeajtsüw wüx nej, quiaj tasaj a niün andeow:

—Ich mapac imeaats, xecual, cos lanawün isoet —aw.

³Wüx tanguaiyiw aag ayaj, acas mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés tandeacüw nejíwan quiaj, tapiüngüw: “Aaga naxey quiaj xeyay ngo majneaj andeac, cos andeac atnej nej Dios nej”, awüw.

⁴Teat Jesús tajaw cuane tengual mapiüngüw tiül omeajtsüw, quiaj tasaj nejiw:

—¿Neol tendeacan atquiaj tiül imeajtsana? ⁵¿Cuane ngo maél iyajcan nasaj, nasaja: “Isoet lanawün”, ngwüy nasaja: “Witiür, ijüy”, naja? ⁶Nganüy apmejawan a Teat Naxey naleaing aldom mawün nisoet ningüy wüx iüt —aw.

Quiaj tasaj a niün andeow:
—Witiür, ixaing mimats, quiür ijtsor —aj.

⁷Quiaj witiüt tajtsor. ⁸Nipilan wüx tajawüw aag ayaj mbayatoj. Tandeacüw xeyay najneaj wüx Teat Dios, cos lamambeol nop nipilan ndoj ombas marang aag ayaj.

Wüx Teat Jesús tarriiüd Mateo

(Mr. 2:13-17; Lc. 5:27-32)

⁹Almaw quiaj Teat Jesús, quiaj tajaw nop naxey nenüt Mateo, alchetem wüx bang niüng angüyeran mitomiün cambaj. Quiaj tasaj:

—Mac tabar —aj.

Quiaj witiüt a naxey quiaj, tamb maquiüüb nej.

¹⁰Alinoic nüt Teat Jesús alchetem tiül nden, tengual üetiwi maquiüüb minipilan nej. Aliw quiaj xeyay monsap mitomiün cambaj; at aliw quiaj aton xeyay nipilan monrang ngo majneaj. Nóiquian tengual üetiwi maquiüjpüw. ¹¹Wüx tajawüw aag ayaj a fariseos, quiaj tasajüw minipilan nej Teat Jesús:

—¿Neol minatangan nequiaach icon tapots üet aweaag monsap mitomiün cambaj, at aldemás nipilan leaw ngo mayambüw Teat Dios? —ajüw.

¹²Wüx tanguaiyiw aag ayaj Teat Jesús, quiaj tasaj nejiw:

—Leaw ayaag najneaj ajlüy ngo metam mayamb nejaw nej, áagan nipilan leaw ayaag niün andeow mbich netam mayamb nejaw nej.

¹³Quiüran iyamban imeajtsan cuane amb apiüng aaga poch cam: “Xique sandiüm merjiürayon lasta, ngome áagan iyacan erchechiün”, aw.

Xique ngo niün nayamb leaw ayaag najneaj arang, xique xiün nayamb leaw monrang ngo majneaj, nüüch leaam omeajtsüw nguineay tenguial marangüw, para marangüw leaw andiüm Teat Dios —aj nejiw Teat Jesús.

Tatüniw manguiaiyw wüx aiündüch

(Mr. 2:18-22; Lc. 5:33-39)

¹⁴Condom quiaj tapeayiw niüng ajlüy nej minipilan Juan aaga neech yow nipilan, tasajüw nej:

—Teat, xicona saiündan xeyay, at nipilan fariseos aton. Jow nganüy minipilan, ¿neol ngo maiündüwa? —ajüw nej.

¹⁵Teat Jesús quiaj tasaj nejiw.

Tapiüng:

—¿Alndom nop nengoch owixe mamix omeajtsüw miamigo neje sitiül nej alquiaj almaquiüjpüwa? Alinoic nüt wüx lango majlüy a nench, aaga nüt quiaj mbich apmaiündüw.

¹⁶Nejinguind ngondom macancham tiül noic nguirich napixeran quiripite jayats jael, cos aag ayaj sitiül apmacanchamaran tiül, wüx aptsontsocom, quiaj apmachiüt alquiriw aaga nguirich jael quiaj. ¹⁷At aton ngondom mayacaran jayats vin tiül nguirich taag iquial vin, cos sitiül apmajmel tiül, apchiütam a taag, condom quiaj apmajüunch tiüt a vin, at a taag aton apndrom ombas. Ngwüy, jayats vin netam majmel tiül jayats taag; quiaj ngome apndrom ombasüw, apmaiüctüw noic miün —aw.

Micual Jairo, at a najtaj nerreeg apix Teat Jesús

(Mr. 5:21-43; Lc. 8:40-56)

¹⁸Teat Jesús tenguialeámban mandeac aag ayaj masaj nejiw,

quiaj ajngot nop naxey, natang nenajiüt tiül nipilan judío, maquieel micos nej tiüt teombas nej, tapiüng:

—Teat, xecual les tandeow. Tabar teat, meyac iwix wüx ombas nej mepacüüch —aw.

¹⁹Quiaj witiüt Teat Jesús, tandüüb mamb a naxey quiaj, at minipilan nej tandüjpiw nej mamb aton.

²⁰Quiaj ajngot nop najtaj niün andeow, lamajiür gajpic (12) neat tatow majiür, xeyay atsambiich nej miquiej nej. Quiaj tatüch niüng ajlüy Teat Jesús amb wanopech marreeg apix. ²¹Cos tapiüng tiül omeaats: “Sitiül narreeg masey apix nej, quiaj sanajneaj”, aw. ²²Teat Jesús ndiliteay majaw, tasaj nej:

—Xecual, ich mapac imeaats, nganüy lerneaj cos teyac imeaats wüx xic —aw.

Quiájan tajneaj a najtaj nómban.

²³Wüx Teat Jesús tapeay aniüng aaga natang nenajiüt quiaj, tajaw aliw quiaj monind at xeyay nipilan ancayajyaj. ²⁴Quiaj tasaj a nipilan: —Iriowan ningüy, aaga nüx cam ngome landeow, nej almameay —aj nejiw.

Nipilan quiaj titsojow nej.

²⁵Wüx laawüw meáwan nipilan, quiaj Teat Jesús tajmel tiül iüm. Condom tasap owix a nüx mawitich. Quiaj witiüt a nüx. ²⁶Meáwan cambaj najlüy quiaj tanguiaiyw nguineay lamarang Teat Jesús.

Teat Jesús tüüch majneaj ijpüw somb

²⁷Teat Jesús almaw quiaj, tandüjpiw nej mamb ijpüw monxey nesombüw. Tenguial apajüw masajüw nej:

—iTeat naxey micual David, ijiür xicon lasta! —awüw.

²⁸Wüx tapeay tiül nden, tapeayiw niüng ajlüy nej ajcüwa monxey nesombüw quiaj. Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—¿Ipiüngana naleaing xique alndom narang aag ayaja? —aj nejiw.

Quiaj tapiüngüw:

—Ajaj teat, sapiüngan alndom —awüw.

²⁹Quiaj Teat Jesús tayac owix wüx oniüjciw nejiw, tasaj:

—Sitiül atquiaj iyajcan tiül imeajtsan, atquiaj apmajlüy —aj nejiw.

³⁰Quiaj rat oniüjciw. Condom Teat Jesús tasaj nejiw, tapiüng:

—Ijawan, nde mesajan nejinguind —aj nejiw.

³¹Pero nejiw almawüw quiaj, tapots mandeacndeacüw wüx aag ayaj meáwan tiül aaga iüt quiaj, manguiayeran nguineay tarang Teat Jesús.

Teat Jesús tüüch mendeac nop jew

³²Almawüw quiaj ajcüwa monxey quiaj, quiaj ajngot maquiüraab miün nop naxey alwüx ombas nej nimeech, lamüüch nej mejew.

³³Quiaj Teat Jesús tawün nimeech wüx ombas a naxey quiaj, tajneaj mendeac. Meáwan nipilan mbayatoj majawüw, tapiüngüw:

—Ngomeaag ajlüy tiül micambajaats Israel atquiaj quiaj —awüw.

³⁴Pero ajcüwa fariseos tapiüngüw:

—Aaga naxey quiaj alndom mawün nimeech cos minatang nimeech tenguiat mambeol nej —awüw.

Teat Jesús xeyay ajiür lasta nipilan

³⁵Teat Jesús tajüy tiül meáwan cambaj, tiül rüncch aton, maquiaach nipilan tiül palpálwüx sinagoga. Tandeac xeyay najneaj poch manguiayeran nguineay alndom majlüyeran tiül micambaj Teat Dios. Aton tamongoch palpálwüx monandeow, at meáwan necoy tandendiich. ³⁶Wüx tajaw nguineay ajlüyiw meáwan nipilan, tajiür nejiw lasta, cos ajcueatiwan, ngo majlüyiw nóiquian, at nejiw sap ngo majlüy wüx nop najiür nejiw.

³⁷Quiaj tasaj minipilan nej, tapiüng:

—Naleaing sasaj icon, najiüt ajlüy xeyay, pero monrang najiüt napateay. ³⁸Itüniün ocueaj a teat neneay najiüt müüch miün xeyay monrang najiüt —aj nejiw.

Teat Jesús tarriüd gajpiüp apóstoles

(Mr. 3:13-19; Lc. 6:12-16)

10 Condom quiaj Teat Jesús tawün gajpiüp (12) naw tiül minipilan nej, tüüch nejiw ndoj ombasüw mawüniw nimeech wüx ombas nipilan, at aton mamongochiw cuajantanej monandeow at necoy.

²Ajcüwa gajpiüp (12) apóstoles atciy minütiw nejiw: nop Simón aaga nasoi Pedro, aquiüüb Andrés michiig nej; alinop Jacobo, at a Juan michiig nej, micual nejiw Zebedeo. ³Aton Felipe, Bartolomé, Tomás; at Mateo aaga tarang nesap mitomiün cambaj; Jacobo micual Alfeo; Lebeo aaga nasoi Tadeo; ⁴aton Simón naw tiül noic ajlüy nipilan nasoiqüiw Cananista; at

a Judas Iscariote aton, aaga ndoj tayac Teat Jesús teowixaw monajiüt.

Teat Jesús tüüch mambüw mandeacüw mipoch nej

(Mr. 6:7-13; Lc. 9:1-6)

⁵Ndoj quiaj Teat Jesús tüüch mambüw ajcüwa gajpiüp (12) minipilan nej, tasaj nejiw:

—Nde meamban tiül miiütüw nipilan ngome Israel, aton nde mejmeliün tiül nicuajind cambaj tiül iüt Samaria. ⁶Quiüran ombas, imbeolan ajcüwa nipilan judío, cos nejiw ajlüyíwan at nejiw najcuaeat sap. ⁷Quiüran isajan nipilan laliüc matüch a nüt majlüy wüx micambaj nej Teat Dios. ⁸Aton itajcan majneaj leaw axom nejiw napat monandeow nasoic lepra, at cuajantanej monandeow. Ipacüjchiün leaw landeow, iwüniün nimeech wüx ombas leaw alwüx ombas nej nimeech. Xique sũüchan icon ndoj imbasan merangan meáwan aag ayaj, ata icona nganüy imbeolan nipilan, nde metüniün nicuajind.

⁹Nde mejoyiün tomiün, nde mejoyiün oro, nde mejoyiün plata, tengwüy bronce. ¹⁰Nde mejoyiün minchiüjtsan tiül tiüüd, aton nde mejoyiün ijquiw camix. Átan nde mesojquiün napüic, nde mejoyiün ingotan. Cos leaw nerang najiüt netam mawiülaran.

¹¹Wüx apmepeayiün tiül noic cambaj, tengwüy tiül noic rüinch, iyamban jane apmexoman quiaj leaw ajneaj omeaats majaw icon. Ixojtan aniüng nej; naw quiaj apmeriowan wüx lamatüch a nüt meriowan. ¹²Wüx apmejmeliün tiül noic nden ertepeayiün, itüniün

monapacüy. ¹³Sitiül apac omeajtsüw majawüw icon, itüniün monapacüy; sitiül ndot ngo mandiumüw icon nde metüniün. ¹⁴Sitiül ngo mandiumüw mangochiw icon, ngo mandiumüw manguiaiw leaw apmesajan, iriowan tiül aaga nden quiaj, tengwüy tiül aaga cambaj quiaj. Itajtan quiaj minajndot ileajiün. ¹⁵Naleaing sasaj icon, wüx nüt apmajaraw wüx asoeteran, alwüx quiriw apateay ngo majneaj apmamongochiw monaw cambaj Sodoma maquiiüb Gomorra, ngo mat nejiw ajcüwa nipilan quiaj.

Apmemongochiün naél

¹⁶Nganüy xique süüch icon meamban at icon sap indüyiün tiül tegüy sampüy. Netam mejlüyiün at icon ndiüc leawa necuiür nexotüy, ngo majlüyan ndeaam. Aton irangan atnej arang palom, cos palom ngo marangüw ngo majneaj wüx ombas alinop. ¹⁷Ijawan wüx ajcüwa nipilan quiaj, cos apmayacüw icon teombasüw monajiüt, apmawüjchiw icon tiül sinagogas. ¹⁸Aton apmaquiüjpüw icon teombasüw montangtang monajiüt cos iyariün sandeac. Atquiaj alndom mendeacan xic wüx manguiaiw ajcüwa montangtang monajiüt, at palpálwüx nipilan leaw ngome judío. ¹⁹Naleaing wüx apmayacüw icon teombasüw monajiüt, nde meyambyamban imeajtsan mepiüangan cuane apmepiüangan, nguineay apmendeacan, cos wüx apmerndeacan, quiaj Teat Dios apmüüch icon poch cuane apmepiüangan. ²⁰Cos ngome icona

apmerndeacan, Nangaj Miespíritu Miteatiüts Dios apmendeac tiül icon.

²¹Nachiigueran apmayac teowixaw monajiüt micoj nej mandeow. At nateateran apmayaciw teowixaw monajiüt micual nej mandeow. Nacualaran aton apmayaciw teowixaw monajiüt miteatiw nejiw mandeow. ²²Meáwan nipilan apmajcüyw majawüw icon cos iyariün sandeac. Jane ngo macueat xic, jane apmafüc wüx mamongoch meáwan aag ayaj leawa ndoj, apmaw wüx. ²³Wüx ayambüw imbasan tiül noic cambaj alndom mercuiürran indüyiün tiül alinoic cambaj. Naleaing sasaj icon, nganaw membichan mejüyiün tiül meáwan cambaj tiül iüt Israel, quiaj apmandilil Teat Naxey.

²⁴Nop nequiajchay ngome alwüx ajaw, napateay ajaw; nganüy nequiaach nej alwüx ajaw. Aton nop nerang najiüt ngome alwüx atam, napateay atam; nganüy aaga neneay najiüt alwüx atam. ²⁵Nop nequiajchay ich mapac omeaats sitiül lamatüch ajaw nequiaach nej, nde matün wüx alquiriw; at nop nerang najiüt aton netam mapac omeaats sitiül lamüünd marang leawa netam, atnej neneay najiüt, nde mandiüm mamong wüx. Sitiül nateateran tasoic nimeech nej, nenüt Beelzebú, ¿jowa nganüy a micual neje, cuane ngome apmasoiquiwe?

Áagan Teat Dios netam mermbolan mendüyiün

(Lc. 12:2-9)

²⁶Nde mermbolan mendüyiün ajcüwa nipilan, cos leaw ngo majüic

nganüy apmajüic alinoic nüt; aton leaw nganüy ngo majüic alinoic nüt apmajaraw. ²⁷Leaw tenguial nasaj icon nganüy wüx icóotsan quiaj cam, alinoic nüt netam mesajan meáwan nipilan. Leaw tenguial nandex tiül ilajcan nganüy, alinoic nüt netam mendeacan napac manguiaj meáwan nipilan. ²⁸Nde mermbolan mendüyiün leaw alndom mambiy icon, cos espíritu ngondom mandeow. Leaw naleaing netam mermbolan mendüyiün, aag ayaj leaw alndom mandrooch imbasan, at miespíritujan tiül biümb.

²⁹¿Neol, ngome noic tomiün ombeat ijquiaw nine quiec ajnapa? Naleaing sapiüng ngo majmiüc masey noic tiül nejiw mandeow sitiül Teat Dios ngo mandiüm. ³⁰Aton meáwan miondeats omalaran nateoraw. ³¹Pares sapiüng nde mermbolan cos icona alwüx ermbeatiün ngo mat icon ajcüwa nine quiec quiaj.

Jane ngo mexotüy wüx ayar andeac Teat Jesús

(Lc. 12:8-9)

³²Jangantanej leaw ngo mexotüy wüx ayar sandeac masaj nipilan, xique aton sanasaj Xeteat najlüy tiül cielo xenipilan nej. ³³Aton jangantanej leaw apmarang atnej ngo metam nej xic, ata xique aton sanasaj Xeteat najlüy tiül cielo ngome xenipilan nej.

Mbajcaw nipilan wüx Teat Jesús

(Lc. 12:51-53, 14:26-27)

³⁴Nde mepiüangan xique xiün nüüch majlüy monajneaj wüx

aaga iüt cam. Ngwüy, xique ngo niün nayac monajneaj wüx iüt, xique xiün nayac moncüy. ³⁵Cos áag tiünas, altiül naxey apmajcüy aweaag miteat nej, ata nüx apmajcüy aweaag mimüm nej; at altiül mintaj nacualaran apmajcüy aweaag mimümüw nejiw. ³⁶Nop naxey tiül nden miün apmajiür moncüy majaw nej.

³⁷Jane alwüx andiüm miteat nej mimüm nej, pero napateay andiüm xic, aag ayaj ngo membeat marang xenipilan. At aton leaw alwüx andiüm micual nej, napateay andiüm xic, aton ngo membeat marang xenipilan. ³⁸At jane ngo mandiüm mamongoch meáwan naél masey mambiyaran wüx cruz cos ayar sandeac, aag ayaj ngo membeat marang xenipilan. ³⁹Sitiül aljane ngo mayar sandeac cos imbol mandeow, nej wüx apmandeow apmamongoch xeyay ngo majneaj tiül biümb meáwan nüt. Pero sitiül aljane ngo mapiüng wüx, masey mandeow cos ayar sandeac, nej alinoic nüt apmajlüy xeyay najneaj tiül cielo.

Leaw apmüünderan

(Mr. 9:41)

⁴⁰Jane apmayar indeacan, sandeac ayar aton. Jane ayar sandeac, ayar andeac neech xic niün. ⁴¹Jane apmayar andeac nop nendeac andeac Teat Dios cos ajaw Teat Dios neech nej miün, nej apmüünd atnej leaw apmüünd aaga nendeac andeac Teat Dios quiaj. Aton sitiül aljane apmayar andeac nop nerang minajiüt Teat Dios cos ajaw tenguial marang najneaj, nej

aton apmüünd atnej apmüünd aaga nerang minajiüt Teat Dios quiaj. ⁴²Aton jangantanej leaw apmüüch masey tegüy yow manganeowüw ajcüwa namix nine quiaj, cos ajaw xenipilan nejiw; naleaing sasaj icon, nej ngome apmajnot ocueaj leaw apmüünd —aj nejiw Teat Jesús.

Minipilan Juan tambüw majawüw Teat Jesús

(Lc. 7:18-35)

11 Wüx Teat Jesús landoj masaj nejiw cuane netam marangüw ajcüwa gajpiüp (12) minipilan nej, quiaj taw quiaj, tamb maquiaach nipilan tiül meáwan cambaj tiül aaga iüt quiaj.

²Juan, aaga neech yow nipilan, altiül manchiüc. Wüx tanguiy nguineay tenguial marang Teat Cristo, quiaj tüüch mambüw ijpüw minipilan nej majawüw Teat Jesús. ³Tatüniw nej manguiyiw, tasajüw: —¿Teat, ique aaga Cristo leaw aliüc miüna, ngwüy netam nacülüün alinopa? —ajüw.

⁴Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw: —Quiüran isajan teat Juan meáwan leawa temejawan at leawa temenguiayüün. ⁵Isajan nguineay larraw oniüjctiw leaw nesomb, leaw necoex lajüy, leaw nexom nej napat monandeow nasoic lepra lajneaj, leaw nelaag lamanguiy, at aton leaw tandeow nganüy lapac, at ajcüwa nipilan ngo majiürüw tenguial manguiyiw nguineay alndom maw asoetiw nejiw. ⁶Najneajay ajlüy leaw ngo machiw omeaats wüx xique —aj nejiw Teat Jesús.

⁷Wüx laambüw minipilan Juan, quiaj Teat Jesús tapots mandeac masaj nipilan wüx Juan, tapiüng:

—¿Cuane teamban mejawan tiül wajchiüca? ¿Ngwüy tejawan nots najchowa tengual majowjow nej iünda? ⁸¿Ngwüy, cuane teamban mejawana? ¿Tejawan nop naxey asooig najneajay apix neje? Icona ijawan leaw asooig najneaj apix nej aag ayaj najlüy aniüng nop natang nenajiüt. ⁹¿Ngwüy, cuane teamban mejawana? ¿Teamban mejawan nop nendead andeac Teat Diosa? Ajaj áag, naleaing nej alwüx atam ngo matnej nop nendead andeac Teat Dios. ¹⁰Cos wüx aaga Juan quiaj, andeac aaga poch narangüch tiül minawiig Teat Dios, niüng apiüng:

Xecual, sanüüch mamb nop nejoy xepoch mamong ombas, teoj iliüc.

Nej apmataag majneaj mitiüüd apmemong tiül.

¹¹Naleaing sasaj icon, tiül meáwan nipilan ngo maw tiül nop majntsop wüx atam ajlüy matnej atam a Juan. Pero naleaing tiül minipilan Teat Dios, leawa chingüy aag ayaj alwüx atam ngo matnej a Juan.

¹²Ajan wüx tiün a Juan andüy miün cam, xeyay nipilan tengual apacüw wüx majmeliw tiül micambaj Teat Dios. Pero leaw ngo mimboloj, ajcüw ayaj alndom majmeliw. ¹³Cos meáwan mondeac andeac Teat Dios, at a poch tüünd Moisés tandeacüw wüx leaw aliüc miün apmajlüy aleaw niüng tapeay a Juan. ¹⁴Nganüy sitiül icona indiüman meyariün, apmejawan nej aaga Juan quiaj tiün atnej Elías leaw lapiürang aliüc.

¹⁵Netam menguiayüün at mexoman imeajtsan wüx leaw sandeac quiaj.

¹⁶¿Cuane at nejiw sanapiüng wüx ajcüwa nipilan monlüy

nganüy cama? Cos at nejiw namix monguich montsoj tiül plas, tengual masajüw aquiüjpüw nejiw, ¹⁷apiüngüw: “Xicona tengual saindean pero icona ngo mejiüangan; átan sajiüntsán pero icona ngo merangan amix imeajtsan”, awüw. ¹⁸Cos tiün a Juan, nej nguiaj ngo met ngo manganeow, icona tepiüangan nej alwüx ombas nej nimeech. ¹⁹Nganüy tiün a Teat Naxey, nej üet aweaag jangantanej, at anganeow aweaag. Icona ipiüangan nej nerrombüy nangüngün; ajlüyay maquiüüb nipilan leaw ngo mayamb Teat Dios, at monsap mitomiün cambaj. Alinoic nüt apmajüic sitiül najneaj sandeac, sitiül sajiür fis, at apmajüic sitiül najneaj sarang tengwangwüy —aw.

Nipilan nadam omeajtsüw

(Lc. 10:13-15)

²⁰Condom quiaj Teat Jesús tapots mandeac wüx ajcüwa cambaj niüng lamarang xeyay ateócan, cos ajcüwa nipilan quiaj ngo macueatiw marangüw ngo majneaj, ngo mayariw andeac nej. Tapiüng:

²¹—iJaa, icona monaw tiül cambaj Corazín! iJaa, icona monaw tiül cambaj Betsaida! Cos jondot tiül cambaj Tiro y Sidón tarangüch meáwan ateócan leaw tarangüch tiül icona, catsats tsotojow tiül ngwiat masojquiw nambeor apixaw nejiw majüiquichaw leaaw omeajtsüw wüx meáwan ngo majneaj tengual marangüw. ²²Áag sasaj icon, alinoic nüt wüx apmajaraw wüx asoeteran, napateay quiriw ngo majneaj

apmamongochiw monaw Tiro y Sidón, ngo matnej icona. ²³Ata icona monaw cambaj Capernaum, ¿iyajcan icona apmeamban tiül cielo? ¡Niquimas! Aleáingan apmejlosan tiül aaga xeyay ngo majneaj, tiül mondeow. Cos sitiül ndot tiül cambaj Sodoma marangüch ateócan atnej tarangüch tiül icona, Sodoma aliün majlüy nganüy. ²⁴Áag sasaj icon nganüy, alinoic nüt wüx Teat Dios apmajaw wüx asoeteran, napateay quiriw ngo majneaj apmamongochiw nipilan monaw Sodoma, ngo matnej icona —aw.

Macaron niüng sajlüy, ixojtan

(Lc. 10:21-22)

²⁵Tiül aaga nüt quiaj Teat Jesús tasaj Teat Dios, tapiüng:

—Xeyay najneajay irang Teat, ique natang nenajiüt tiül cielo at wüx iüt. Cos meáwan leawa lajlüy quiaj, textot ngo meaach majawüw leaw mondüy, leaw monxomxom omeaats. Nganüy lameaach majawüw ajcüwa atnej nine monguich quiaj. ²⁶Najneaj Teat, cos atquiaj indiüm —aw.

²⁷Condom tapiüng:

—Meáwan cuajantanej leaw almajlüy, xeteat lamayac tiül xiwx. Nejinguind ngo majaw jane xic, áagan xeteat ajaw. Aton nejinguind ngo majaw jane xeteat, xíquian quiaj saw, ata nejiw leawa xique sandiüm nüjchiw majawüw. ²⁸Macaron niüng sajlüy leawa laúmb apac marang cuajantanej, leaw ajiür xeyay naél. Xique sanüüch maxood. ²⁹Iyariün sandeac, irangan leaw sanaquiaach icon, cos

xique xeyay ajneaj ximeaats ngo nerangrangüy. Quiaj apmajneaj imeajtsan, apmexojtan. ³⁰Cos leawa xique sandiüm merangan, aag ayaj ngo maél; ngome apaxiüm merangan leawa sapiüng —aw.

Tajeliw trigo wüx nüt axoodaran

(Mr. 2:23-28; Lc. 6:1-5)

12 Tiül aaga nüt quiaj wüx noic nüt axoodaran, Teat Jesús tamong amb tiül noic corrül. Minipilan nej tind üeti, quiaj tapots majeliw natang aól trigo matajtüw müeti. ²Ajcüwa fariseos wüx tajawüw aag ayaj, quiaj tasajüw Teat Jesús, tapiüngüw: —Ijaw minipilan nguineay tenguial marangüw wüx nüt axoodaran, aag ayaj ngondom marangüw —ajüw.

³Nej tasaj nejiw:

—¿Neol ngomeaag meteowana tiül Mipoch Teat Dios mejawan nguineay tarang mixejchiüts David wüx nej tind üete, at leaw almaquiüjpüw nej atona? ⁴Nejiw tajmeliw tiül nangaj iüm, tüteti pan leawa najmel marang nichech ocueaj Teat Dios; aag ayaj nejinguind ngondom müet, áagan miteaats alndom müeti. ⁵¿Neol ngomeaag meteowan tiül a poch tüünd Moisés nguineay arangüw miteaats tiül nadam nangaj iüma? Cos masey nüt axoodaran nejiw netam marangüw najiüt, aag ayaj ngome nisoet. ⁶Xique sasaj icon nganüy ajlüy ningüy nop alwüx atam, ngo matnej aaga nadam nangaj iüm. ⁷Icona ngo mejawan cuane amb apiüng Mipoch Teat Dios niüng apiüng: “Xique sandiüm

mejiürayon lasta, ngome áagan iyacan erchechiün”, aw. Sitiül icona tejawan aag ayaj, ngome apmeyacan asoet jane ngo marang nicuajind. ⁸Aaga Teat Naxey alwüx atam, ngo matnej aaga nüt axoodaran quiaj —aw Teat Jesús.

Nop naxey ndron ombas nechey owix

(Mr. 3:1-6; Lc. 6:6-11)

⁹Condom Teat Jesús taw quiaj, tamb andüy tiül sinagoga ocueaj nipilan judío. ¹⁰Alquiaj nop naxey ndron ombas, nechey nots owix. Quiaj tatüniw manguiayiw Teat Jesús, tasajüw:

—¿Alndom mamongocharan iün andeow nipilan wüx nüt axoodarana? —ajüw nej.

Tapiüngüw aag ayaj cos andiümüw maxomüw cuane wüx alndom mayaciw asoet.

¹¹Teat Jesús tasaj nejiw:

—Jondot nop tiül icona almajiür nop sap, ndot majmiüc ocueaj nej tiül noic lol wüx nüt axoodaran, ¿quia ngondom majmele maxaingue? ¹²Sitiül sap alndom majwan, jow nipilan, cuane wüx ngondom mambeolaran. ¿Neol ngwa alwüx atama? Naleaing alndom marangüch noic najneaj wüx nüt axoodaran —aj nejiw.

¹³Condom quiaj tasaj aaga ndron ombas quiaj:

—Ileaingüich iwix —aj.

Camüm maleaingüich, lajneaj nómban atanej alinots owix nej. ¹⁴Quiaj tawüw quiaj ajcüwa fariseos. Tapots mayambüw nguineay alndom mambiyaw Teat Jesús.

Tanomb tanderac wüx Teat Jesús

¹⁵Teat Jesús tajaw nguineay tengual mandiümüw marangüw. Quiaj taw quiaj, tandüjpiw nej mamb xeyay nipilan. Tamongoch iün andeow meáwan moniün andeow. ¹⁶Tasaj nejiw nde majüiquichaw jane nej. ¹⁷Atquiaj tarang para majliüy atnej lamarang wüx nawiig tanomb teat Isaías, áag nendeac andeac Teat Dios, cos tapiüng:

¹⁸Jogüy nerang xenajiüt, áag leawa lanarriiüd, xeyay sajiür nej lasta, nej üüch mapac ximeaats. Sanayac wüx ombas nej xeespíritu; nej apmasaj palpálwüx nipilan nguineay sandiüm marangüw.

¹⁹Nej ngome apmajcüy aweaag aljane, ngome apmepaj. Nejinguind ngome apmanguiay andeac nej tiül calle.

²⁰Nej ngome apmapol masey nots tongoy najchow, ngome apmaxejquen leaw aliün mayac quiriw nasop; apmacül leaw ajliüy teowix nej micambaj nej.

²¹Nipilan tiül palpálwüx nación apmayaciw omeajtsüw wüx nej.

Apiüngüw ambeol nej nimeech

(Mr. 3:20-30; Lc. 11:14-23; 12:10)

²²Condom quiaj taquiüraab niüng ajliüy nej nop naxey nesomb, aton nejew, ngondom mendeac, alwüx ombas nej nimeech. Quiaj Teat Jesús tüüch majneaj a naxey quiaj, rat oniiüg at tendeac. ²³Meáwan nipilan mbayatoj, tapiüngüw:

—¿Quia aag ayaj micual mixejchiiüts Davida? —awüw.

²⁴Wüx tanguaiyiw aag ayaj ajcüwa fariseos, quiaj tapiüngüw:

—Aaga naxey quiaj awün nimeech cos ambeol nej Beelzebú, aaga minatang nimeech —awüw.

²⁵Teat Jesús tajaw nguineay tengual mapiüngüw tiül omeajtsüw, quiaj tasaj nejiw:

—Meáwan montangtang monajiüt tiül noic iüt, sitiül apmbajcamoj majcüyiw nejeyéjan quiaj, apmendroochayej ombasüw. At meáwan cambaj, tengwüy tiül noic nden, sitiül mbajcamoj ngo majlüyiw nóiquian, ngome apmaiücüw, apndajrriümoj.

²⁶Atquiaj aton sitiül nimeech apmawün alinop nimeech wüx ombasaran, ¿ngulineay apmajlüyiwe? Sitiül ngo majlüyiw nóiquian, ¿ngulineay alndom marangüw cuajantanej ngo majneaja? ²⁷Sitiül naleaing Beelzebú nembeol xic nawün nimeech, isajan xic, jow minipilanan, ¿jane nembeol nejiw mawüniw nimeeche? Nejiw minipilanan apmajüiquichaw ngo maleaing ipiüangan. ²⁸Pero sitiül Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios nembeol xic nawün nimeech wüx ombas nipilan, naleaing sasaj icon lamatüch icon mejmeliün tiül micambaj Teat Dios.

²⁹¿Cos nguineay alndom aljane majmel aniüng nop napac naxey maneed leaw andiüm, sitiül ngome ombas maóel owix aaga naxey quiaj, cas tawün majoy leaw andiüma?

³⁰Jangantanej leaw ngo mandüüb xic, ajcüy majaw xic. Jangantanej

leaw ngo mambeol xic wüx leaw teanaxejneng, aag ayaj teamawiich ningüiün.

³¹Pares sasaj icon, meáwan nisoet leaw arangüw nipilan, Teat Dios alndom mawün wüx omeaats. At cuajantanej ngo majneaj poch anderac aton alndom mawün wüx omeaats nej. Pero jane apmandeac ngo majneaj wüx Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios, aag ayaj mbich nómban ngondom mawün wüx omeaats nej Teat Dios. ³²Jangantanej apmandeac ngo majneaj poch wüx Teat Naxey, alndom maw aaga nisoet quiaj; pero jane apmandeac ngo majneaj wüx Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios, aaga nisoet quiaj mbich ngondom maw wüx ombas nej wüx aliün ningüy wüx aaga iüt cam, at alinoic nüt ngondom.

Noic owil xiül wüx aong ajaraw

(Lc. 6:43-45)

³³Leaw xiül nüeteran aóng, sitiül najneaj atang, apmayac najneaj aóng. At noic owil xiül sitiül ngo majneaj atang apmayac ngo majneaj aóng aton. Cos noic owil xiül ajüic nguineay ajlüy wüx apmayac aóng nej. ³⁴¡Cuane icona, at icon ndiüc! ¿Nguineay alndom mepiüangan cuane najneaj, sitiül icona xeyay ngo majneaj irangana? Cos leaw anderac, aag ayaj ajlüy tiül omeaatsaran. ³⁵Nop nipilan leaw andeac najneaj ajüiquich nej xeyay najneaj altiül omeaats. Pero nop nipilan leaw andeac ngo majneaj, aag ayaj ajüiquich nej xeyay ngo majneaj altiül omeaats. ³⁶Xique sasaj icon, alinoic nüt wüx

apmajaraw wüx asoeteran, meáwan nipilan apmasajüw Teat Dios neol tapiüngüw meáwan ngo majneaj poch leaw tsajmbiüt ombeayiw mapiüngüw. ³⁷Cos wüx mipoch apmajaraw sitiül apmajmel isoet tengwüy apmaw —aj nejiw Teat Jesús.

Nipilan atüniw ateócan

(Mr. 8:12; Lc. 11:29-32)

³⁸Altiül fariseos, at mondüy wüx aaga poch tayac Moisés tasajüw Teat Jesús, tapiüngüw:

—Teat, sandiüman najawan merang noic nadam ateócan —awüw.

³⁹Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús: —Ajcüwa nipilan monlüy nganüy monrang xeyay ngo majneaj, ngo mandüjpiw Mipoch Teat Dios, andiümüw majawüw ateócan. Naleaing nicuajind ngome apmüjndiw majawüw, áagan ateócan tajlüy wüx Jonás aaga nendead andeac Teat Dios tajlüy nomb. ⁴⁰Cos atnej Jonás tacül teomeaats nadam cüet er nüt er ongwiiüts, atquiaj Teat Naxey aton apmacül tiül loliüt er nüt er ongwiiüts. ⁴¹Alinoic nüt wüx Teat Dios apmajaw wüx asoeteran, ajcüwa nipilan monaw Nínive leaw tajlüyiw tanomb, apmayaciüw isoetiün. Cos ajcüwa nipilan quiaj tayambüw Teat Dios wüx a Jonás tapaj nej ocueajiw. Nganüy ajlüy tiül icona nop alwüx xeyay atam ngo matnej a Jonás. ⁴²Nop najtaj najlüy tanomb, natang nenajiüt nej naw cawac. Aaga najtaj quiaj wüx apmajaraw wüx asoeteran apwitiüm mayac isoetiün; cos

nej imiün xeyay miünquiaj tamb manguiaj najneajay mipoch aaga minatang nenajiüt nenüt Salomón. Nganüy ajlüy ningüy tiül icona nop alwüx xeyay atam ngo matnej Salomón.

Wüx nimeech andilil wüx ombasaran

(Lc. 11:24-26)

⁴³'Nop nimeech wüx apmaw wüx ombas aljane, apmajüyjüy tiül wajchiüc mayamb nguiane apmaxood. Wüx lapaxiow ajüyjüy, ngo maxom, quiaj apmapiüng: ⁴⁴“Sanandilil, sandüy tiül niüng tawas”, apmaw. Camüm mapeay quiaj, apmaxom aaga nipilan atnej nop iüm najneajay najirimb najmel mimbaj, ngo majlüy tiül nejingiünd. ⁴⁵Almajaw atquiaj, quiaj apmamb majan alayaíw aquiüüb nej alwüx apatüw, ngo matnej. Quiaj apmambüw andüyiw wüx ombas a nipilan quiaj. Ndójjwüx aaga nipilan quiaj xeyay ngo majneaj apmajlüy, ngo matnej tajlüy nomb. Atquiaj apmajlüy wüx ajcüwa nipilan monrang ngo majneaj cam —aj nejiw.

Mimüm Teat Jesús y michiig nej

(Mr. 3:31-35; Lc. 8:19-21)

⁴⁶Teat Jesús tealeámban andeac masaj nipilan, quiaj ajngot mimüm nej y michiig nej, pero ngo majmeliw. Tapiüngüw andiümüw mandeaciüw maquiüjpüw. ⁴⁷Aljane tasaj nej: —Aliw ninguij mimüm y michiig. Andiümüw mendeaciüw chüch mequiüjpüw —ajow.

⁴⁸Quiaj tasaj aaga nesaj nej, tapiüng:

—¿Jane ipiüing xemüma, jane ipiüing xechiigüe? —aj.

⁴⁹Quiaj tandic owix andüy niüng ajlüüyw minipilan nej, tapiüing:

—Jogüy ajcüw agüy xemüm, xechiig. ⁵⁰Cos meáwan leawa nerang atnej andiüm Xeteat najlüy tiül cielo, ajcüw ayaj xemüm, xecoj, at xechiig aton —aw.

Andeac wüx nop nepiür

(Mr. 4:1-9; Lc. 8:4-8)

13 Tiül aaga nüt quiaj taw tiül iüm Teat Jesús, tamb andüy mbeay nadam yow nenüt Galilea, chetem quiaj. ²Canchiütoj niüng ajlüy nej xeyay nipilan. Quiaj tajtep tiül nop müx tiül yow, chetem.

Ajcüwa nipilan tacülfwan wüx iüt mbeay yow. ³Quiaj tapots mandeac masaj nejiw xeyay najneaj poch, pero ngome aleaing miün, tapiüing:

—Tajlüy nop naxey tamb apiür.

⁴Wüx tengual mawiich leawa teamapiür, quiaj tajmiüc tigüy mbeay tiüüd, ndoj wüx tajngotoj quiec tambichaw mamileaw.

⁵Tigüy tajmiüc wüx piedra niüng ngo majlüy omeaats iüt. Tajntsop najen. ⁶Wüx tajntsop nüt terraar, quiaj tambel nej. Cos ngo majiür mioxich nej, quiaj tawaag a nine soex quiaj. ⁷Altigüy tajmiüc tiül sats, condom tajntsop. Naleaing cos sats najen atangüw, áag taxotüw tiüt a nine soex quiaj. ⁸Altigüy tajmiüc tiül najneaj iüt, najneajay terangüy. Tigüy napateay taóng, altigüy tayac wüx quiriw, altigüy tayac wüx xeyay aóng. ⁹Netam meajchiün ilajcan, mexoman imeajtsan wüx aaga sandeac quiaj —aw.

¿Neol, cuane ajpar aaga andeac quiaja?

(Mr. 4:10-12; Lc. 8:9-10)

¹⁰Condom minipilan nej tatüchiw niüng ajlüy nej masajüw:

—Teat, ¿neol tendeac atquiaj, ngome aleaíngan mesajüw nipilana? —ajüw nej.

¹¹Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Icona tengual meajndiün mejawan leaw nomb ngo majüiquicharan, nguineay alndom majmeleran tiül micambaj Teat Dios najlüy tiül cielo. Pero nejiw ngome apmasoiquiw aleaing miün. ¹²Cos sitiül aljane ayac wüx omeaats xepoch, apmüünd manguiay maxom xeyay. Pero sitiül nop ngo mayac wüx omeaats, aaga quiriw anguiay quiaj apndrom omeaats.

¹³Áag tandecas atquiaj ngome aleaíngan, cos sawaw masey ajawüw ngome apmajawüw cuane, at masey anguiayiw ngome apmajawüw cuane wüx amb apiüing. ¹⁴Atquiaj alndom majlüy wüx ombasüw ajcüwa nipilan quiaj, atnej nomb tarang tiül minawiig nej teat Isaías, aaga nendeac andeac Teat Dios, niüng apiüing:

Apmenguiayiün naag ilajcan, pero ngome apmejawan cuane;

apmejawan naag iniüjcan, pero ngome apmejawan cuane wüx andeac.

¹⁵Cos icona xeyay adam imeajtsan; imontsotsan iniüjcan cos ngo mendiüman mejawan. Ipalan ilajcan cos ngo mendiüman menguiayiün.

Ngo mendiüman meyacan
imeajtsan wüx, mejawan
cuane wüx amb apiüng; cos
ngo mendiüman meyariün.
Ngo mendiüman namongoch
iün indeowan.

¹⁶Xique sasaj icon, najneajay
ijlüiyiün, apac imeajtsan cos
icona lameajndiün mejawan,
at lameajndiün menguiayyiün.
¹⁷Naleaing sasaj icon, xeyay
mondeac andeac Teat Dios at xeyay
monyamb Teat Dios tandiümüw
majawüw leaw nganüy lamejawan,
pero taton ngo majawüw;
tandiümüw manguiayiw leaw
lamenguiayyiün nganüy, pero taton
ngo manguiayiw.

Cuane wüx amb apiüng wüx nepiür
(Mr. 4:13-20; Lc. 8:11-15)

¹⁸Nganüy inguiayyiün cuane wüx
amb apiüng aaga sandeac wüx
nepiür. ¹⁹Leaw lamanguiay anderac
nguineay alndom majmeleran
tiül micambaj Teat Dios, ndoj ngo
mayac wüx omeaats, andüüban
ajngot a nimeech mawün wüx
omeaats nej leaw lamanguiyay. Aag
ayaj ajlüy atnej aaga osaab soex
najmiüc mbeay tiiüd. ²⁰Nganüy
aaga osaab soex najmiüc tiül
piedra, aag ayaj apiüng wüx nipilan
leawa anguiay Mipoch Teat Dios,
andüüban mayar, apac omeaats.
²¹Naleaing aaga nipilan quiaj ajlüy
atnej nine soex napateay mioxiiich
nej. Áag ngo mafüc, camüm majlüy
quiriw naél ajcan ayar Mipoch Teat
Dios; andüüban machiw omeaats.
²²At aaga osaab soex najmiüc tiül
sats, aag ayaj apiüng wüx nipilan
leaw anguiay Mipoch Teat Dios,

pero xeyay ayac omeaats wüx
mandiümndiüm cuajantanej leaw
alndom maxom wüx aaga iüt cam.
Quiaj lango leaam omeaats wüx
Mipoch Teat Dios, lango müüch nej
marang leaw Teat Dios andiüm. Aag
ayaj atnej ngo mayac aóng. ²³Pero
aaga osaab soex leaw napiürüch
tiül najneaj iüt, aag ayaj apiüng
wüx nipilan leaw anguiay Mipoch
Teat Dios, ayac wüx omeaats,
condom aaga poch ambeol nej
marang leaw andiüm Teat Dios. Aag
ayaj atnej mayac xeyay aóng. Altiül
taóng napateay, altigüy tayac wüx
quiriw, altigüy tayac wüx xeyay
aóng —aj nejiw Teat Jesús.

Ngo majneaj soex ajntsop tiül trigo

²⁴Átan tandeac Teat Jesús andüy
wüx ngo majneaj soex, tapiüng:
—Micambaj Teat Dios najlüy
tiül cielo ajlüy atnej tajlüy wüx
nop naxey tapiür osaab trigo tiül
micorrül nej. ²⁵Naleaing aaga
ongwiiüts quiaj wüx lameayiw,
quiaj tamb nop najcüy majaw
aaga neneay iüt quiaj, tapots
mawiich tiül aaga iüt quiaj osaab
ngo majneaj soex niüng lapiürüch
trigo, condom cas tamb. ²⁶Camüm
matang matüch a nüt maól, quiaj
lajüic ajcüwa ngo majneaj soex
aliw tiül. ²⁷Almajawüw aag ayaj
monrang minajiüt aaga neneay
corrül, quiaj tambüw masajüw
nej: “Teat Xan, ¿neol ngwa, najneaj
osaab trigo ipiüre? ¿Jow nganüy,
nguia naw tajntsop ajcüwa ngo
majneaj soexe?” ajüw nej. ²⁸Quiaj
tapiüng aaga neneay corrül: “Nop
ajcüy majaw xic nerang aag ayaj”,
aw. Quiaj tasajüw nej monrang

minajiüt nej: “¿Masey nambana nalojquiün aaga ngo majneaj soexe?” ajüw nej. ²⁹Quiaj nej tasaj nejiw: “Ngwüy, ich majlüy, cos sitiül apmelojquiün aaga ngo majneaj soex quiaj, alndom lojquiüm a trigo aton. ³⁰Ich majlüy matangüw nóiquian, ndoj apmawüniüts wüx apmacojchich. Cos wüx apmacojchich, xique sanasajüw moncooch maxainguw ombas aaga ngo majneaj soex, masojnongon noic noic ponong, maoeliw, müjchiw mandaab. Condom cas taxainguw a trigo mayacüw tiül xetroj, sanajüw” —aw.

Tandeac wüx osaab mostaza

(Mr. 4:30-32; Lc. 13:18-19)

³¹Teat Jesús tandeac alinoic andeac andüy wüx mostaza, tapiüng:
—Micambaj Teat Dios najlüy tiül cielo ajlüy atnej osaab mostaza wüx nop naxey mapiür tiül micorrül nej. ³²Naleaing tiül meáwan osaab soex leaw napiürüch, aaga osaab mostaza quiaj xowüy minine. Ndoj wüx apmatang apmajal oleaj, alwüx ajal oleaj tiül meáwan soex, apmatüch atnej noic owil xiül. Quiec alndom marang ombiüm wüx mipiüüg nej —aw.

Tandeac andüy wüx levadura

(Lc. 13:20-21)

³³Átan tandeac alinoic andeac ngome aleáingan, tandeac andüy wüx levadura, tapiüng:
—Micambaj Teat Dios najlüy tiül cielo ajlüy atnej arang levadura. Wüx nop najtaj ayac levadura tiül arej nepeax arin, aaga levadura

apmüüch maxip aaga ajtsaj marang pan —aw.

Teat Jesús ngo mandeac aleáingan

(Mr. 4:33-34)

³⁴Teat Jesús atquiaj tandeac ngome aleáingan masaj nipilan. Nicuajind ngo mandeac aleáingan. ³⁵Tandeac atquiaj para majlüy atnej lamapiüng nop nendeac andeac Teat Dios, cos tarang wüx nawiig:
Xique ngome sanandeac aleáingan;
sanapiüng wüx cuajantanej leaw ngo majaraw nde ajan wüx Teat Dios tarang aaga iüt cam.

Tapiüng cuane wüx amb

apiüng a ngo majneaj soex

³⁶Wüx Teat Jesús landoj andeac masaj nipilan, condom tajmel tiül iüm. Quiaj minipilan nej tambüw masajüw nej:
—Isaj xicon teat, cuane wüx amb apiüng aaga leaw tendeac wüx ajcüwa ngo majneaj soex tiül corrül —ajüw nej.

³⁷Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:
—Aaga nepiür najneaj osaab soex, aag ayaj Teat Naxey. ³⁸Nganüy aaga corrül, aag ayaj andeac wüx a iüt cam. Aaga najneaj osaab soex, aag ayaj apiüng wüx minipilan Teat Dios. Pero aaga osaab ngo majneaj soex quiaj apiüng wüx minipilan nimeech. ³⁹Aaga najcüy majaw neneay corrül nepiür ngo majneaj osaab soex, aag ayaj nejay nimeech. Aaga wüx apxaijnguiam omeaats corrül aag ayaj apiüng wüx alinoic nüt wüx apmümb minüt a iüt cam. At ajcüwa monxaing omeaats corrül, aag ayaj apiüng wüx ángeles.

⁴⁰Atnej tarriüjtüch ajcüwa ngo majneaj soex majwich tiül biümb, atquiaj apmajlüy alinoic nüt wüx apmümb minüt a iüt cam. ⁴¹Aaga nüt quiaj Teat Naxey apmüüch miün miáñeles nej marriüjtüw mawüniw ajcüw leaw monrang ngo majneaj, at leaw monyac wüx alinop marang ngo majneaj, mawüniw tiül minipilan nej. ⁴²Apmajlosüw tiül biümb niüng apmajiüntsüw xeyay, apmeporros olüiquiw. ⁴³Quiaj ajcüwa monyamb Teat Dios apmajlüyiw najneajay tiül micambaj Teat Dios, ancaltit at nejiw achech nüt. Netam menguiayiün, mexoman imeajtsan wüx leaw sandeac quiaj.

**Tandeac andüy wüx
tomiün naxoraad**

⁴⁴'Aton micambaj Teat Dios najlüy tiül cielo ajlüy atnej nembeat tomiün naxoraad tiül corrül. Ndoj nop naxey wüx taxom aaga tomiün taton ngo mapiüng, taxot majneaj, apac omeaats, quiaj tamb manüüb meáwan leaw almajiür para alndom mangal aaga iüt quiaj maney.

**Tandeac andüy wüx noic
perla xeyay nembeat**

⁴⁵'Aton micambaj Teat Dios najlüy tiül cielo ajlüy atnej nop nengalüy neyamb nembeat perla. ⁴⁶Cos wüx apmaxom noic perla leaw xeyay nembeat, quiaj apmamb manüüb meáwan leaw almajiür mangal aaga najneajay perla quiaj.

Tandeac andüy wüx ndoc

⁴⁷'Aton micambaj Teat Dios najlüy tiül cielo ajlüy atnej arang nots chinch wüx ajwich tiül ndec, cos

apmasap cuajantanej cüet. ⁴⁸Wüx lachipiw a ndoc, quiaj ajcüwa mondoc apmanotoj andüy wüx iüt. Condom apchetemoj marriüjtüw. Leaw najneaj cüet apmayacüw tiül nchep, leaw ngwüy apmawijchaw ninguiün. ⁴⁹Atquiaj apmajlüy alinoic nüt wüx apmümb minüt a iüt cam. Quiaj ajcüwa áñeles apmawüniw leaw monrang ngo majneaj tiül monrang najneaj. ⁵⁰Leaw monrang ngo majneaj apmajlosüw tiül biümb niüng apmajiüntsüw xeyay, at apmeporros olüiquiw —aj nejiw Teat Jesús.

Leaw jayats, aton leaw ajlüyay

⁵¹Condom tasaj nejiw Teat Jesús: —¿Canüy lamejawan cuane wüx sandeaca? —aj nejiw.

Quiaj tapiüngüw:

—Lanajawan teat —awüw.

⁵²Quiaj tapiüng:

—Nop nendüy wüx aaga poch tüünd Moisés, wüx laquiajchay wüx nguineay alndom majlüyeran tiül micambaj Teat Dios najlüy tiül cielo, ajlüy atnej nop nateateran tiül noic nden. Cos meáwan leaw almajiür tiül nden atam nej, altiül jayats, altiül najlüy tanomb —aw.

**Teat Jesús ngo mandiüram tiül
Nazaret**

(Mr. 6:1-6; Lc. 4:16-30)

⁵³Teat Jesús taw quiaj wüx landoj mapiüng wüx meáwan leawa tandeac quiaj. ⁵⁴Tamb andüy tiül micambaj nej. Condom tapots maquiaach nipilan quiaj tiül a sinagoga ocueajiw nejiw. Ajcüwa nipilan wüx tanguaiyiw aag ayaj mbayajow, tapiüngüw:

—¿Nguineay tendüy aaga naxey quiaja? ¿Nguiane aquiajchay ndot ombas marang ateócan? ⁵⁵¿Neol ngome nej micual aaga naxey nerang xiüla? Aton ngwa, ¿María minüt mimüm neje? ¿Jow Jacobo, José, Simón, Judas, ngwa michiig neje? ⁵⁶Meáwan michiig montaj nej aliw ningüy maquiüjpaats. ¿Neol, jow nej nguineay ndot ombas meáwan aag ayaja? —awüw.

⁵⁷Pares ngome tayariw nej andeac. Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Nop nendeac andeac Teat Dios ayarich andeac nej nguiajantanej; pero áagan tiül micambaj nej ngo mayarich andeac, at micoj nej michiig nej ngo mayariw nej andeac —aj nejiw.

⁵⁸Áag ngo marang quiaj xeyay cuajantanej ateócan tiül a cambaj quiaj, cos ngo mayariw nej andeac.

Wüx tambiyeran Juan Bautista

(Mr. 6:14-29; Lc. 9:7-9)

14 Tiül aaga nüt quiaj, aaga Herodes natang nenajiüt tiül iüt Galilea, tanguiy nguineay tenguijal marang Teat Jesús. ²Quiaj tasaj monbeol nej:

—Aag ayaj a Juan neech yow nipilan lapac tiül mondeow. Áag ndot ombas marang cuajantanej —aj nejiw.

³Atquiaj tapiüng a Herodes cos alwüx omeaats nej leaw tarang. Nej tüüch mamb ndeaa a Juan, majmel tiül manchiüc, maoelich naag galen. Aag ayaj tarang cos atquiaj tandiüm a Herodías mintaj Felipe, michiig a Herodes. ⁴Cos Juan wüx aliün mapac tasaj a Herodes:

—Ngo majneaj mequiüüb mintaj michiig —aj.

⁵Quiaj a Herodes tandiüm mambiy a Juan, pero naleaing timbol mandüy nipilan, cos meáwan nipilan apiüngüw aaga Juan quiaj nop nej nendeac andeac Teat Dios. ⁶Noic nüt aaga Herodes tayac nangos nüt, arang atüch mineat nej. Nop nüx micual aaga Herodías tejiüng niüng ajlüyaran. Aaga Herodes xowüy tajneaj majaw. ⁷Quiaj tapiüng apmüüch aaga nüx quiaj cuajantanej leaw apmatün, aton tapaj minüt midios nej majaraw naleaing apmüüch. ⁸Condom aaga nüx tamb matün manguiy mimüm nej cuane netam matün. Wüx landoj manguiy, quiaj tamb masaj a Herodes:

—Teat, sandiüm membiy aaga Juan neech yow nipilan meaach xic omal nej, amb tiül noic polat —aj.

⁹Masey aaga Herodes tamix omeaats, naleaing cuane apmarang cos lamapaj minüt midios nej, aton nipilan tanguiyiw. Quiaj tapiüng müünd. ¹⁰Tüüch mamb mandojquich onic a Juan tiül manchiüc. ¹¹Quiaj tajoyiw omal a Juan amb tiül noic polat, tüjchiw a nüx, ndoj a nüx amongóchan tüüch mimüm nej.

¹²Condom wüx tapeayiw quiaj minipilan Juan, taxainguiw micuerpo nej maquiüjpüw mamb mamiütüw. Wüx landoj, quiaj tambüw masajüw Teat Jesús.

Teat Jesús tüüch üetiw acoquiaw mil monxey

(Mr. 6:30-44; Lc. 9:10-17; Jn. 6:1-14)

¹³Wüx Teat Jesús tanguiy aag ayaj, taw quiaj, tamb amb tiül müx andüy niüng ngo majlüy nipilan. Wüx tanguiyaran laámb, quiaj

tambüw mandüjpiw nej xeyay nipilan ambüw wüx iüt imiünüw tiül palpálwüx cambaj. ¹⁴Wüx Teat Jesús taw tiüt imiün tiül müx, quiaj tajaw lapeayiw quiaj xeyay nipilan. Wüx tajaw nejiw, quiaj tajmiüc omal omeaats, condom tamongoch iün andeow xeyay nipilan leaw taquiüraab niüng ajlüy nej. ¹⁵Wüx langwiiüts, quiaj tasajüw nej minipilan nej:

—Teat, lamitiüt a nüt, aton ngo macüleran ningüy. Isajüw a nipilan quiaj majtsoriw, mambüw mangalüw üetiw tiül rüñch —ajüw nej.

¹⁶Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Ngo metam mambüw, icona netam meajchiün üetiw —aj nejiw.

¹⁷Quiaj tapiüngüw:

—¿Cuane sanüjchiün? Cos áagan acoquiaw pan alijpiw nine cüet sajiüuran —awüw.

¹⁸Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Ijamiünan, chiün najaw —aj.

¹⁹Condom quiaj Teat Jesús tasaj nipilan chetemoj tiüt tiül nine soex. Quiaj tayar aaga acoquiaw pan alijpiw nine cüet, taxaing omal majaw cawüx, tüüch gracias Teat Dios. Wüx tambaag, quiaj texeyay. Condom tüüch minipilan nej majineaw müjchiw meáwan nipilan. ²⁰Meáwan nejiw tetiw paxiün. Condom taxainguiw leaw nenaw, chipiüt gajpiüp (12) nchep. ²¹Ajcüwa nipilan leaw tetiw atüch acoquiaw mil monxey, pálwüx montaj at namix monguich aton.

Teat Jesús tajüy teomal yow

(Mr. 6:45-52; Jn. 6:16-21)

²²Condom quiaj Teat Jesús tasaj minipilan nej majtepiw tiül müx

mambüw ombas nejiw, nej teoj apmamb, mamongoj andüyiw necamb a nadam yow quiaj. Cos nej apmacül quiaj alquiriw metepeay aweaag nipilan leaw ümb majtsoriw, cas taw quiaj. ²³Wüx laümb majtsoriw nipilan, quiaj tamb andüy wüx nop tiüc mandeac aweaag Teat Dios. Wüx lapojniow, Teat Jesús aliün quiaj. ²⁴Nganiüy aaga müx namb lamatüch pinawan aaga nadam yow quiaj, tengual mapijpiüüt nej omal yow, cos xowüy lapac a iünd angochiw.

²⁵Condom wüx landüy wüx arraw, quiaj Teat Jesús tamb matüch nejiw, ajüy amb teomal yow atnej majüy wüx iüt. ²⁶Wüx tajawüw nej minipilan nej tengual ajüy amb teomal yow, mbayajow tepajüw cos timboloy xeyay, tapiüngüw:

—iAag ayaj nembolooch! —awüw.

²⁷Teat Jesús tasaj nejiw:

—iNde mbayameron, cos xique, ngome aljane! —aj nejiw.

²⁸Quiaj tendeac a Pedro masaj nej:

—Teat Naxey, ata naleaing ique, iich xic namb najüy teomal yow aton natüch ic —aj nej.

²⁹Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Mac, teat —aj nej.

Almanguiaiy aag ayaj a Pedro ajchíquian tiüt, tajüy amb teomal yow mamb matüch Teat Jesús.

³⁰Naleaing wüx tajaw nguineay apac a iünd, timbol, tanaámb tsoyoy tiüt. Quiaj tepaj:

—iTeat Naxey, imbeol xic! —aw.

³¹Quiaj Teat Jesús tandic owix nej najénan masap nej, tapiüng:

—¿Neol techiw imeaatsa; neol nganaw mejaw jane xique? —aw.

³²Condom wüx tajtepiw tiül müx, quiaj lambat nómban. ³³Quiaj ajcüw monlüy tiül müx taquiejliw micosüw nejiw tiüt teombas Teat Jesús, tapiüngüw:

—iNaleaing, ique Micual Teat Dios! —awüw.

Teat Jesús tüüch majneaj moniün andeow tiül Genesaret

(Mr. 6:53-56)

³⁴Condom andojquíwan a nadam yow, tapeayiw necamb, tiül iüt Genesaret. ³⁵Wüx ajcüwa nipilan quiaj tajawüw nejay Teat Jesús napeay, najénan tujchiw manguaiyiw meáwan nipilan tiül a iüt quiaj. Quiaj taquiüjpüw niüng ajlüy nej meáwan moniün andeow. ³⁶Tatüniw ocueaj Teat Jesús sitiül alndom müüch nejiw masambüw masey apix nej. Meáwan nejiw leaw tasambüw nej tajneajiw nómban.

Leaw üüch majiür nisoet nipilan

(Mr. 7:1-23)

15 Noic nüt acas fariseos tambüw majawüw Teat Jesús, maquiüjpüw ajcüw mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, napeayiw imiünüw Jerusalén. Tatüniw manguaiyiw nej:

²—¿Neol minipilan ngo mandüjpiw leaw tayacüw tanomb mixejchiiüts marangüche? ¿Neol wüx üetiwo ngo majantsüw owixaw xeyay atnej ajlüyay marangaatsa? —awüw.

³Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús: —Jow icona, ¿neol ngo merangan atnej apiüng Teat Dios? ¿Neol tengowüjchiün para alndom mendüjpiün opech leaw tayacüw

mixejchiüna? ⁴Cos Teat Dios tapiüng: “Iyar andeacüw miteat, mimüm, indiumüw”, aw. Aton tapiüng: “Leawa nendeac ngo majneaj wüx ombas miteat nej, mimüm nej, ich mambiyaran”, aw.

⁵Pero nganüy icona ipiüangan nop naxey alndom masaj miteat nej mimüm nej, mapiüng: “Leawa sajiür langondom nüüch icon, cos meáwan aag ayaj sanüüch Teat Dios”, maj.

⁶Ipiüangan wüx aljane apmapiüng aag ayaj, lango metam mambeol miteat nej mimüm nej. Quiaj temengowüjchiün leaw andiüm Teat Dios para mendüjpiün opech leaw tayacüw mixejchiün. ⁷iNdeac mbeay! Naleaing leaw tarang teat Isaías tiül minawiig nej leaw Teat Dios tasaj nej, cos tandec wüx icona wüx tapiüng:

⁸Ajcüwa nipilan quiaj apiüngüwan ayariw sandeac, ngome wüx omeajtsüw, ombeayíwan.

⁹Ngo membeat leaw arangüw wüx ayambüw xic, cos meáwan leaw aquiajchiw, aag ayaj mipochiw nejiw —aj nejiw Teat Jesús.

¹⁰Condom Teat Jesús tapaj nipilan masaj:

—Inguiayüün, iyacan wüx imeajtsan leaw teanasaj icon:

¹¹Cuajantanej leaw ajmel tiül ombeayaran müeteran, aag ayaj ngome nisoet; leaw ngo majneaj poch aw teombeayaran aag ayaj mbich nisoet —aj nejiw.

¹²Quiaj tambüw masajüw nej minipilan nej, tapiüngüw: —¿Tejaw Teat, nguineay tajcüyiw ajcüwa fariseos wüx tanguaiyiw indeaca? —ajüw nej.

¹³Nej tasaj nejiw:

—Cuajantanej napiürüch leaw Xeteat najlüy tiül cielo ngo mapiür, apmalojquich nómban. ¹⁴Ich majlüyiw cos nejiw ajlüyiw atnej arang nop somb wüx teamanetet owix alinop somb. Cos sitiül nop somb apmanetet owix alinop somb, mijpüéj apmajmiücüw tiül loliüt —aj nejiw Teat Jesús.

¹⁵Quiaj tasaj nej a Pedro:

—Teat, isaj xicon cuane wüx amb apiüng aaga tendec quiaj —aj.

¹⁶Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—¿Neol, at a icona aton nganaw mejawana cuane amb apiünga?

¹⁷¿Ngo mejawan guineay ajlüy wüx nüeterana? Cos aag ayaj ajmel tiül ombeayaran, among teomeaatsaran, ndoj apmaw.

¹⁸Nganüy leaw ngo majneaj poch aw teombeayaran, aag ayaj mbich nisoet cos naw wüx omeaatsaran. ¹⁹Imiün tiül omeaatsaran aw cuajantanej ngo majneaj alwüx omeaatsaran. Aton altiül ambiyaw nipilan.

Altiül ajiürüw minaxeyiw nejiw, minajtajüw nejiw, at altiül monüx ajlüyiw maquiüjpüw monench, at monench ajlüyiw maquiüjpüw monüx masey ngo mengoch owixaw. Aton moneed, monwaiich, at mondeac ngo majneaj wüx ombas alinop, tengwüy wüx ombas Teat Dios.

²⁰Meáwan aag ayaj üüch majiür nisoet nipilan. Nganüy, wüx üeteran masey ngo marangüch aaga leaw ajlüyay merangan wüx ajantsüch owixaran, cos aag ayaj mbich ngome nisoet —aw.

Nop najtaj Cananea tayamb Teat Jesús

(Mr. 7:24-30)

²¹Condom Teat Jesús taw quiaj, tamb andüy tiül iüt ocueaj cambaj Tiro maquiüb Sidón. ²²Quiaj tajngot majaw nej nop najtaj naw tiül iüt Canaán, nganüy acül tiül aaga iüt quiaj. Tapots apaj, tapiüng: —iTeat Naxey, micual David, ich majmiüc imal imeaats mejaw xic! Xecual xeyay ngo majneaj teamamongoch, alwüx ombas nej nop nimeech —aw.

²³Teat Jesús ngo masaj nej nicuajind. Quiaj tatüchiw nej minipilan nej, tasajüw:

—Teat, isaj ich maw ningüy, cos aliüc almandüüb opechiüts teapaj —awüw.

²⁴Condom quiaj Teat Jesús tapiüng:

—Xique tündiüs niün nambeol áagan nipilan judío, cos nejiw ajlüyiw at nejiw najcueat sap —aw.

²⁵Quiaj aaga najtaj tamb taquieel micos nej tiüt, tapiüng:

—Teat Naxey, imbeol xic —aw.

²⁶Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Xenipilan judío ajlüyiw atnej xecual, netam nambeolüw ombas. Sitiül ngo narang atquiaj, sanarang atnej nop naxey anood mipan micual nej müüch nine pet müetiw —aj nej.

²⁷Aaga najtaj tasaj nej:

—Teat, naleaing aag ipiüng quiaj, masey apmetiw ombas micual, pero aton masey nine pet alndom mamilmil leaw najmiüc tiüt minaw üet neneay nej —aj nej.

²⁸Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—iNaleaing müm, xeyay iyac imeaats wüx xique! Nganüy apmajlüy atnej indiüm —aj nej.
 Quiaj tajneaj micual nej ajan wüx aaga ores quiaj.

**Teat Jesús tüüch majneaj
 xeyay moniün andeow**

²⁹Condom Teat Jesús taw quiaj, tamong amb mbeay nadam yow Galilea, tamb andüy wüx nop tiüc, quiaj chetet. ³⁰Tapeayiw niüng ajlüy nej xeyay nipilan, aquiüjpüw mamb xeyay moniün andeow; altiül necoex, nesomb, nejew, at leaw ndron ombas. Tayaciüw tiüt niüng ajlüy Teat Jesús, condom nej meáwan tataag majneaj. ³¹Meáwan nipilan mbayatoj wüx tajawüw landeac leaw nejew, at leaw ndron ombas lajneaj, leaw necoex lajüy, átan leaw nesomb larraw oniüüg. Tandeaciüw xeyay najneaj wüx Midios Israel.

**Teat Jesús tüüch üetiüw apiquiw mil
 monxey**
 (Mr. 8:1-10)

³²Condom Teat Jesús tapaj minipilan nej, tasaj:
 —Sajiürüw lasta a nipilan cam, cos lamatüch er nüt tatow acüliw ningüy maquiüjpaats, lango majiürüw cuane apmetiw. Aton ngo nandiüm nüjchiw majtsoriw sitiül nganaw metiw, cos alndom masap nejiw lop tiül tiüü —aj.

³³Quiaj tasajüw nej minipilan nej:
 —¿Teat, nguiane alndom naxoman nüeteran ningüy tiül wajchiüc metiw meáwan aaga nipilan quiaja? —ajüw nej.

³⁴Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—¿Cas pan aliün mejiürana? —aj nejiw.

Quiaj tapiüngüw:

—Ágan ayaíw pan alacas nine cüet —awüw.

³⁵Quiaj tapiüng Teat Jesús chetemoj tiüt nipilan. ³⁶Condom tayar aaga ayaíw pan at a nine cüet; tüüch gracias Teat Dios. Ndoj tambaag müüch minipilan nej majineaw müjchiw meáwan nipilan. ³⁷Meáwan nejiw tetiw paxiün. Condom leaw nenaw ocueajiüw taxainguüw chipiüt ayaíw nchep. ³⁸Leaw monxey tetiw, atüch apiquiw mil, pálwüx montaj, pálwüx namix monguich. ³⁹Wüx landoj aag ayaj, quiaj tetepeayayej maquiüjpüw nipilan, condom taw quiaj, amb tiül müx. Tamb andüy tiül iüt Magdala.

Atüniw nadam ateócan

(Mr. 8:11-13; Lc. 12:54-56)

16 Altiül fariseos y saduceos tambüw majawüw Teat Jesús cos andiümüw masapüw nej wüx naél. Tasajüw marang nadam ateócan majawüw naleaing Teat Dios tiül cielo ambeol nej.

²Nej tasaj nejiw:

—Wüx langwiiüts, tenguial ajmel nüt, icona ipiüangan: “Nganüy apmarang najneaj cos ayac nacants oic”, irawan. ³Aton wüx ümb arraw ipiüangan: “Nganüy ngome apmarang najneaj cos xowüy amococ, ayac nacants oic”, irawan. iNdeac mbeay icon! Cos icona ipiüangan ijawan cuajantanej wüx oic, wüx caaw, ¿neol a nganüy ngo mejawan nicuajind wüx meáwan leawa tenguial ajlüye? ⁴Nipilan

monliüy nganüy cam monrang ngo majneaj atüniw ateócan majawüw. Naleaing sasaj icon ngome apmüjndiw majawüw. Apmüjndiw áagan ateócan leaw tajliüy wüx Jonás, aaga nendeac andeac Teat Dios —aj nejiw Teat Jesús.

Ndoj quiaj tacueat nejiw, tamb.

Leaw aquiajchiw fariseos

(Mr. 8:14-21)

⁵Wüx tapeayiw necamb aaga nadam yow, quiaj minipilan nej leaad omeajtsüw ngo majoyiw pan.

⁶Condom tasaj nejiw Teat Jesús:

—Inguiayüün, sanasaj icon, netam mejawan wüx aaga levadura ocueaj fariseos y saduceos —aj nejiw.

⁷Quiaj minipilan nej tandeacüw nejeyéjan quiaj, tapiüngüw:

—¿Neol tandeac atquiaja? Aag ayaj tandeac cos ngo majamiünaats pan —awüw.

⁸Teat Jesús tajaw cuane alwüx omeajtsüw. Quiaj tasaj nejiw:

—¿Neol tapots indeacndeacan wüx pan tüülan icona? ¿Neol tapateay iyacan imeajtsan wüx xique? ⁹¿Neol nganaw mejawan, ngo leaam imeajtsan nguineay tarangas wüx tajineas acoquiaw pan müetiw acoquiaw mil monxey? Jow leaw tenaw, ¿cas nchep tatücha? ¹⁰¿Neol ngo leaam imeajtsana? Jow, wüx tajineas ayaíw pan müetiw apiquiw mil nipilan, ¿jow leaw tenaw, cas nchep chipiüta? ¹¹¿Neol cuane nerang icon ngondom mejawana? Cos xique ngome teanasaj icon wüx pan wüx tasajas icon mejawan wüx levadura ocueajiw fariseos at saduceos —aj nejiw.

¹²Quiaj tajawüw naleaing ngome teamasaj nejiw majawüw wüx

levadura ocueaj pan, asaj nejiw majawüw wüx leaw aquiajchiw ajcüwa fariseos y saduceos.

Pedro tapiüng Teat Jesús aaga Cristo

(Mr. 8:27-30; Lc. 9:18-21)

¹³Wüx tambüw andüyiw tiül iüt ocueaj Cesarea de Filipo, quiaj Teat Jesús tatün manguiaj minipilan nej, tasaj:

—¿Cuane apiüngüw nipilan jane nej a Teat Naxey? —aj nejiw.

¹⁴Quiaj tasajüw nej:

—Altiül apiüngüw nej aaga Juan neech yow nipilan. Altiül apiüngüw aaga Elías, altiül apiüngüw Jeremías, tengwüy alinop nendeac andeac Teat Dios —awüw.

¹⁵Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Jow icona, ¿jane xic ipiüngana? —aj nejiw.

¹⁶Quiaj tasaj nej Simón Pedro:

—Ique aaga Cristo leaw tapiürang aliüc, Micual ic Teat Dios almapac —aw.

¹⁷Quiaj tapiüng Teat Jesús, tasaj Pedro:

—Ich mapac imeaats, Simón micual Jonás, cos aaga poch indeac quiaj ngome aljane tasaj ic, nejay Xeatat Dios najliüy tiül cielo tüüch ic mejaw.

¹⁸Aton xique sasaj ic, ique tenüt Pedro, aag ayaj apiüng wüx nine piedra. Pero wüx aaga nadam piedra cam sanawitich majliüy xeyay xenipilan. Nicuajind ngondom manood nejiw masey nimeech marang leaw andiüm.

¹⁹Xique sanüüch ic llave meleaaig micambaj Teat Dios majmeleran tiül. Leaw apmeóel ningüy wüx iüt apmaoeleran tiül cielo; at leaw apmecheed ningüy wüx iüt apchejtüüm tiül cielo aton —aj.

²⁰Condom quiaj tasaj minipilan nej:

—Nde mesajan nejingund xique aaga Cristo leaw lapiürang aliüc —aj nejiw.

Teat Jesús tapiüng apmambiyaw nej

(Mr. 8:31—9:1; Lc. 9:22-27)

²¹Teat Jesús naw wüx aaga nüt quiaj tapots masaj minipilan nej netam mamb Jerusalén. Quiaj apmamongoch xeyay ngo majneaj teowixaw montangtang tiül a nadam nangaj iüm, teowixaw montangtang miteaats, at mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés. Aton netam mandeow mambiyaran, ndoj wüx er nüt apmapac alinomb. ²²Condom quiaj a Pedro tawün nej ninguiün quiriw, tasaj:

—iTeat, aag ayaj ngo mandüüm Teat Dios; ique ngondom memongoch aag ayaj! —aj nej.

²³Teat Jesús ndiliteay majaw a Pedro, tasaj:

—Icueat xic, nde mendiüm mepal leaw netam narang. Nde mendeac atnej andiüm Satanás. Cos aaga indeac quiaj ocueaj nipilan, ngome ocueaj Teat Dios —aj.

²⁴Condom Teat Jesús tasaj minipilan nej, tapiüng:

—Sitiül aljane andiüm mayar sandeac majlüy xenipilan, ich mawün wüx omeaats meáwan naél leaw alndom mamongoch, ich mandüüb wüx leawa sarang masey mamongoch xeyay ngo majneaj, masey mandeow wüx cruz cos andüüb xic. ²⁵Sitiül aljane ngo mayar sandeac ajcan imbol mambiyaw nej nipilan, alinoic nüt nej apmamongoch xeyay

ngo majneaj. Pero sitiül aljane masey mandeow ajcan andüüb xic ayar sandeac, alinoic nüt najneajay apmajlüy. ²⁶¿Jondot sitiül aljane alndom maneay meáwan cuajantanej leaw ajlüy wüx aaga iüt cam, cuane ajpar sitiül apndrom ombas lango mamb tiül cielo? ¿Nguineay alndom nop mangüy asoet nej maw wüxe? ²⁷Cos alinoic nüt wüx aaga Teat Naxey aliüc alinomb xeyay najneajay apmajlüy, xeyay nelitlit atnej ajlüy Teat Dios, almaquiüjpüw nej a ángeles. Quiaj apmangüy meáwan anopnop wüx leaw tarang. ²⁸Naleaing nganüy sasaj icon altiül icona nganaw mandeow, quiaj apmejawan nguineay ajlüy a Teat Naxey wüx apmajlüy wüx micambaj nej —aj nejiw.

Tewüney majawüw nej Teat Jesús

(Mr. 9:2-13; Lc. 9:28-36)

17 Wüx lamatüch anaíw nüt tatow ndoj mapiüng aag ayaj, quiaj Teat Jesús taquiiüb Pedro, Jacobo, at a Juan michiig Jacobo. Tambüw wüx nop nadam tiüc nejíwan quiaj. ²Condom Teat Jesús tewüney majawüw nej. Quiaj tajawüw teombas nej xowüy lalitlit atnej achech nüt; apix nej tajlüy rajnüy atnej ran. ³Camüm quiaj majawüw mixejchiw nejiw tajlüyiw tanomb, ajcüwa Moisés maquiüüb Elías, tenguiál andeaciw maquiüjpüw Teat Jesús. ⁴Condom quiaj a Pedro tasaj Teat Jesús: —Teat, najneajay macüliiüts ningüy nóiquian. Sitiül mendiüm sanarangan ningüy arej nden, noic ineay, alinoic aneay teat Moisés, at alinoic aneay teat Elías —aj.

⁵Pedro tealeámban mandeac aag ayaj, quiaj ajngot noic rajnúy oic taxot nejiw. Imiün tiül aaga oic quiaj tanguiayiw noic nanderac, apiüng:

—Aaga ayaj xecual, xeyay sandiüm, apac ximeaats najaw. Inguiayiün meáwan leawa nej asaj icon —aj nejiw aaga nendeac quiaj.

⁶Almanguaiyiw aag ayaj minipilan nej, tanaámb moicow tiüt mbayatoj xeyay. ⁷Quiaj Teat Jesús tamb marreeg nejiw, tapiüng: —Witiüron, nde mbayameron —aj nejiw.

⁸Almaxainguw omaliw, quiaj majawüw ngo majlüy quiaj nejingund, áagan Teat Jesús almaquiüjpüw.

⁹Condom wüx teawüw tiüt imiünüw wüx tiüc, quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Nde mesajan nejingund wüx aaga leaw Teat Dios tüüch icon mejawan quiaj. Wüx Teat Naxey landoj lapac tiül mondeow, quiaj alndom mendeacan wüx —aj nejiw.

¹⁰Quiaj tatüniw nej manguaiyiw minipilan nej, tasajüw:

—Teat, ¿neol ajcüwa mondüy wüx aaga poch leawa tüünd Moisés apiüngüw netam miün aaga Elías ombas nej, teoj aliüc aaga Cristo? —ajüw nej.

¹¹Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Naleaing leaw apiüngüw, Elías netam miün ombas masaj nipilan leaam omeajtsüw wüx Teat Dios.

¹²Nganüy sasaj icon Elías lafün ningüy. Naleaing ngome tajawüw jane nej. Tarangüw wüx ombas nej cuajantanej ngo majneaj leaw andiümüw. Atquiaj Teat Naxey aton

apmamongoch xeyay ngo majneaj teowixaw nejiw —aj nejiw Teat Jesús.

¹³Quiaj minipilan nej leaad omeajtsüw, teamandeac wüx ombas aaga Juan neech yow nipilan.

Wüx tajneaj nop alwüx ombas nej nimeech

(Mr. 9:14-29; Lc. 9:37-43)

¹⁴Wüx tapeayiw niüng ajlüyiw nipilan, quiaj tajngot nop naxey maquieel micos nej tiüt teombas Teat Jesús, tasaj:

¹⁵—Teat Naxey, ijiür lasta xecual cos nimeech alox nej tiüt, teamamongoch xeyay ngo majneaj. Nguiaj lamalox nej tiül biümb tengwüy tiül yow. ¹⁶Saquiüüb miün nüüch majawüw nej minipilan sitiül alndom matajcüw nej majneaj. Naleaing ngondom ombasüw —aj nej.

¹⁷Quiaj Teat Jesús tasaj nipilan: —iJaa, icona nipilan ngo meyariün sandeac, monrang ngo majneaj icon! ¿Cas nüt ipiüangan sanajlüy ningüy naquiüüb icona? ¿Cas nüt ipiüangan sanaüüc wüx leaw irangana? Iquiüjpan miün aaga nench najaw —aj nejiw.

¹⁸Condom quiaj talic aaga nimeech najlüy wüx ombas a nench; tasaj macueat. Quiaj tacueat, tajneaj a nench tüülan aaga ores quiaj.

¹⁹Condom minipilan nej wüx nejíwan quiaj maquiüjpüw nej, quiaj tasajüw:

—¿Neol xicona ngondom nawüniün aaga nimeech quiaja? —ajüw nej.

²⁰Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Cos ajcan apateay iyacan imeajtsan wüx xique. Naleaing sasaj icon sitiül icona meyacan imeajtsan wüx xic, masey atonej apateay osaab mostaza, apndom mesajan aaga tiüc quiaj: “Iriow ninguiaj, quiür indüy ninguiün”, merajan, y aaga tiüc apmaw. Ngo majlüy nicuajind leaw ngondom merangan sitiül naleaing iyacan imeajtsan wüx xique. ²¹Pero aaga nimeech quiaj ngondom maw sitiül ngo matajcüch orar y maiiündüch xeyay —aj nejiw.

**Teat Jesús tapiüng alinomb
apmambiyaw nej**

(Mr. 9:30-32; Lc. 9:43-45)

²²Wüx tajlüyiw nóiquian tiül iüt Galilea, quiaj Teat Jesús tapots masaj nejiw wüx nguineay Teat Naxey apmayacüch teowixaw nipilan, ²³apmambiyaw nej; ndoj, wüx er nüt apmapac alinomb. Wüx tanguaiyiw aag ayaj tamix omeajtsüw xeyay.

**Tawün tomiün andüy tiül
nadam nangaj iüm**

²⁴Wüx Teat Jesús tapeay tiül cambaj Capernaum maquiüüb minipilan nej, quiaj ajcüwa monxaing tomiün andüy tiül nadam nangaj iüm tambüw majawüw teat Pedro. Tatüniw manguaiyiw nej, tasajüw:

—Jow aaga teat nequiaach icon, ¿ngo mawün tomiüna andüy tiül a nadam nangaj iüm ocueajiütsa? —ajüw nej.

²⁵Quiaj teat Pedro tasaj nejiw:

—Ajaj awün —aw.

Wüx tajmel tiül iüm a Pedro, andüüb masaj nej Teat Jesús, tapiüng:

—¿Nguineay ipiüng teat Simón? Jow monajiüt tiül noic cambaj, ¿jane ocueaj atüniw tomiüna, micual miiütüw nejiwe, ngwüy napeay miün nipilana? —aj nej.

²⁶Quiaj tapiüng a Pedro:

—Atüniw ocueaj napeay miün nipilan —aw.

Teat Jesús tapiüng:

—Nganüy micual iüt ngo metam mangüy. ²⁷Naleaing, pero ngana mandeacndeacüw wüx; quiür mbeay ndec, erlech. Leaw apmelech ombas, apmexom teombeay nej tomiün. Aag ayaj ngochan meajchiw ajcüwa monsap tomiün, aag ayaj ayacar icore —aj nej Teat Jesús.

¿Jane alwüx atam ajlüy?

(Mr. 9:33-37; Lc. 9:46-48)

18 Tiül aaga nüt quiaj, tatüniw nej manguaiyiw minipilan nej, tasajüw:

—¿Jane alwüx atam ajlüy tiül micambaj Teat Dios najlüy tiül cielo? —ajüw nej.

²Quiaj Teat Jesús tapaj miün nop nine, malembech pinawan nejiw.

³Condom tapiüng:

—Naleaing sasaj icon sitiül ngo mendüyiün wüx merangan atnej arang nop nine, ngondom mejmeliün tiül micambaj Teat Dios najlüy tiül cielo. ⁴Atquiaj jangantanej leaw apmarang atnej aaga nine cam, ngo merangrangüy nicuajind, aag ayaj alwüx atam ajlüy tiül micambaj Teat Dios najlüy tiül cielo. ⁵Aton jangantanej apmajiür lasta nop nine atnej aaga nine cam, aag ayaj atnej xique tenguiäl majiür xic lasta.

Nde meyacüchiün wüx ngo majneaj

(Mr. 9:42-48; Lc. 17:1-2)

⁶Jangantanej apmandiüm mayac wüx marang ngo majneaj masey nop tiül ajcüwa namix nine monyar sandeac, najneaj wüxan nganaw marang aaga ngo majneaj quiaj, maoelich teonic nej nop cow majlos tiül ndec tsoyom tiüt nómban.

⁷iXeyay ngo majneaj ajlüy wüx iüt, cos ajlüy leaw alndom müüch majmiücaran tiül nisoet! Aag ayaj meáwan nüt ajlüy, pero ixeyay ngo majneaj apmamongoch leaw apmayac wüx nisoet alinop!

⁸Atquiaj sitiül aljane ayaag owix nej tengwüy oleaj nej andiüm mayac nej wüx marang ngo majneaj, ich mandooig malox ninguiün. Cos más najneaj majmel niüng apmapacaran meáwan nüt masey ngo majiür nots owix tengwüy nots oleaj, cos cuane ambeol nej majlüy palan, ndoj majlos tiül biümb niüng ngondom xequem nómban. ⁹Aton sitiül aljane ayaag oniiüg nej andiüm majaw leaw ngo majneaj, ich masoond malox ninguiün. Cos najneaj majmel niüng apmapacaran meáwan nüt masey noic oniiüg nej, cos cuane ambeol nej majiür palan oniiüg, ndoj majlos tiül biümb tiül necoy.

Tandeac wüx ndron sap

(Lc. 15:3-7)

¹⁰Nde mepiüangan jangantanej tiül ajcüwa namix nine quiaj ngo membeat, cos sasaj icon ajcüwa ángeles tiül cielo leaw tenguiual mambeol nejiw, meáwan nüt teamajawüw mitey Xeteat Dios

najlüy tiül cielo. ¹¹Cos Teat Naxey tiün mawün wüx meáwan nipilan leawa landoj apndrom ombasüw.

¹²¿Cuane ipiüangan? Jondot nop naxey almajiür coic miow (100) sap, camüm ndrot ocueaj nop. ¿Neol ngome apmacueat aaga peic miow gajpoquey (99) quiaja, mamb mayamb aaga nop leaw ndrona?

¹³Sitiül ndot maxom, naleaing sasaj icon apmapac omeaats xeyay majaw aaga axom quiaj, ngo matnej meáwan leaw ngo ndrom. ¹⁴Atquiaj aton Miteatiiüts Dios najlüy tiül cielo ngo mandiüm majaw ndrom ombasüw nop tiül ajcüwa namix nine quiaj.

Wüx aljane aleaic marang wüx imbas

(Lc. 17:3)

¹⁵Sitiül aljane aleaic marang wüx imbas, quiür indeac anaag najneaj icónan quiaj, meaach leaam omeaats leaw tarang. Sitiül tayar leaw ipiüng, lamembeol, lameaach majneaj omeaats. ¹⁶Nganüy sitiül ngo mayar leaw isaj, iyamb nop ijpüw mequiüüb, meamban mejawan majlüyiw quiaj manguiayiw. ¹⁷Sitiül nej ngo mayar leaw isajan, isajan montangtang tiül moncanchiün mandeacüw maquiüjpüw. Ndot átan ngo mayar leaw asajüw nej, iyacan atnej nop ngo mayar andeac Teat Dios, tengwüy atnej nop nesap mitomiün cambaj leaw xeyay ngo majneaj arang.

¹⁸Naleaing sasaj icon, meáwan leaw apmeoeliün wüx aaga iüt cam apmaelich tiül cielo. Aton meáwan leaw apmechejtiün wüx aaga iüt cam, apmachejtich tiül cielo aton.

¹⁹Sasaj icon alinomb, masey sitiül ijpiw icona ningüy wüx iüt aleaic metüniün, noic nej imeajtsan, Xeteat Dios najlüy tiül cielo apmüüch. ²⁰Cos nguijantanej niüng xenenguejow masey ijpiw arojpiw monyar sandeac, xique sajliüy quiaj pinawan nejiw —aj nejiw Teat Jesús.

²¹Condom quiaj teat Pedro tamb matün manguiay Teat Jesús, tasaj: —Teat, çjondot nop aleaic marang wüx ximbas, cas ombas netam nawün wüx ximeaats leawa taranga, leaw atüch ayaíwe? —aj.

²²Quiaj tasaj nej Teat Jesús: —Ngo nasaj ic áagan ayaíw; alndom mewün wüx imeaats masey ayaíw ermiow gajpowüw (77) —aj.

Tandeac andüy wüx nop najon nerang najiüt

²³Tiül micambaj Teat Dios najlüy tiül cielo ajliüy atnej tarang nop minatang nenajiüt wüx tandiüm majaw nguitow ajüchiw nej anopnopo mimonbeol nej. ²⁴Tapots majaw wüx nguitow ajüch, quiaj apeay quiaj maquiüraab niüng ajliüy nej nop leaw ajüch nej xeyay tomiün. ²⁵Aaga naxey quiaj ngondom mangüy leaw ajüch. Quiaj tapiüng aaga minatang nenajiüt majnapüw, majlüyiw ocueaj alinop maquiüb mintaj nej micual nej. At majnap meáwan leaw almajiürüw para mawün mitomiün nej. ²⁶Condom aaga naxey quiaj taquieel micos nej tiüt teoleaj minatang nenajiüt matün ocueaj. Tasaj: “Teat, satün icueaj, ngwa mecül xic alquiripite, ndoj sanangüy meáwan leaw salnajüch

ic”, aj. ²⁷Quiaj aaga natang nenajiüt tajmiüc omal omeaats majaw nej. Tawün wüx omeaats nej nómban leaw lamajüch aaga naxey quiaj, tapiüng tsajmbiüm mamb. ²⁸Almaw quiaj aaga naxey nejüchay, quiaj mangoch nop aquiüb nej arang aweaag najiüt, almajüch nej quiriw tomiün. Quiaj tasap mapats onic, landüy wüx apmambi. Quiaj tasaj: “Nganüy nganüy ingüy xetomiün”, aj. ²⁹Quiaj aaga naxey taquieel micos nej tiüt, matün ocueaj, tasaj: “Satün icueaj teat, ngwa mecül xic alquiripite, ndoj sanangüy meáwan leaw sajüch ic”, aj. ³⁰Aaga naxey quiaj ngome tandiüm macül nej, andüüban tamb mayac tiül manchiüc leaw ambich mangüy mitomiün nej. ³¹Wüx tajawüw aag ayaj alacas monrang najiüt, xeyay ngo majneaj mayajcüw. Quiaj tambüw masajüw aaga minatang nenajiüt manguiay meáwan leaw lamarang aag naxey quiaj. ³²Quiaj tapaj nej miün alinomb aaga minatang nenajiüt, tasaj nej: “Iique nop ic ngo majneaj nerang xenajiüt! Iique meáwan leaw tejüch xic, aag ayaj tawüniüs wüx ximeaats nómban, cos tetün xicueaj. ³³Jow nganüy ique, çneol ngo mejiür lasta alinop atnej tajiüras ic lasta?” aj nej. ³⁴Tajcüy xeyay aaga natang nenajiüt, quiaj tüüch mamb tiül manchiüc macülan quiaj leaw ambich mangüy meáwan ajüch.

³⁵Atquiaj apmarang wüx imbasan Xeteat Dios najlüy tiül cielo sitiül ngo mewüniün wüx imeajtsan meáwan leaw arang wüx imbasan alinop —aj nejiw Teat Jesús.

Teat Jesús apiüng wüx moncueateay

(Mr. 10:1-12; Lc. 16:18)

19 Condom wüx Teat Jesús landoj masaj nejiw meáwan aaga poch quiaj, quiaj taw Galilea tamb andüy tiül iüt Judea, najlüy nonüt necamb lam Jordán. ²Tandüjpiw nej mamb xeyay nipilan. Meáwan tamongoch iün andeowüw.

³Condom acas fariseos tambüw majawüw Teat Jesús matüntüniw manguiayiw majawüw cuane apmapiüng. Quiaj tasajüw:

—¿Alndom nop naxey macueat mintaj nej cos tarang cuajantanej leawa nej ngo mandiüm? —ajüw nej.

⁴Quiaj tasaj nejiw:

—¿Ngomeaag meteowan tiül Mipoch Teat Dios, niüng apiüng nej nerang nipilan, cos apiüng: “Tarang naxey at tarang najtaj”? ⁵Aton tapiüng: “Nop naxey netam macueat miteat nej mimüm nej, maquiüüb mintaj nej. Quiaj apmajlüyiw nóiquian, atnej nop nipilan nejiw.”

⁶Atquiaj langome apmajlüyiw ijpuéj, apmajlüyiw nop nejiw cos noic omeajtsüw. Pares nejingund ngondom müüch mecueatayej leaw Teat Dios lamüüch majlüy nóiquian —aj nejiw Teat Jesús.

⁷Quiaj tasajüw nej:

—¿Neol a Moisés tapiüng alndom nop naxey macueat mintaj nej sitiül marangüch minawijquiaw nejiw müjndiw mecueatayej nómban? —ajüw nej.

⁸Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Moisés tapiüng alndom mecueatiün mintajan cos tajaw

nadam imeajtsan. Naleaing nomb ngome atquiaj ajlüy. ⁹Pero nganüy xique sasaj icon sitiül nop naxey macueat mintaj nej, acueátan, ngome nejiür naxey mintaj nej, condom aaga naxey quiaj apmaquiüüb alinop, nej a naxey quiaj ajiür xeyay nisoet cos lamajiür minajtaj nej. Aton jane apmaquiüüb nop najcueat najtaj ajiür xeyay nisoet cos atnej majiür minajtaj nej aton —aj nejiw.

¹⁰Quiaj tapiüngüw minipilan nej: —Sitiül atquiaj ajlüy naél wüx aljane macueat mintaj nej, nómban ngo majneaj majiüraran mintajaran —awüw.

¹¹Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Ngome meáwan nipilan alndom maiücüw wüx aaga ipiüangan quiaj. Áagan leaw Teat Dios lamambeol müüch majlüyiw atánan quiaj.

¹²Ajlüy monxey ajiür cuane wüx ngo mengoch owixaw: altiül atquiaj ajlüy nde wijquiaw; altiül aljane tarang nej wüx ombas nej; at altiül ngo mengoch owix cos xeyay andiüm marang minajiüt micambaj Teat Dios. Leaw ayaag alndom majlüy atánan quiaj, ngo mengoch owix, pues najneaj —aj nejiw.

Taquiüraab niüng ajlüy Teat Jesús acas namix nine

(Mr. 10:13-16; Lc. 18:15-17)

¹³Condom taquiüraab niüng ajlüy nej acas namix nine matepeayiw Teat Jesús, mayac owix nej wüx omalüw nejiw, matün monajneaj ocueaj Teat Dios müüch nejiw. Minipilan nej taliquiaw ajcüw monquiüüb namix nine. ¹⁴Quiaj Teat Jesús tapiüng:

—Ijchan miünüw a namix nine niüng sajliü, nde mepalan. Cos ocueajiw nejiw micambaj Teat Dios najliü tiül cielo —aw.

¹⁵Quiaj tajend omaliüw namix nine, ndoj taw quiaj.

**Nop nejiür xeyay, tandeac aweaag
Teat Jesús**

(Mr. 10:17-31; Lk. 18:18-30)

¹⁶Condom tajngot nop majaw Teat Jesús, tatün nej manguiay, tasaj:

—Teat, sawaw ique najneaj irang. Nganiü isaj xic Teat, ¿cuane najneaj netam naranga para namb tiül cielo nacül quiaj meáwan nüte? —aj nej.

¹⁷Quiaj tasaj nej Teat Jesús:
—¿Neol tepüüng xique nerangas najneaja? Nejingund nipilan ngo marang najneaj. Áagan Teat Dios arang najneaj. Nganiü sitiül indiüm meamb tiül cielo, netam merang meáwan leaw tapiüng Teat Dios marangüch —aj.

¹⁸Quiaj tasaj nej aaga naxey quiaj:
—¿Ngün? —aj.

Teat Jesús tasaj nej:
—Nde membiy nejinguind; nde mejiür pálwüx najtaj; nde merneed; nde mendeac ngo maleaing wüx ombas alinop; ¹⁹iyar andeac miteat mimüm; aton ijiür lasta alinop atnej ijiürü lasta iquiáyan quiaj —aj nej Teat Jesús.

²⁰Quiaj tasaj nej aaga naxey quiaj:
—Teat, meáwan aag ayaj sayac wüx ximeaats narang nde quich xic. ¿Cuane alinoic netam naranga? —aw.

²¹Quiaj tasaj nej Teat Jesús:
—Sitiül indiüm merang leaw palan, quiür inüüb meáwan leaw almejiür, condom imbaag ombeat

meaach leaw nipilan ngo majiür. Ndoj tewiün mendüüb xic merang xenajiüt. Atquiaj apcanchiüm meáwan nembeatmbeat leaw apmeaand alinoic nüt tiül cielo —aj nej.

²²Wüx tanguiay aag ayaj, quiaj tamix omeaats, taw quiaj, cos nej ajiür xeyay cuajantanej, ngo mandiüm mandrooch ombas.

²³Quiaj Teat Jesús tasaj minipilan nej:

—Naleaing sasaj icon xeyay naél ocueajiw ajcüwa monjiür xeyay cuajantanej majmeliw tiül micambaj Teat Dios. ²⁴Sanandiü wüx nasaj icon alinomb, ngo maél mamong teowil nots ndiüc nop camello, ngo matnej aél ocueaj nop nejiür xeyay, majliü tiül micambaj Teat Dios —aj nejiw Teat Jesús.

²⁵Wüx tanguiayiw aag ayaj minipilan nej xeyay mbayatoj, tetünayej menguiayayej:

—Sitiül atquiaj ajliü, ¿jane alndom maw wüx asoet neje? —awüw.

²⁶Quiaj Teat Jesús tajaw teombasüw nejiw, tapiüng:
—Nipilan ngondom mawün wüx asoet nejinguind; pero Teat Dios ngo maél majaw aag ayaj cos nej alndom marang cuajantanej —aj nejiw.

²⁷Condom Pedro quiaj tasaj nej:
—Teat, xicona lanacueatiün meáwan leaw tajiürasan para nandüjpiün ic. Jow nganiü, ¿cuane sanaxoman wüx? —aj nej.

²⁸Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:
—Naleaing sasaj icon, alinoic nüt wüx Teat Dios apmüüch marang jayats meáwan cuajantanej leaw ajliü wüx iüt, wüx Teat Naxey

apmasap najneajay niüng chetej marang natang nenajiüt, apmajlüy quiaj gajpiüp (12) niüng chetejow montangtang monajiüt, niüng icona leaw mondüüb xic apchetemeron mejawan wüx asoetiüw ajcüwa gajpiüp (12) ajlüy nipilan acualaats Israel. ²⁹At aton jangantanej monyar sandeac leaw acueat aniüng nej, acueat miteat nej, mimüm nej, micoj nej, michiig nej, mintaj nej, micual nej, tengwüy macueat mifüt nej para mandüüb xic, apmajlüy najneaj. Apmüjndiw xeyay, ngo matnej leaw tacueatiüw wüx a iüt cam, aton apmapaciüw tiül cielo meáwan nüt. ³⁰Naleaing jane ayaag atnej alwüx atam ajlüy nganüy, alinoic nüt apmajlüy chingüy; at jane ayaag chingüy nej nganüy, alinoic nüt apmajlüy natang tiül micambaj Teat Dios —aj nejiw Teat Jesús.

Andeac andüy wüx monrang najiüt

20 Aton tasaj nejiw Teat Jesús:

—Cos tiül micambaj Teat Dios najlüy tiül cielo, ajlüy atnej tarang nop nateateran nejiür iüt. Cos nej taw úmban arraw mayamb monrang najiüt macojchiw najün uva. ²Wüx taxom monrang najiüt, tasoiquiüw apmangüyaranüw noic nüt noicnoic tomiün nasoic denario. Quiaj tüüch mambüw marangüw minajiüt nej. ³Condom taw alinomb wüx lapeay pinawan ajüy nüt. Quiaj taxom tiül plas alacas monxey tengual ayambüw najiüt. ⁴Quiaj tasaj nejiw: “¿Ngwüy tabaatsa, merangan najiüt tiül xecorrül mecojchiün xeüwa? Ndoj

sanangüy icon atnej netam”, aj nejiw. Quiaj tambüw. ⁵Camüm taw alinomb aaga neneay najiüt laámb aplembem nüt, at wüx lanchejliow nüt aton. Átan taxom monrang najiüt atnej tilüy quiaj. ⁶Condom taw alinomb lamitiüt nüt, nfüangan taxom alacas aliw tiül plas, ngo maxomüw najiüt. Quiaj tasaj nejiw: “¿Neol tejliüyíünan ningüy pal nüte; ngo mexoman najiüta?”, aj nejiw. ⁷Quiaj tapiüngüw: “Cos nejinguind ngo miün mayamb xicon”, awüw. Quiaj aaga neneay najiüt tasaj nejiw: “Quiüran irangan najiüt tiül xecorrül aton, ndoj sanangüy icon atnej netam”, aj nejiw. ⁸Wüx laümb tiüt aaga nüt, quiaj aaga neneay najiüt tasaj aaga naxey leaw tayac majlüy wüx majaw monrang najiüt: “Iwüniw tiül najiüt, ingüy minajiütüw nejiw. Ingüy ajan wüx teoj mapeay, ndójwüx leaw mbas mapeay”, aj. ⁹Wüx tapeayiw ajcüw monrang najiüt leaw tajmeliw lamitiüt nüt, tangüyeranüw palan noicnoic denario anopnopo. ¹⁰Condom wüx tatüch nejiw leaw mbas majmeliw tiül najiüt, apiüngüw a nejiw apmüjndiw wüx alquiriw; naleaing tujndiw atówan nej aton noic denario. ¹¹Tayariw, pero naleaing tajcüyiw, tandeacndeaciüw wüx ombas aaga neneay najiüt. ¹²Tasajüw: “Ajcüwa teoj majmeliw tiül najiüt, ¿wül arangüw najiüta? Ágan noic ores tarangüw, pero ique tengüy atow nej ingüy xicon. Nganüy xicona tarangasan xeyay najiüt, sandeowan tiül nerraar mbich nüt”, ajüw nej. ¹³Quiaj tapiüng aaga neneay najiüt, tasaj nop nerang

najiüt: “Amigo, xique ngo narang nicuajind ngo majneaj wüx imbasan. ¿Neol ngwa, landoj lamandeaatsa sanangüy icon noic denario? ¹⁴Iyar leaw sangüy ic quiaj, quiür. Xique sandiüm nüüch aaga teoj mapeay atow nej süüch ic. ¹⁵¿Neol, ngome alndom narang leawa xic sandiüm wüx xetomiüna? ¿Ngwüy, ngo majneaj mejaw xic ajcan sandiüm nambeol nejiw aton?” aj. ¹⁶Aton tapiüng Teat Jesús:

—Altiül leawa mbas nejiw, apmajlüyiw teoj, at leawa teoj nejiw apmajlüyiw mbas. Cos xeyayiw leaw najpajüw, pero napateayiw leaw narriüjtüch —aw.

Tandüy wüx mapiüng apmambiyeran

(Mr. 10:32-34; Lc. 18:31-34)

¹⁷Wüx Teat Jesús aliw tiül tiüüd laambüw andüyiw Jerusalén, quiaj tawün nejiw mbiüjlatoj mbeay tiüüd ajcüwa gajpiüp (12) minipilan nej, tasaj:

¹⁸—Nganüy laambaats andüyüüts Jerusalén niüng Teat Naxey apmayacüch teowixaw montangtang miteaats at ajcüwa mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés. Quiaj apmapiüngüw mandeow. ¹⁹Aton apmayacüw nej teowixaw napeay miün nipilan, apmitsojow nej, apmawüjchiw, ndoj apmambiyaw wüx cruz. Pero naleaing wüx er nüt apmapac alinomb —aj nejiw Teat Jesús.

Leaw tatün mimüm Jacobo y Juan

(Mr. 10:35-45)

²⁰Condom nop najtaj mimümüw a Jacobo at a Juan, micual nejiw Zebedeo, tamb nóiquian

maquiüjpüw majawüw Teat Jesús. Taquieel tiüt micos nej teombas cos andiüm matün alcuane. ²¹Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—¿Cuane indium, müm? —aj nej.

Quiaj tapiüng aaga najtaj:

—Teat, wüx nüt apchetemear merang natang nenajiüt tiül micambaj, ijchaw chetemoj ajcüwa xecual cam aton, nop amb wüx miác iwix alinop amb wüx miquiamb —aw.

²²Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Ngo mejawan leaw itüniün. ¿Ngwüy alndom memongochiün xeyay necoye atnej xique sanamongoche? ¿Ngwüy alndom mendeowana atnej xique sanandeowa? —aj nejiw.

Quiaj tapiüngüw:

—Alndom —awüw.

²³Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Naleaing, netam memongochiün xeyay necoy atnej xique sanamongoch, aton apmembiyaranan; pero aaga ipiüangan chetemeron wüx xeác y wüx xequiamb, mbich aag ayaj ngome xique alndom nüüch aljane, néjan quiaj Xeteat ajlüy wüx müüch leaw lamateots müüch —aj.

²⁴Wüx tanguiayiw aag ayaj ajcüw algajpowüw (10) minipilan nej, quiaj tajcüyiw; ngo majneaj majawüw ajcüw alijpüw nechüigayej quiaj. ²⁵Condom Teat Jesús tapaj masaj nejiw, tapiüng:

—Lamejawan nguineay arangüw monajiüt tiül meáwan cambaj, cos arangüw apatüw atnej lamaneayiw nómban meáwan nipilan leaw ajlüyiw wüx; átan minatangüw nejiw ngo majiürüw

lasta nejinguin. ²⁶Pero tiül icona ngondom merangan atquiaj. Cos jane andiüm marang natang tiül icona netam mambeol icon.

²⁷Aton sitiül aljane tiül icona andiüm marang más netam ajlüy, netam marang atnej nop nembeol.

²⁸Atquiaj ajlüy wüx a Teat Naxey cos nej ngo miün mambeolaran, nej tiün mambeol meáwan nipilan, at mandeow mangüy asoet xeyay nipilan —aj nejiw.

Teat Jesús tüüch majneaj ijpüw somb

(Mr. 10:46-52; Lc. 18:35-43)

²⁹Wüx tawüw tiül cambaj Jericó xeyay nipilan almandüjpiw Teat Jesús. ³⁰Aliw quiaj ijpüw monxey nesomb, alchetemoj mbeay tiüü. Wüx tanguiayiw Teat Jesús namong, quiaj tepajüw, tapiüngüw:

—iTeat Naxey, micual teat David, ijiür xicon lasta! —awüw.

³¹Ajcüwa nipilan taliquiaw nejiw mapalüw ombeayiw, naleaing nejiw tepajüw napac, tapiüngüw:

—iTeat Naxey, micual teat David, ijiür xicon lasta! —awüw.

³²Quiaj lembet Teat Jesús, tapaj ajcüwa somb quiaj, tatün manguiaiy nejiw, tapiüng:

—¿Cuane indiüman metüniün wüx ximbasa? —aj nejiw.

³³Quiaj tasajüw nej:

—Teat, sandiüman ram xeniüjcan —ajüw nej.

³⁴Quiaj Teat Jesús tajmiüc omal omeaats majaw nejiw, tayac owix wüx oniüjcüw nejiw. Andüüban ajneajiw, nómban rat oniüjcüw. Condom tambüw mandüjpiw Teat Jesús aton.

Teat Jesús tajmel tiül Jerusalén

(Mr. 11:1-11; Lc. 19:28-40; Jn. 12:12-19)

21 Wüx laliüc matüchiw Jerusalén, tapeayiw tiül cambaj Betfagé niüng ajlüy mitiüch Olivos. Quiaj Teat Jesús tüüch mamb ijpüw minipilan nej. ²Tasaj: —Quiüran tiül aaga cambaj najlüy alareng niüng ajlüyiiüts. Quiaj apmexoman nop bur neóel, almaquiüüb nop quicheech bur micual nej. Ichejtiün, iquiüjpan miün. ³Sitiül aljane aleaic masaj icon, isajan: “Teat Naxey apmetam nej, ndoj apmatsoriich alinomb”, irajan —aj nejiw Teat Jesús.

⁴Atquiaj tajlüy para majlüy atnej tapiüng nop nendeac andeac Teat Dios, cos tapiüng:

⁵Isajan a cambaj Jerusalén:

“Ijawan, jogüy minatang nenajiüt icueajiün, aliüc majaw icon, Nej ngome nerangrangüy, najneaj omeaats; ajtep nop quicheech bur, micual nej nop bur nemalmal naüm”, aw.

⁶Quiaj tambüw minipilan nej. Tarangüw meáwan atnej lamasaj nejiw Teat Jesús. ⁷Taquiüjpiw miün a bur maquiüüb micual nej. Quiaj tapojchiw teopechiw a bur apixaw nejiw. Condom Teat Jesús tajtep chetem wüx. ⁸Meáwan nipilan, tapüjchiw tiüt apixaw nejiw tiül tiüü, altiül tapoliw omal xiül mayacüw tiüt tiül tiüü. ⁹Ajcüwa nipilan quiaj tepajüw napac, átan namong ombas, átan aliüc tamiün, tengual mapiüngüw:

—iNajneajay arang micual teat David! iNangaj ajlüy aaga niün,

üüch nej miün Teat Dios! iNajneajay
ajlüy Teat Dios tiül cielo! —awüw.

¹⁰Condom wüx Teat Jesús tajmel
tiül cambaj Jerusalén meáwan
nipilan tendeadendeacüw wüx,
tatüniw manguiayiw:

—¿Jane aag ayaja? —awüw.

¹¹Altiül nipilan tapiüngüw:
—Aag ayaj aaga Jesús naw tiül
cambaj Nazaret tiül Galilea. Nej
nop nendeac andeac Teat Dios
—awüw.

**Tawün tiül a nadam nangaj iüm leaw
ngo metam majlüy quiaj**

(Mr. 11:15-19; Lc. 19:45-48; Jn. 2:13-22)

¹²Condom Teat Jesús tajmel tiül
aaga nadam nangaj iüm ocueaj Teat
Dios. Quiaj tapots mawün meáwan
monüjpeay at mongalüy leaw aliw
tiül. Aton tatech ninguiün mimesüw
mongowüüch tomiün, at mibangüw
monüüb palom. ¹³Tasaj nejiw:

—Tiül Nangaj Mipoch Teat Dios
apiüng: “Saniüng ajlüy niüng
apmatajcüch orar”, aw Teat Dios.
Pero icona lamerangan aaga
nangaj iüm cam atnej niüng axotüy
moneed —aj nejiw Teat Jesús.

¹⁴Tambüw majawüw nej tiül
nadam nangaj iüm leaw nesomb
at leaw necoex, nej tataag nejiw
majneaj. ¹⁵Ajcüwa montangtang
miteaats at mondüy wüx aaga
poch tüünd Moisés tajcüyiw
wüx tajawüw meáwan najneajay
ateócan leaw teamarang Teat
Jesús; at wüx tanguiayiw nguineay
a namix monguich teapajüw
tiül nadam nangaj iüm, cos
teamapiüngüw: “iNajneajay arang
micual mixejchiiüts David!” awüw.

¹⁶Tasajüw Teat Jesús:

—¿Quia ngo menguiay cuane
teamapiüngüw wüx ique ajcüw
ayaja? —ajüw nej.

Quiaj tasaj nejiw:

—Ajaj, teananguiay. ¿Jowa icona
ngomeaag meteowan tiül Mipoch
Teat Dios? niüng apiüng atcüy:

Xique lanayac teombeayiw
namix monguich at namix
nine aaga poch mapiüngüw
najneajay irang —aj nejiw
Teat Jesús.

¹⁷Condom taw quiaj tacueat nejiw,
tamb andüy tiül cambaj Betania.
Quiaj tacül aaga ongwiiüts quiaj.

Teat Jesús talic a toc

(Mr. 11:12-14, 20-26)

¹⁸Wüx rat tiüt, quiaj tamb Teat
Jesús andüy Jerusalén alinomb.
Wüx aleamb tiül tiüüd tind üet.

¹⁹Tajaw noic owil toc almbeay tiüüd.
Quiaj tamb majaw, naleaing ngo
maxom wüx nicuajind, áagan aóp
majlüy wüx. Quiaj Teat Jesús tasaj
aaga toc:

—iAleaw atogüy ümb minüt,
lango mejiür íong nómban! —aj.

Quiaj tawaag a toc. ²⁰Wüx
tajawüw aag ayaj minipilan nej
mbayajow. Tasajüw Teat Jesús:

—¿Neol nguineay ajen awaag a
toc quiaja? —ajüw.

²¹Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Naleaing sasaj icon, sitiül
naleaing iyacan imeajtsan wüx
xique, ngo mechiwean imeajtsan,
alndom merangan cuajantanej.
Ngome áagan wüx toc quiaj alndom
merangan, alndom mesajan aaga
tiüc quiaj: “Iriow ningüy, quiür
indüy tiül ndec”, merajan, y
atquiaj apmajlüy. ²²Meáwan leaw

apmetüniün wüx apmetajcan orar,
apmeajndiün sitiül ipiüŋgan tiül
imeajtsan alndom majliü —aj nejiw.

**Tasajüw Teat Jesús nguiane tayar
minajiüt nej**

(Mr. 11:27-33; Lc. 20:1-8)

²³ Condom Teat Jesús tajmel tiül
nadam nangaj iüm. Wüx tenguial
aquiaach nipilan, quiaj tambüw
majawüw nej montangtang
miteaats at montangtang monajiüt
tiül nipilan israel. Tatüniw nej
manguiaiyw, tapiüŋgüw:

—¿Nguiane iyar minajiüt merang
aag ayaja? ¿Jane neech ique?
—awüw.

²⁴ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—At a xique aton sanatün
nanguiaiy icon noic poch. Sitiül
apmesajan xic, at a xique aton
sanasaj icon nguiane nayar xenajiüt
narang aag agüy. ²⁵ Jow a Juan,
wüx tüüch yow nipilan, ¿jane tasaj
nej marang aag ayaja? ¿Diosa,
ngwüy nipilana? —aj nejiw.

Quiaj tendeacndeacüw nejeyéjan
quiaj, tapiüŋgüw:

—Sitiül apmapiüngaats Teat Dios
neech nej miün, quiaj apmasaj
icoots: “¿Neol ngo meyariün
andeac neje?” apmaw. ²⁶ Sitiül
apmapiüngaats nipilan, pues
imbolaats mandüyüüts cambaj, cos
meáwan nipilan apiüŋgüw aaga
Juan quiaj nop nendeac andeac Teat
Dios nej —awüw.

²⁷ Áag tasajüw Teat Jesús:

—Ngo najawan —awüw.

Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—At a xique aton ngo nasaj icon
jane neech xic niün narang leaw
teanarang cam —aj nejiw.

Andeac andüy wüx ijpüw nacualaran

²⁸ Aton tasaj nejiw:

—¿Cuane ajiür meyajcan aaga
sanandeac cama? Tajliüy nop naxey
ajiür ijpüw micual nej. Condom
tamb matüch niüŋg ajliüy nop,
tasaj: “Nganüy xecual, quiür irang
najiüt tiül micorrül xeüva”, aj.

²⁹ Quiaj tasaj nej micual nej: “Ngo
mind”, aw. Ndoj leaad omeaats ngo
majneaj arang, quiaj tamb marang
najiüt. ³⁰ Condom aaga naxey tamb
majaw alinop micual nej. Tasaj
níüŋgan atnej landoj masaj a nop.
Quiaj tapiüŋg micual nej: “Najneaj
teat, sanamb”, aw. Ndoj ngo mamb.

³¹ ¿Jow nganüy, ngün tiül nejiw
tarang leaw andiüm miteatiw
nejiw? —aj nejiw Teat Jesús.

Quiaj tapiüŋgüw:

—Aaga nasoic ombas —awüw.

Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Naleaing sasaj icon, ajcüwa
monsap mitomiün cambaj at
monjüyjüy montaj apmajmeliw
ombas tiül micambaj Teat Dios, ngo
mat icona. ³² Cos aaga Juan neech
yow tiün masaj icon nguineay
merangan najneaj, pero icona
ngome teyariün andeac nej. Pero
altiül ajcüwa monsap mitomiün
cambaj, aton altiül monjüyjüy
montaj tayariw nej andeac. Icona
masey tejawan aag ayaj, ngo leaam
imeajtsan mecueatiün irangan ngo
majneaj, meyariün andeac nej.

**Andeac andüy wüx ngo majneaj
monrang najiüt**

(Mr. 12:1-12; Lc. 20:9-19)

³³ Inguiayüün alinoic leaw sanasaj
icon: Tajliüy nop nateateran tapiür

xeyay owil uva tiül micorrül nej, tarang najneaj owil corrül. Condom tarang noic pil tiüt tiül piedra niüng apmacuüücharan najün uva maw miyow nej. Aton tarang nop najal oleaj iüm nasoic torre niüng alndom macüleran cawüx majiürüch a corrül.

’Ndoj tayac teowix nipilan aaga corrül quiaj, cas tamb andüy alinoic iüt. ³⁴Wüx lamatüch a nüt mapeederan najün uva, quiaj aaga neneay corrül tüüch mamb acas monbeol nej majawüw monrang najiüt, mayariw leaw netam müünd neneay iüt. ³⁵Naleaing ajcüwa monrang najiüt tasapüw ajcüwa monbeol. Nop tatoliw, alinop nómban tambiyaw, alinop taloxiw. ³⁶Aaga neneay iüt quiaj tandüy wüx müüch mamb alacas monbeol nej. Atanej tarangüch wüx ombasiw aton.

³⁷’Ndófwüx quiaj tüüch mamb micual nej, cos tapiüng: “Netam mayariw andeac xecual”, aw.

³⁸Naleaing ajcüwa monrang najiüt, wüx tajawüw micual neneay iüt, quiaj tapiüngüw nejíwan quiaj: “Nej aag ayaj apmeneay aaga corrül cam. Tabaats mambiyaats, ndoj icoots apmaneayiiüts a iüt cam”, awüw.

³⁹Quiaj tasapüw mawüniw tiül corrül, ndoj tambiyaw nómban.

⁴⁰’Jow, wüx apmapeay aaga naxey neneay iüt, ¿cuane apmarang wüx ombasiw ajcüwa monrang najiüt quiaja? —aj nejw.

⁴¹Quiaj tapiüngüw:

—Aaga neneay iüt apmambiy ajcüwa ngo majneaj monrang najiüt quiaj, ngome apmajiür nejw lasta. Condom aaga iüt apmayac

teowix alinoic ajlüy monrang najiüt para alndom müjchiw nej leaw netam müünd wüx apmatüch a nüt mapejtich najün uva —awüw.

⁴²Condom tasaj nejiw Teat Jesús: —¿Neol, ngo meteowan nguineay apiüng tiül Mipoch Teat Dios? cos apiüng:

Aaga piedra leaw taloxiw
ninguiün monrang iüm,
nganüy lafiün marang xeyay
netam piedra tiül oxing iüm.
Teat Dios nerang aag ayaj,
ajawaats aag ayaj xeyay najneaj,
aw.

⁴³’Pares sasaj icon langome apmejlüyiün tiül micambaj Teat Dios. Apmüünd palpálwüx nipilan leaw apmarang atnej andiüm Teat Dios. ⁴⁴Jane apmajmiüc wüx aaga piedra quiaj apmapol nej. Pero sitiül aaga piedra quiaj apmajmiüc wüx ombas aljane, nómban apmacuiaach nej tiüt —aj nejiw.

⁴⁵Ajcüwa montangtang miteaats y fariseos, wüx tanguiayiw leaw teamandeac Teat Jesús, quiaj leaad omeajtsüw aag ayaj andüy wüx ombasiw nejiw amb apiüng.

⁴⁶Quiájan tandiümüw masapüw nej; pero naleaing timboloj mandüiyw cambaj, cos meáwan nipilan apiüngüw Teat Jesús nop nej nendeac andeac Teat Dios.

Andeac andüy wüx nop nengoch owix

22 Teat Jesús tandüy wüx alinomb masaj nejiw acas poch ngome aleaing miün, tapiüng:

²—Tiül micambaj Teat Dios ajlüy atnej arang nop minatang nenajiüt, tayac nangos nüt wüx

angoch owix micual nej. ³Tüüch mambüw mimonbeol nej majanüw leaw najpajüw niüng aaga nengoch owix. Naleaing ajcüwa najpajüw quiaj, ngo mandiumüw mambüw. ⁴Tandüy wüx müüch mamb alacas mimonbeol nej, tasaj: “Isajan ajcüwa landoj iün majpajüw: Landoj lajlüy leaw apmüeteran, lanambiy xeboy, at leaw naxipix xenimal. Meáwan lajlüy, isajan miünüw niüng nengoch owix”, aj nejw. ⁵Ajcüwa iün majpajüw quiaj, ngo mandiumüw. Nop tamb tiül corrül, alinop tamb menüjpeay. ⁶Alacas tasapüw ajcüwa monbeol, quiaj tapots matoliw, ndoj tambiyaw nómban. ⁷Wüx tanguiay aag ayaj a minatang nenajiüt tajcüy xeyay, tüüch mambüw misoldados nej mandrojchiw ombas ajcüwa ngo majneaj nipilan quiaj, mambel micambajüw nejw. ⁸Condom quiaj tasaj mimonbeol nej: “Meáwan lajlüy, pero ajcüwa najpajüw ngo metamüw nicuajind. ⁹Nganüy quiüran meáwan tiül tiüü, isajan nipilan leaw apmexoman ich miünüw ningüy niüng nengoch owix”, aj nejw. ¹⁰Quiaj tambüw tiül tiüü ajcüwa monbeol quiaj, tapots masojnongoj meáwan nipilan leaw axomüw, masey monrang najneaj, masey monrang ngo majneaj. Condom chipiow a nden niüng nengoch owix.

¹¹Condom aaga minatang nenajiüt quiaj tajmel majaw meáwan monlüy quiaj. Quiaj tajaw altiül nop ngo masooig apix nej atnej netam majiür monamb niüng nengoch owix. ¹²Quiaj tasaj: “Amigo, ¿neol guineay tejmel

ningüy sitiül ngo mesooig leaw asoijqüiw monamb niüng nengoch owixe?” aj. Aaga naxey quiaj lombójan, ngo mendeac. ¹³Quiaj aaga minatang nenajiüt tasaj mimonbeol nej: “Isapan, itsajcan oleaj owix, iloxiün ninguiün tiül ngo majneaj tiül pojniün niüng ajlüy monjiünts, niüng aporros olüiqueran”, aj nejw. ¹⁴Cos xeyay najpajüw, pero napateay narriüjtüch —aw Teat Jesús.

¿Netam majwan tomiün andüy tiül Roma?

(Mr. 12:13-17; Lc. 20:20-26)

¹⁵Condom tawüw quiaj ajcüwa fariseos, tapots mandeacndeacüw guineay alndom masapüw Teat Jesús wüx leaw apmandeac. ¹⁶Quiaj tujchiw mamb minipilanüw nejw at alacas minipilan Herodes masajüw Teat Jesús, tapiüngüw: —Teat, sawawan ique xeyay indium mejaw manderac leaw naleaing, aton iquiaach leaw apiüng Teat Dios atnej netam. Ique ngo mepiüng wüx leaw andeac nipilan. Aton ique ngo meamb wüx mejaw jane netam jane ngwüy. ¹⁷Sandiüman nanguiayüün leaw apmepiüng Teat. ¿Naleaingue netam majwan tomiün müünd a minatang nenajiüt nenüt César, ngwüy ngo metama? —ajüw nej.

¹⁸Naleaing Teat Jesús cos lamajaw neol tatüniw manguiaiyw, quiaj tasaj nejw:

—ilconá monwüyay arang najneaj! ¿Neol tendiüman mesapan xic wüx leawa sanapiünga?

¹⁹Chiün najaw aaga tomiün leaw apmüünd minatang nenajiüt —aj nejw.

Quiaj tũjchiw nej majaw noic tomiũn nasoic denario. ²⁰Almajaw, quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—¿Jane mitey, jane minũt alwũx a tomiũn cama? —aj nejiw.

²¹Quiaj tasajũw nej:

—César —awũw.

Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Ijchan a César leaw ocueaj nej, at aton ijchan Teat Dios leaw ocueaj nej —aj nejiw.

²²Wũx tanguiaiyw aag ayaj mbayajow manguiaiyw, acueatĩwan nej, tawũw quiaj.

Wũx apmapacaran tiũl mondeow

(Mr. 12:18-27; Lc. 20:27-40)

²³Tĩũlan aaga nũt quiaj tapeayiw majawũw Teat Jesús acas saduceos. Ajcũw ayaj apiũngũw mondeow langome apmapaciũw alinomb. Tatũniw manguiaiyw:

²⁴—Maestro, teat Moisés apiũng sitiũl nop naxey mandeow, nganaw majiũriũw micualũw nejiw, michiig nej netam mengoch owix aweaag aaga lemben omal najtaj quiaj, majiũriũw micualũw nejiw atnej majlũy micual micoj nej. ²⁵Atquiaj tajlũy tiũl xiconá, cos tajlũy ayaĩw monxey nop necual nejiw. Aaga natang tiũl nacojaran tengoch owix, ndoj tandeow nganaw majiũriũw micualũw nejiw. Condom michiig nej tengoch owix aweaag aaga lemben omal quiaj. ²⁶Atanej tajlũy wũx michiig nej, tandeow aton. Condom átan amb alinop michiig nej. Atquiaj tengoch owixaw maquiũjpũw aaga najtaj meáwan ajcũwa ayaĩw monxey. ²⁷Ndójwũx, nejay a najtaj tandeow. ²⁸Jow alinoic nũt wũx apmapacaran tiũl

mondeow, ¿ngũn tiũl nejiw ajcũwa ayaĩw monxey apmaquiũjpũw aaga najtaj quiaja, cos meáwan tengoch owixaw maquiũjpũw? —ajũw nej.

²⁹Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—iNgo mejawan cuane teamendeacan quiaj, cos ngo mejawan cuane ajlũy tiũl Mipoch Teat Dios; aton ngo mejawan cuane alndom marang Teat Dios! ³⁰Cos wũx apmapacaran alinomb ngome apmequiũbayej, cos apmajlũyeran nóiquian atnej ángeles ocueaj Teat Dios najlũyiw tiũl cielo. ³¹Nganũy wũx aaga ipiũngan apacaran tiũl mondeow, ¿neol, nómban ngomeaag meteowana nguineay apiũng Teat Diosa? Cos apiũng: ³²“Xique Midios Abraham, Midios Isaac, Midios Jacob, ajcũw tajlũyiw tanomb”, aw. Cos Teat Dios ngome Midiosũw mondeow, nej Midiosũw leaw almapac —aj nejiw Teat Jesús.

³³Nipilan wũx tanguiaiyw aag ayaj mbayajow manguiaiyw aquiaach.

¿Ngũn tiũl a poch tũũnd Moisés alwũx atam?

(Mr. 12:28-34)

³⁴Wũx ajcũwa fariseos tanguiaiyw nguineay Teat Jesús lamũtich mapalũw ombeayiw a saduceos, quiaj canchiũtoj. ³⁵Condom nop tiũl nejiw, nop nendũy wũx minawiig Moisés, tatũn manguiaiy Teat Jesús majaw cuane apmapiũng, tasaj: ³⁶—Maestro, ¿ngũn tiũl aaga poch tũũnd Moisés más xeyay netam marangũche? —aj.

³⁷Quiaj tasaj nej Teat Jesús: —“Netam mendiũm Teat Dios con imeaats, con miespĩritu, con

mifis aton.” ³⁸Aag ayaj alwüx atam, ombas netam marangüch. ³⁹Alinoic andüüban landiüm atnej, apiüng: “Ijiür lasta jangantanej atnej ijiürüy lasta iquiáyan quiaj”. ⁴⁰Naw wüx aaga ijquaw poch andeac Teat Dios quiaj, ajlüy meáwan poch leawa Moisés tayac, at leaw taquiajchiw mondeac andeac Teat Dios —aj nej Teat Jesús.

¿Jane mixeech a Cristo?

(Mr. 12:35-37; Lc. 20:41-44)

⁴¹Wüxan canchiüjow quiaj a fariseos, quiaj tatün manguaiy nejiw Teat Jesús.

⁴²Tapiüng:

—¿Cuane ipiüangan wüx aaga Cristo, aag lapiürang aliüca? ¿Jane mixeech neje? —aj nejiw.

Quiaj tapiüngüw:

—David —awüw.

⁴³Condom Teat Jesús tasaj nejiw:

—Neol, nguineay a David tasaj: “Teat Naxey”, maj, wüx tandeac leaw tasaj nej Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios, cos tapiüng:

⁴⁴Teat Dios tasaj a Teat Naxey, aaga Cristo:

“Cheter ningüy amb wüx xeác, leaw ndoj nayac moncüy majaw ic maquiejliw micosüw nejiw timbas”, aw.

⁴⁵¿Nguineay alndom mapiürang David mixeech aaga Cristo, sitiül nejay David tasaj: “Teat Naxey”, maja? —aj nejiw Teat Jesús.

⁴⁶Quiaj nejingund ngondom mangoch nej andeac. Ajan wüx aaga nüt quiaj nejingund ngome tandüy wüx matün manguaiy nej nicuajind.

Tandeac wüx fariseos y wüx mondüy wüx a poch tüünd Moisés

(Mr. 12:38-40; Lc. 11:37-54; 20:45-47)

23 Condom Teat Jesús tasaj minipilan nej, at altigüy nipilan aton, tapiüng:

²—Ajcüwa mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, at ajcüwa fariseos chetetoj niüng chetet a Moisés maquiajchiw wüx leawa nej tapiüng. ³Icona netam meyariün leaw aquiajchiw, netam merangan leaw apiüngüw; pero naleaing, nde merangan atnej arangüw nejiw, cos nejiw aquiajchiw najneaj, pero ngo marangüw atnej. ⁴Nejiw üjchiw nipilan mamaliw leaw xeyay naüm ngondom mamaliw; pero nejiw ngo mandiümüw marrejquiw aag ayaj masey naag nots micual owixaw. ⁵Meáwan leaw arangüw, arangüwan majaw nejiw nipilan. Xeyay andiümüw maoeliw teombas omaliw at wüx owixaw nejiw aaga nine iquial acas Mipoch Teat Dios atnej ajlüyay marangüw. Naleaing nejiw xowüy andiümüw mayacüw leaw nadamdand. Aton apixaw nejiw leaw asojquiw ajliür najaljal misoots nej ngo matnej leaw asojquiw meáwan nipilan. ⁶Aton wüx ajlüy monet xowüy ayambüw chetemoj niüng ajlüy natangtang monajiüt. Átan ayambüw chetemoj niüng alndom malombaranüw tiül sinagogas. ⁷Aton xowüy andiümüw matepeay nejiw nipilan tiül plas, xowüy andiümüw masoiquiw Rabí, Rabí, majowiw.

⁸Icona nde meyambyamban mesoiquiün Rabí, cos meáwan icona ijliüyün atnej nerchiigayon,

nercojayon itowtowíün ijlüüün. Áagan nop nequiaach icon ajlüü, aag ayaj a Cristo leaw lapiürang aliüc. ⁹Nde mepiüŋan wüx nejingüind ningüü wüx a iüt cam: miteatíiüts, merawan, cos áagan Teat Dios najlüü tiül cielo alndom mepiüŋan wüx miteatíiüts. ¹⁰Nde mendiüman mesoiquiüŋ minatang icon, cos áagan a Cristo leaw lapiürang aliüc, nejay minatangan. ¹¹Jane ayamb nguineay mambeol jangantanej tiül icona, aag ayaj ajlüü atnej natang tiül icona. ¹²Cos jane ayaag nej natang, apmüünd marang nop ngo membeat nicuajind; aton jane ayaag nej ngo membeat, nej apmarang natang.

¹³¡Pobre icona, mondüü wüx aaga poch tüünd Moisés, at aton icona fariseos, ndeac mbeay! ¿Neol ipalan a nipilan, ngo meajchiün majmeliw tiül micambaj Teat Diosa? Icona ngo mendiüman mejlüüün tiül, aton ngo meajchiün majmeliw leaw andiümüw majmeliw.

¹⁴¡Pobre icona, mondüü wüx aaga poch tüünd Moisés, at icona fariseos, ndeac mbeay! Cos inojtiün aniüngüw monlemben omal montaj at meáwan almajiürüw; ndoj itajcan orar xeyay para majaw icon nipilan, nguineay alndom mexotan irangan ngo majneaj, aag ayaj imbeayünan. Cos temerangan atquiaj, apmajmel xeyay isoetiün.

¹⁵¡Pobre icona, mondüü wüx a poch tüünd Moisés, at icona fariseos, ndeac mbeay! Cos ijüyjüüün nguiajantanej wüx iüt, aton tiül ndec, meyamban nipilan mandüjpiw wüx nguineay irangan. Wüx lamandüjpiw leaw irangan,

quiaj lameajchiün marangüw xeyay ngo majneaj, alwüx quiriw ngo matnej leaw irangan.

¹⁶¡Pobre icona, at icona somb montiib mitiiüd alinop! Neol ipiüŋan: “Sitiül aljane mapaj wüx minüt aaga nadam nangaj iüm cam, aag ayaj ngo membeat; pero jane apmapaj minüt a oro najlüü tiül nadam nangaj iüm, aag ayaj mbich nembeat, netam marang leaw tapiüng”, merawan.

¹⁷¡Icona nerchachiün, nersomban! ¿Neol, ngün alwüx atam, aaga oro, ngwüü nadam nangaj iüma, aaga neech marang nangaj a oro? ¹⁸Aton ipiüŋan: “Jangantanej leaw apmapaj minüt aaga artül aag ayaj ngo membeat; pero jane apmapaj minüt nichech najmel wüx artül, aag ayaj mbich nembeat, netam marang leaw tapiüng”, irawan.

¹⁹¡Icona nerchachiün, nersomban! ¿Ngün alwüx atama, aaga nichech, ngwüü aaga artül leawa neech mangaj aaga nicheche? ²⁰Leaw apaj minüt artül, aton apaj minüt meáwan leaw najmel wüx. ²¹At leaw apaj minüt a nadam nangaj iüm, ngome áagan minüt nadam nangaj iüm quiaj apaj, at apaj Teat Dios aton cos nej acül quiaj. ²²Aton jane apaj minüt cielo, apaj minüt niüng chetej Teat Dios. Ngome áagan aton apaj minüt Teat Dios cos nej quiaj chetej.

²³¡Pobre icona, mondüü wüx a poch tüünd Moisés, at icona fariseos, ndeac mbeay! Icona iyacan diezmo naw tiül ajcüwa najmboc angan soex nenüt menta, inix, comino; pero naleaing icueatíünan ngo merangan leaw alwüx atam

naw tiül aaga poch tüünd Moisés. Aag ayaj, merangan leaw najneaj, netam mejiüran lasta jangantanej, aton netam meyacan imeajtsan wüx Teat Dios. Ajcüw ayaj xeyay netam meyacan imeajtsan wüx merangan. Aton ngondom mecueatiün meyacan midiezmojan. ²⁴Icona at icon somb montiib mitiiüd alinop, cos ilalan leaw apmenganeowan ngana melajan tiül xix, pero ngo meyajan sitiül melajan tiül nop camello!

²⁵'iPobre icona mondüy wüx poch tüünd a Moisés, at icona fariseos, ndeac mbeay! Ijantsan ombas a tas, at a polat, pero ngo meyamban imeajtsan nguineay texoman leaw apmeyacan tiül, cos meáwan ixomxománan wüx inejtiün. Aton ngondom mersapayon wüx mecueatiün merangan ngo majneaj. ²⁶Icona fariseos somb! Netam ombas mejantsan amb tiül a tas at a polat, quiaj mbich apmerixix amb wüx ombasiw.

²⁷'iPobre icona mondüy wüx poch tüünd a Moisés, at icona fariseos, ndeac mbeay! Cos ijlüiyün at icon mioxüüt mondeow. Ajüic rajnüy ombas; pero amb tiül chipiow olaats, najmboc. ²⁸Atquiaj ijlüiyün icona aton, cos ajüic najneaj irangan, pero naleaing irangánan majaw icon nipilan. Tfülan icona xeyay ngo majneaj amb wüx imeajtsan, at irangrangayon wüx merangan cuajantanej ngo majneaj.

²⁹'iPobre icona mondüy wüx poch tüünd Moisés, at icona fariseos, ndeac mbeay! Neol a icona itajcan majneaj mioxüütüw ajcüwa mondeac andeac Teat Dios.

At inchoman irangan mimbaj nej ajcüwa nine iüm tarangüch wüx oxiüt. ³⁰Ndoj ipiüangan: "Jondot sitiül xicona salnajlüiyün wüx aaga nüt apacüw xexejchiün, nómban ngo naquiüjpan wüx, wüx tambiyaw mondeac andeac Teat Dios", irawan. ³¹Icónan quiaj tengual mejüiquichan naleaing icona micual icon monbiy mondeac andeac Teat Dios. ³²Ínganüy neol jane nepal icon ngo merangan atnej tarangüw mixejchiün!

³³'iAt icon ndiüc, micual icon ndiüc! ¿Nguineay apmeriowan wüx, ngo meamban tiül biümba? ³⁴Ínganüy sanüüch miün xeyay mondeac andeac Teat Dios, at mondüy, at monquiaach wüx xique. Icona apmembiyan, altiül apmeyacan wüx cruz, altiül apmewüjchiün tiül nangaj iüm. Aton apmeyamban ombasiw tiül tiül cambaj. ³⁵Quiaj apmejiüran xeyay isoetiün, meáwan quiej leaw tajüinch tiüt naw wüx tambiyeran Abel, nop nerang najneaj, ndoj wüx a Zacarías micual Berequías, áag tembiyan tiül asapüy nadam nangaj iüm maquiüüb artül. ³⁶Naleaing sasaj icon, meáwan aag ayaj apmamb wüx imbasan.

**Teat Jesús tajiünts majaw moncüil
Jerusalén**
(Lc. 13:34-35)

³⁷'iJerusalén, monaw tiül cambaj Jerusalén! ¿Neol tengual membiymbiyan ajcüwa mondeac andeac Teat Diosa? ¿Neol teloxiün leawa Teat Dios üüch miün masajüw icon wüx neje? ¡Xique xeyay tandiümas naxejneng icon

atnej arang noic quit maxejneng micual nej teombas miolümb nej; pero naleaing icona ngo mendiüman! ³⁸Nganüy apmejawan nguineay apmajcueat aaga nadam nangaj iüm icueajiün. ³⁹Cos sasaj icon langome apmexoman mejawan xic. Apmejawan xic alinomb wüx apmatüch a nüt, quiaj apmepiüangan: “Najneajay ajlüy aaga iüch nej miün Teat Dios”, apmerawan —aj nejiw Teat Jesús.

Wüx apjarriüm a nadam nangaj iüm

(Mr. 13:1-2; Lc. 21:5-6)

24 Wüx Teat Jesús taw tiül a nadam nangaj iüm laámb apmamb, quiaj minipilan nej tapots masajsajüw nej wüx najneajay ajlüy aaga nadam nangaj iüm maquiiüb ajcüwa nadamdandam iüm andüüch aweaag nadam nangaj iüm. ²Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—¿Ijawan meáwan aag ayaj? Naleaing sasaj icon, alinoic nüt ngome apmajlüy noic piedra mesapüy maquiiüb alinoic, cos meáwan apmümb majarricharan —aj nejiw.

Wüx laliüc ndrom ombas a iüt cam

(Mr. 13:3-23; Lc. 21:7-24; 17:22-24)

³Condom tambüw andüyiw wüx mitiüc Olivos. Wüx Teat Jesús alchetem, quiaj tatüniw manguaiyiw nej minipilan nej wüx tajlüyiw nejiwan quiaj, tasajüw:

—Teat, sandiüman mesaj xicon, ¿ngow apmajlüy meáwan aag ipiüng quiaja? ¿Cuane apmajüic majaraw wüx iliüc alinomb, wüx apmümb minüt a iüt cama? —ajüw nej.

⁴Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Ijawan, nde mawaiich icon nejingund. ⁵Cos xeyay nipilan aliüciw miün, apmayariw xenüt, apmapiüngüw: “Xique aaga Cristo”, apmawüw; quiaj apmawaijchaw xeyay nipilan.

⁶Aton apmenguiayiün apmaderac wüx montsoj mapiüngüw lajlüy, tengwüy laliüc majlüy. Masey, nde mbayameron, cos atquiaj netam majlüy; pero nganaw matüch mümb minüt a iüt cam. ⁷Cos monaw tiül noic iüt apmembiyayej maquiiüpw monaw tiül alinoic iüt, at monaw tiül noic cambaj maquiiüb monaw alinoic cambaj. Aton apmajlüy lop, monandeow, at aton apmajlang nadamdandam ateam tiül palpáwüx iüt. ⁸Meáwan aag ayaj les tamelich ajlüy xeyay ngo majneaj, xeyay necoy.

⁹Apmayaciw icon teowixaw monajiüt müjchiw icon memongochiün necoy, aton apmembiyaranan. Apmajcüyiw majawüw icon meáwan nipilan ajcan iyariün sandeac. ¹⁰Wüx aaga nüt quiaj xeyay leaw tapiüngüw ayariw sandeac apmacueatiw. Altiül apmajcüyiw majawüw icon, altiül apmayaciw icon teowixaw monajiüt. ¹¹Apmajlüy xeyay monwaiich. Apmapiüngüw mondeac andeac Teat Dios nejiw. Quiaj apmawaijchaw xeyay nipilan. ¹²Cos apmajlüy xeyay ngo majneaj, langome apmajiürüw lasta alinop. ¹³Jane ngo macueat, pero apmafüc wüx meáwan aag ayaj leawa ümb mamong, Teat Dios apmawün nej wüx. ¹⁴Aaga najneaj nanderac cam leaw apiüng wüx nguineay Teat Dios andiüm meáwan nipilan

majlүйiw tiül micambaj nej, netam manguiayiw meáwan palpálwüx nipilan wüx iüt. Quiaj ndoj apmümb minüt aaga iüt cam.

¹⁵Tanomb teat Daniel, nop nendeac andeac Teat Dios, tarang wüx nawiig, tapiüng wüx aaga xeyay ngo majneaj leaw apmüüch ndrom ombas cambaj. Wüx apmewan aag ayaj lajlүй lapeay tiül aaga nadam nangaj iüm —jane teamateow ich mayamb omeaats majaw cuane wüx apiüng. ¹⁶Quiaj leaw altiül Judea ich mecuiür andүй tiül tiüc. ¹⁷Sitiül aaga nüt quiaj aljane ngome altiül iüm, nde majmel mawün leaw ajiür. ¹⁸Aton sitiül aljane altiül corrül, aton nde mandilil andүй aniüng nej maxaing apix nej. ¹⁹Pobre nejiw ajcüwa müm montaj leaw alteomeajtsiүw micualiүw nejiw, at leawa tenguiál achech micualiүw nejiw wüx aaga nüt quiaj! ²⁰Itüniün ocueaj Teat Dios nde müüch icon mercuiüran wüx ajlүй naquind, tengwүй wüx nüt axoodaran. ²¹Cos apmamongocharan xeyay ngo majneaj, leaw nómban ngomeaag ajaraw nde wüx Teat Dios tarang aaga iüt, aton ngome apmajaraw alinomb. ²²Wüx aaga nüt quiaj, sitiül Teat Dios apmüüch majlүй aaga ngo majneaj quiaj xeyay nüt, nejinguind ngondom mapac. Naleaing Teat Dios apmandondoch najen aag nüt quiaj, cos xeyay ajiür lasta minipilan nej leawa lamarriiüd.

²³Sitiül aljane apmasaj icon: “Jogүй a Cristo”, maw, tengwүй mapiüng: “Joyaj a Cristo”, maw, nde meyariün andeac nej. ²⁴Cos

aliücүw xeyay monwaiich, altiül apmapiüngiүw Cristo nejiw, altiül apmapiüngiүw mondeac andeac Teat Dios nejiw. Apmarangiүw ateócan mambajichaw nipilan, apmawaijchaw xenipilan leaw lanarriiüd jondot alndom.

²⁵Nganүй lanasaj icon aag ayaj wüxan nganaw majlүй. ²⁶Atquiaj sitiül apmasajiүw icon: “Ijawan, alninguiün aaga Cristo tiül wajchiüc”, majiүw icon, nde meamban mewan. Tengwүй apmasajiүw icon: “Jofün altiül iüm”, majiүw icon, nde meyariün andeaciүw nejiw. ²⁷Cos Teat Naxey, wüx aliüc aag ayaj apmajlүй najen, atnej noic ajlip nómban alipiich naw nonüt andүй noleat. ²⁸Nquiajantanej niüng ajlүй mondeow, quiaj alponongom potwit.

Wüx apmandilil Teat Naxey

(Mr. 13:24-37; Lc. 21:25-33; 17:26-30, 34-36)

²⁹Wüx landoj ajlүй aaga xeyay ngo majneaj quiaj, nüt lango merraj, at a caaw aton; at ocas apmajmiüc imiün tiül cielo. Meáwan leaw ajlүй cawüx apmajjyүй apmelanglangүй. ³⁰Condom apmajaraw tiül cielo aliüc a Teat Naxey. Quiaj apmajüntsüw meáwan nipilan wüx a iüt cam; apmajawiүw a Teat Naxey ¹aliüc amb tiül oic xeyay najneajay ajlүй, nelitlit. Nop nej minatang nenajiüt. ³¹Quiaj apmasaj ángeles maindeaw trompet napac, masojnongoj meáwan minipilan nej wüx iüt, imiünüw nonüt, noleat, calүй, cawac.

³²Ijawan nguineay arang a toc: Cos wüx latsatsaw mipüüig nej mayac aóp, quiaj ajiüc laliüc

matüch a nüt merrear. ³³At icona aton wüx apmewan lajlüy aag lanasaj icon quiaj, quiaj netam mejawan laliüc matüch a nüt mapeay aaga nüünd miün.

³⁴Naleaing sasaj icon meáwan aag ayaj apmajlüy wüxan aliün majlüyiw ajcüwa nipilan quiaj.

³⁵Masey a iüt, at a cielo apndrom ombasüw, xepoch nómban ngo ndrom ombas.

³⁶Wüx aaga nüt, at wüx aaga ores wüx apmajlüy aag ayaj, nejingüind ngo majaw. Ángeles tiül cielo ngo majawüw aton. Néjan quiaj Xeteat Dios ajaw.

³⁷Wüx aliüc Teat Naxey, apmajlüy atnej tajlüy tanomb wüx almapac Noé. ³⁸Cos atnej tajlüy wüx nganaw ndilimeay a iüt cam tiül yow, nipilan ngo mapiüngüw wüx, netiw, nanganeowüw, angoch owixaw atnej mbójan marangüw. Atquiaj tatüch a nüt majmel tiül nadam müx a Noé. ³⁹Nejiw ngo meteotsüw nicuajind. Wüx tajngot a napac ijchiür, tajal a yow anmambich mandrooch nej ombasüw meáwan nipilan. Atquiaj apmajlüy aton wüx aliüc Teat Naxey. ⁴⁰Wüx aaga nüt quiaj apmajlüy ijpüw monxey tengüal arangüw najiüt tiül corrül. Nop apxaijngüam, alinop apmacülan. ⁴¹Aton apmajlüy ijpüw montaj teanchiülüw, nop apxaijngüam, alinop apmacülan.

⁴²Icona netam mecüliün ipacüjchiün iniüjcan cos ngo mejawan cojores aliüc a Teat Naxey. ⁴³Ijawan, jondot nop nateateran majaw cuame ores apmajmel aniüng nej need, ngome apmameay, ngo müüch majmel

tiül nden maneed. ⁴⁴Atquiaj icona aton netam mecüliün nej, cos Teat Naxey apmandilil wüx ngome teateotsaran.

Nop nembeol nerang najneaj, alinop nerang ngo majneaj

(Lc. 12:41-48)

⁴⁵Tajlüy nop neneay najiüt tajiür nop nembeol nej, xeyay axom omeaats, najneaj arang. Aaga neneay najiüt tayac teowix nembeol nej aniüng nej majaw nej ocueaj, mawiül monlüy quiaj, müüch nejiw leaw netam; ndoj tamb. ⁴⁶Najneajay apmajlüy aaga nembeol quiaj wüx apmandilil aaga neneay najiüt sitiül apmaxom nej teamarang meáwan leaw lamasaj. ⁴⁷Naleaing sasaj icon, aaga neneay najiüt quiaj ndófwüx apmayac teowix aaga nembeol quiaj meáwan leaw almajiür majaw nej ocueaj. ⁴⁸Nganüy sitiül ndot aaga nembeol quiaj marang ngo majneaj, mapiüng neneay najiüt nequiy apmameay; ⁴⁹ndoj tapots mawüüch aquíüjpüw nej, at üetüetan, angüngünan maquiüüb mongün. ⁵⁰Ndot tealeámban aag ayaj, quiaj apeay aaga neneay najiüt wüx nüt ngo leaam omeaats a nembeol macül nej. ⁵¹Quiaj apmüüch majwüch mamongoch xeyay necoy, ndoj apmayac maquiüüb tiül ajcüwa monrang ngo majneaj, niüng ajlüy monjiünts niüng apmeporros olüiqueran.

Tandeac andüy wüx gajpowüw monüx

25 'Micambaj Teat Dios najlüy tiül cielo apmajlüy atnej tajlüy wüx gajpowüw monüx

leaw tambüw mangochiw nengoch owix, ajoyiw candil. ²Acoquiaw nejiw ajcüwa monüx quiaj leaad omeajtsüw majoyiw leaw netam, alacoquiaw ngo leaam omeajtsüw nicuajind. ³Nejiw masey ajoyiw candil, naleaing ngo majoyiw aceite. ⁴Pero ajcüw leaw leaad omeajtsüw leaw netam, ngome áagan candil ajoyiw, aton tajoyiw alegüy aceite amb tiül limet. ⁵Cos nengoch owix tequiy mapeay, quiaj tind ameayiw, ndoj tameayiw. ⁶Wüx tatüch pinawan ongwüüts, quiaj tanguiayiw noic nanderac, tapiüng: “iJogüy lapeay a nengoch owix; witiüron ingochiün!” aw. ⁷Quiaj witiütoj a monüx macheniw micandileaw nejiw. ⁸Ajcüwa ngo majoyiw leaw netam tasajüw aquiüjpüw nejiw: “Ijchan xicon noic pite miaceitejan cos teapiniow xecandilean”, ajüw. ⁹Ajcüwa monüx leawa tajoyiw leaw netam tapiüngüw: “Ngwüy cos condom langome apmatüch xicueajiün, aton ngome apmatüch icon. Neol ngo meriümban niüng ajnap mengalan”, awüw. ¹⁰Ajcüwa acoquiaw monüx leaw ngo majoyiw leaw netam, wüx laambüw angalüw aceite, quiaj apeay a nengoch owix. Leaw monüx tajoyiw leaw netam tajmeliw tiül nden maquiüjpüw nengoch owix. Quiaj tapalüch ombeay nden. ¹¹Condom quiaj tapeayiw ajcüw alacoquiaw monüx, tapiüngüw: “iTeat, teat, ileaaig ombeay nden najmeliün!” awüw. ¹²Quiaj tasoiqiw: “Naleaing sapiüng, ngo najaw jane icon”, ajowiw —aw Teat Jesús.

¹³Condom Teat Jesús tasaj nejiw:

—Icona netam mecüliün ipacüjchiün iniüjcan, cos ngo mejawan ngün nüt, cuame ores apmandilil a Teat Naxey.

Teat Jesús tandec wüx tomiün

¹⁴Micambaj Teat Dios ajlüy atnej tarang nop naxey, cos wüx laliüc mamb tiül alanoic iüt, quiaj tapaj mimonbeol nej, tayac teowixaw mitomiün nej.

¹⁵Nop tiül nejiw tüüch acoquiaw mil tomiün, alinop ijquiaw mil, at alinop noic mil. Tüüch nejiw anopnopo leaw ajaw alndom maxaing tiüt marangayej najiüt naw wüx aaga tomiün quiaj. Condom tamb. ¹⁶Aaga nembeol leaw tüünd acoquiaw mil tomiün tangal cuajantanej manüüb. Quiaj taxom wüx alacoquiaw mil. ¹⁷Atanquiaj tarang alinop leaw tüünd ijquiaw mil; taxom wüx alijquiaw mil. ¹⁸Pero nganüy aaga leaw tüünd noic mil tamb maxot, taood iüt mamiüt tiül.

¹⁹Lamajiür xeyay nüt, quiaj tapeay aaga naxey majaw mimonbeol nej, mateow a tomiün majaw nguitow taxomüw wüx.

²⁰Quiaj tajngot aaga nüünd acoquiaw mil tomiün, ajamiün wüx alacoquiaw leaw axom wüx, tapiüng: “Teaach xic acoquiaw mil tomiün; jogüy alacoquiaw leawa taxomas wüx”, aw. ²¹Quiaj tasaj nej aaga naxey: “Najneajay terang teat, cos masey napateay süüch ic, ique teyamb nguineay mexom wüx alquiriw. Nganüy sanüüch ic mejiür nadam najiüt. Ich mapac imeaats, apmecül ningüy niüng sacül”, aj nej. ²²Condom tajngot alinop

leaw tüünd ijquiw mil tomiün, tapiüng: “Teat, teaach xic ijquiw mil. Nganüy jogüy mitomiün, alwüx alijquiw leaw taxomas wüx”, aw. ²³Quiaj tasaj nej aaga neneay najiüt: “Najneajay terang teat, cos masey napateay süüch ic, ique teyamb nguineay mexom wüx alquiriw. Nganüy sanüüch ic mejiür nadam najiüt. Ich mapac imeaats, apmecül ningüy niüng sacül”, aj nej. ²⁴Wüx tajngot alinop leaw tüünd noic mil, quiaj tapiüng: “Teat, xique sapiüng xowüy apmejcyü. Sajaw ique ixaing omeaats corrül masey ngome iquiy ipiür, aton iwit masey ngome iquiy itendeay. ²⁵Áag timbolas, quiaj tambas naxot mitomiün tiül loliüt. Nganüy jogüy mitomiün, aliün majlüy leaw ineay”, aw. ²⁶Quiaj tasaj nej aaga neneay najiüt: “Ique ngo majneaj irang, neranch. Sitiül ipiüng saxaing masey ngome xique sapiür, at sawit leaw ngome xique satendeay; ²⁷neol ngo meajchiw xetomiün leaw jaw alndom maxomüw wüx alquiriw, condom wüx sanapeay sanayar xetomiün alwüx quiriw”, aj nej. ²⁸Condom quiaj tapiüng: “Inojtiün ocueaj a noic mil tomiün quiaj, ijchan leaw ajiür gajpowüw mil. ²⁹Cos leaw almajiür apmüünd, ndoj apmajiür xeyay; pero leaw ngo majiür apmajnot ocueaj aaga quiriw leaw ajiür. ³⁰Nganüy aaga neánch quiaj, iloxiün ninguiün tiül pojniün, niüng apmajiünts, apmenchicnchic olüic”, aj nejw a neneay najiüt.

Wüx apmajaraw wüx asoeteran

³¹Wüx apmandilil a Teat Naxey, xeyay najneajay apmajlüy; ancaltlit,

ayeyiw nej tiüt meáwan miángeles nej. Quiaj apchetem wüx najneajay niüng chetej minatang nenajiüt. ³²Condom apcanchiümoj niüng ajlüy nej meáwan nipilan wüx iüt. Quiaj nej apmarriiüd nejw atnej arang nop nejjiür sap, awün pálwüx sap, pálwüx teants. ³³Ndoj apmayac ajcüwa sap amb wüx miác nej, nganüy a teants amb wüx miquiamb nej. ³⁴Condom aaga minatang nenajiüt apmasaj ajcüw ajlüyiw amb wüx miác nej: “Macaron, cos najneajay lamambeol icon Xeteat. Nganüy ijmeliün tiül aaga najneajay cambaj tarangüch meneayiün wüx Xeteat Dios tarang a iüt cam. ³⁵Cos wüx telopas, icona teajchiün xic süet; wüx tind sanganeow yow, icona teajchiün xic yow nanganeow. Tajlüyiüs atnej nop napeay miün nipilan, icona teajchiün xic niüng saxood. ³⁶Wüx ngo najiür sapix icona teajchiün xic; tiün sandeow, icona teamban mejawan xic. Tajlüyiüs tiül manchiüc icona temongon mejawan xic”, apmaj nejw. ³⁷Condom ajcüwa monrang najneaj quiaj apmapiüngüw: “iTeat! ¿Ngüt sawawan ic ifünd, xicona tüüchasan ic ite? ¿Ngüt tind inganeow yow, xicona tüüchasan ic menganeowa? ³⁸¿Ngüt sawawan ic ipeay, quiaj tüüchasan ic niüng ixooda? ¿Ngüt ngo mejiür ipix, quiaj tüüchasan ique? ³⁹¿Aton ngüt sawawan ic niün indeow, aton ngüt ijmel tiül manchiüc, quiaj tambasan najawan ique?” apmawüw. ⁴⁰Quiaj apmasaj nejw aaga minatang monajiüt: “Naleaing sasaj icon, cuajantanej leaw terangan membeolan alinop xenipilan, aag ayaj sayac atnej xique temembeolan”, apmaj nejw.

⁴¹Condom quiaj apmasaj ajcüwa najlüyiw amb wüx miquiamb nej: “Iriowan ningüy niüng sajlüy, icona monrang ngo majneaj. Apmeamban tiül biümb niüng ngondom xejquem, leaw tarangüch niüng apmamb nimeech maquiüüb monbeol nej. ⁴²Cos wüx telopas, icona ngo meajchiün xic süet, wüx tind sanganeow yow, icona ngo meajchiün xic yow nanganeow. ⁴³Tajlüyiüs atnej nop napeay miün nipilan, icona ngo meajchiün xic niüng saxood. Wüx ngo najiür sapix icona ngo meajchiün xic. Tiün sandeow, aton tajlüyiüs tiül manchiüc, icona ngo memongon mejawan xic”, apmaj nejiw. ⁴⁴Condom quiaj nejiw apmapiüngüw aton: “Teat, ¿ngüt tajawasan ic tengual indeow lop, tind inganeow, ngo nüjchiün ique? ¿Ngüt iyamb niüng ixood xicona ngo nüjchiün ique? ¿Ngüt ngo nüjchiün ic ipixe? ¿Ngüt tiün indeow, teamb tiül manchiüc, xicona ngo nambeolan ique? ¿Ngüt aag ayaja?” apmawüw. ⁴⁵Quiaj apmasaj nejiw aaga minatang nenajiüt: “Naleaing sasaj icon, cuajantanej ngo mendiüman merangan para membeolan alinop, masey nop ajüic más ngo metam tiül, pues atnej xique temerangan wüx ximbas”, apmaj nejiw. ⁴⁶Ndoj ajcüw ayaj apmambüw tiül castigo meáwan nüt, pero leaw monrang najneaj apmambüw macüliw tiül cielo meáwan nüt —aj nejiw Teat Jesús.

Ayambüw cuane wüx masapüw Teat Jesús

(Mr. 14:1-2; Lc. 22:1-2; Jn. 11:45-53)

26 Wüx Teat Jesús landoj mapiüng meáwan aag ayaj, quiaj tasaj minipilan nej:

²—Icona lamejawan aliün ic nüt apmajlüy a nangos nüt pascua. Quiaj a Teat Naxey, apmayacüw nej teowixaw monajiüt mambiyaw nej wüx cruz —aj nejiw.

³Condom quiaj ajcüwa montangtang miteaats, at mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, aton monajiüt tiül nipilan judío canchiütoj tiül nden aniüng Caifás, aaga minatang miteaats.

⁴Tapots mayambüw nguineay apmawaijchaw para masapüw Teat Jesús mambiyaw. ⁵Ndoj tapiüngüw: —Ngondom marangaats aag ayaj wüx nangos nüt cos nipilan apmajcüyiw, apmajlüy xeyay monyaingyaing —awüw.

Nop najtaj tateng najmboc angan aceite wüx omal Jesús

(Mr. 14:3-9; Jn. 12:1-8)

⁶Teat Jesús altiül cambaj Betania alaniüng Simón, nop lafiün wüx axom nej noic ngo majneaj necoy nasoic lepra. ⁷Quiaj tajngot nop najtaj ajamiün najmboc angan aceite xeyay nembeat, chipiow nop nine iquial narangüch najneaj piedra nenüt alabastro. Wüx aliw wüx mes tengual üetiw, quiaj aaga najtaj tateng wüx omal Teat Jesús aaga najmboc angan aceite. ⁸Minipilan nej wüx tajawüw aag ayaj altiül tadjcüyiw, tapots mapiüngüw:

—¿Neol tandrooch ombas aaga najmboc angan aceite quiaja? ⁹Cos sitiül majnap apmambeat xeyay, mambeolaran nipilan ngo majiür —awüw.

¹⁰Teat Jesús tayaag leaw teamandeacüw, quiaj tasaj nejiw:

—¿Neol tapots mesajsajan a mùm najtaj cama? Icueatiün; nej lamarang noic xeyay najneaj wüx ximbas.

¹¹Cos leaw nipilan ngo majiür aliw ningüy mequiüjpan meáwan nüt, alndom membeolan wüx indiüman; xique ngome meáwan nüt sanajlüy ningüy naquiiüb icon. ¹²Leaw lamarang a mùm najtaj quiaj, wüx tateng najmboc angan aceite wüx ximbas, aag ayaj lamarang nómban atnej apmarangüch wüx ximbas wüx sanamiüraad. ¹³Naleaing sasaj icon, nguiajantanej wüx aaga iüt cam niüng apmanderac wüx aaga najneajay nanderac nguineay alndom nawün wüx asoeteran, quiaj apmanderac wüx aaga mùm najtaj cam nguineay tarang, para leam omeaatsaran wüx nej —aj nejiw Teat Jesús.

Judas tapiüng apmayac teowixaw monajiüt a Teat Jesús

(Mr. 14:10-11; Lc. 22:3-6)

¹⁴Condom nop nenüt Judas Iscariote, nop naw tiül ajcüwa gajpiüp (12) tamb mandeac aweaag montangtang miteaats. ¹⁵Tasaj nejiw: —¿Nguitow apmeajchiün xic sitiül ndot nayac tiül iwixan aaga Jesús? —aj nejiw.

Quiaj tujchiw nej nimioiw gajpowüw (30) tomiün plata. ¹⁶Naw quiaj aaga Judas tapots mayamb nguineay mayac Teat Jesús teowixaw monajiüt.

Teat Jesús üet aweaag minipilan nej ndójjwüx

(Mr. 14:12-25; Lc. 22:7-23;

Jn. 13:21-30; 1 Co. 11:23-26)

¹⁷Wüx amelich aaga nangos nüt üeteran pan ngo majmel levadura,

quiaj minipilan Teat Jesús tambüw matüniw manguiayiw nej, tasajüw:

—¿Nguiane indiüm teat, namban natajcan majneaj niüng apmetiüüts wüx pascua? —ajüw nej.

¹⁸Quiaj tasaj nejiw:

—Quiüran tiül cambaj, indüyiün aniüng nop naxey, isajan: “Teat Xan apiüng: Laliüc mumb xenüt, sandiüm narang nangos nüt pascua iniüng, naquiiüb xenipilan, aw”, irajan —aj nejiw Teat Jesús.

¹⁹Minipilan nej tarangüw atnej tasoiquiw, tayambüw meáwan leaw apmüetiw wüx pascua.

²⁰Wüx langwiiüts Teat Jesús chetet wüx mes maquiiüb gajpiüp (12) minipilan nej. ²¹Wüx tengual üetiw, quiaj tasaj nejiw:

—Naleaing sasaj icon, nop tiül icona apmayac xic teowixaw monajiüt —aj nejiw.

²²Quiaj tamix omeajtsüw xeyay, tapots matüniw manguiayiw anopnopo, tapiüngüw:

—¿Jane, ngwüy xique? —awüw.

²³Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Nop teasüet anaag nóiquian tiül polat, aag ayaj apmayac xic teowixaw monajiüt. ²⁴Teat Naxey apmamongoch atnej apiüng tiül Mipoch Teat Dios; pero xeyay ngo majneaj apmamongoch aaga naxey leaw apmayac teowixaw monajiüt a Teat Naxey. Najneajay sitiül nej ngo wijquiam —aj nejiw Teat Jesús.

²⁵Quiaj tendec a Judas, áag teamandiüm mayac nej teowixaw monajiüt, tasaj nej:

—Teat, ¿jane, ngwüy xique? —aw.

Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Ique lamepiüng —aj.

²⁶Tengual ámban üetiw, quiaj Teat Jesús taxaing a pan, tataag

orar, ndoj tambaag, quiaj tüüch nejiw, tapiüng:

—Ixainguiün itean, cos aag ayaj xecuerpo —aw.

²⁷Condom tayar noic vas, tataag orar, ndoj tamongoch manganeowüw, tapiüng:

—Inganeowan. ²⁸Cos aag agüy xequeiej, ajüiquich wüx aaga jayats poch leaw lamarang Teat Dios müüch icon; cos xequeiej apmajüunch tiüt mawün wüx asoet xeyay nipilan. ²⁹Aton sasaj icon xique lango nanganeow miyow uva ningüy; alinoic nüt sananganeow jayats miyow uva nóiquian naquiiüb icon tiül micambaj Teat Dios —aj nejiw Teat Jesús.

Pedro apmapiüng ngo majaw jane Teat Jesús

(Mr. 14:26-31; Lc. 22:31-34; Jn. 13:36-38)

³⁰Condom wüx landoj matajciw cantar noic himno, quiaj tambüw andüyiw wüx mitiüc Olivos. ³¹Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Meáwan icona apmecueatiün xic aaga ongwiiüts cam, atnej apiüng tiül Mipoch Teat Dios: “Sanambiy aaga nejiür sap, quiaj apndajrriüm meáwan misap nej.” ³²Naleaing wüx sanapac tiül mondeow, quiaj sanamb tiül Galilea ombas xic, ndoj iliücan tamiün —aj nejiw Teat Jesús.

³³Quiaj tasaj nej a Pedro:

—Teat, masey meáwan macueatiw ic, xique ngome sanacueat ic —aw.

³⁴Quiaj Teat Jesús tasaj nej:

—Naleaing sasaj ic Pedro, aaga ongwiiüts cam wüx nganaw mepaj a gallo, ique lamepiüng arojmbüw ipiüng ngo mejaw jane xic —aj nej.

³⁵Quiaj a Pedro tapiüng:

—Teat, xique ngome sanapiüng ngo najaw jane ic masey nandeow nóiquian naquiiüb ic —aw.

Atanquiaj tapiüngüw meáwan minipilan nej.

Teat Jesús ataag orar tiül Getsemaní

(Mr. 14:32-42; Lc. 22:39-46)

³⁶Condom Teat Jesús tapeay tiül niüng nasoic Getsemaní maquiiüb minipilan nej. Tasaj nejiw:

—Cheteron ningüy, cos xique sanamb ninguiün nataag orar —aj nejiw.

³⁷Condom taquiiüb mamb a Pedro at alijpüw micual Zebedeo, ndoj tayaag xeyay amix omeaats.

³⁸Tasaj nejiw:

—Xowüy amix ximeaats, sayaag atnej teasandeow. Nganüy icüliün xic ningüy, nde memeayiün —aj nejiw.

³⁹Condom Teat Jesús tamb quirfwan iün majüy, quiaj mejquiet tiüt, tatün ocueaj Teat Dios, tapiüng:

—Xeteat Dios, sitiül ique indiüm, alndom mewün xic wüx meáwan naél leaw sanamongoch. Naleaing Teat, nde merang leaw xic sandiüm, irang atnej ique indiüm —aw.

⁴⁰Condom tandilil majaw ajciw arojpw minipilan nej, tajaw lameayiw. Quiaj tasaj a Pedro:

—¿Neol, ngondom mepacana mequiiüpan xic masey noic ores? ⁴¹Nde memeayiün, itüniün ocueaj Teat Dios, nde matüch icon nimeech. Masey tiül imeajtsan indiüman meyamban Teat Dios, icona ngo meiücan wüx —aj nejiw.

⁴²Condom tandüy quiaj amb ijmbüw mataag orar masaj Teat Dios, tapiüng:

—Xeteat Dios, sitiül naleaing netam namongoch aaga naél cam, ngondom mamógan, irang atnej ique indiüm —aw.

⁴³Tandilil alinomb niüng ajlüyiw ajcüw arojpuw quiaj. Taxom nejiw lameayiw alinomb, cos xeyay ind ameayiw, langondom maleaijquiw oniüjcüw. ⁴⁴Condom tacueat nejiw, tandüy quiaj amb arojmbüw mataag orar, matün ocueaj Teat Dios, tatün atnej landoj matün. ⁴⁵Condom tandüy niüng ajlüy minipilan nej, quiaj tasaj nejiw:

—¿Neol, aliün memeayiüna, tenguijal ixojtana? Canüy landoj, amatüch a ores. Apmayacüch a Teat Naxey teowixaw nipilan monrang ngo majneaj. ⁴⁶Witiüron, tabaats, ijawan lapeay aaga apmayac xic teowixaw nipilan —aj nejiw Teat Jesús.

Aquiüjpüw mamb Teat Jesús

(Mr. 14:43-50; Lc. 22:47-53; Jn. 18:2-11)

⁴⁷Tengualeámban andeac Teat Jesús, quiaj ajngot a Judas, aaga naw tiül gajpiüp minipilan nej, aquiüüb miün xeyay nipilan, ajamiünüw machat, aton xiül. Üüch nejiw miünüw montangtang miteaats at montangtang monajiüt tiül nipilan judío. ⁴⁸Aaga Judas lamasaj nejiw nguineay apmajüiquich ngün masapüw. Cos lamapiüng:

—Áag leaw sanacheech mimboy nej, aag ayaj isapan —aw.

⁴⁹Condom wüx tajngot, quiaj tamb majaw Teat Jesús, tasaj:

—Ndic Teat, tamtámban ijlüy teat —aj.

Andüüb macheech mimboy nej.

⁵⁰Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Amigo, ¿cuane tewiün meranga? —aj.

Quiaj tajngotoj, tajmeliw masapüw nej, taquiüjpüw nej mamb.

⁵¹Naleaing nop tiül minipilan

Teat Jesús tasoond mimachat nej, tandooig nop olaag nembeol minatang miteaats. ⁵²Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Isoc alinomb tiül ombiüm mimachat, teat, cos meáwan jane andiüm matsoj wüx machat, naag machat apmendeowüy. ⁵³¿Neol, cuane ipiüng, ngondom natün ocueaj Xeteat Diosa, müüch miün peic miow mil (80,000) miánges nej mambeoliw xique? ⁵⁴Pero jondot narang atquiaj, ¿nguineay apmajlüy leaw lamapiüng tiül Mipoch Teat Dios netam majlüy? —aj nej.

⁵⁵Condom quiaj Teat Jesús tasaj ajcüwa nipilan quiaj:

—¿Cuane imbichan machat, ata xiül wüx isapan xique? ¿Jow a xique, need xique? Meáwan nüt tajlüyüis niüng ijlüyün naquiaach icon tiül a nadam nangaj iüm, pero icona ngo mesapan xic. ⁵⁶Naleaing atcüy netam majlüy, para majlüy atnej nomb tapiüngüw tiül nawiig mondeac andeac Teat Dios —aj nejiw.

Quiájan tacueatiw nej minipilan nej, tecuiürrüw.

Teat Jesús alniüng ajlüy monajiüt

(Mr. 14:53-65; Lc. 22:54-55,

63-71; Jn. 18:12-14, 19-24)

⁵⁷Wüx landoj masapüw Teat Jesús, quiaj taquiüjpüw nej mamb andüy niüng ajlüy Caifás, aaga minatang miteaats, niüng canchiüjow ajcüwa

mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, aton ajcüwa montangtang monajiüt tiül nipilan judío. ⁵⁸Pedro tandüüb mamb miünquiájan ajngot, tatüch mbeay minden minatang miteaats. Condom tajmel chetet maquiüjpüw monjiür iüm, mambich majaw nguineay apmajliüy.

⁵⁹Ajcüwa montangtang miteaats, montangtang monajiüt, aton meáwan monajiüt tiül nipilan judío tayambüw jane matepich asoet Teat Jesús masey awaiich, para müjchiw mamb mandeow. ⁶⁰Pero ngo maxomüw, masey ajliüy xeyay monwaiich wüx nej. Ndójjwüx, tajngotoj ijpüw monwaiich. ⁶¹Nejiw tapiüngüw:

—Aaga naxey quiaj tapiüng:
“Xique alndom najarrich aag nadam nangaj iüm ocueaj Teat Dios, ndoj wüx er nüt alndom nawitich alinomb”, aw —awüw.

⁶²Condom aaga minatang miteaats witiüt matün manguiaj Teat Jesús, tasaj:
—¿Neol ngo merndeaca? ¿Cuane teamandeaciw wüx imbas quiaja? —aj.

⁶³Teat Jesús ndijchiówan, ngo masaj nej nicuajind. Quiaj a minatang miteaats tasaj nej:

—Por minüt Teat Dios leaw almapac, isaj xicon sitiül naleaing ique aaga Cristo lapiürang aliüc, aag Micual Teat Dios —aj.

⁶⁴Quiaj tasaj nej Teat Jesús:
—Ajaj xique teat, atnej lamepiüng quiaj; y sasaj icon alinoic nüt apmejawan a Teat Naxey alchetem amb wüx miác Teat Dios; aton apmejawan wüx aliüc imiün tiül cielo, amb tiül oic —aj nej.

⁶⁵Quiaj aaga minatang miteaats tachiüt apix nej cos xeyay ajcüy, tapiüng:

—Aaga naxey cam lamandea ngo majneaj, ayac atnej Dios nej. ¿Cuane tengualeámban macüliiüts manguiaiyiütsa? Icona lamenguiayiiün nguineay tandeac xeyay ngo majneaj. ⁶⁶¿Ngwüy, cuane ajiür meyajcana? —aw.

Quiaj tapiüngüw:
—iNej ajiür xeyay nisoet, ich mandeow! —awüw.

⁶⁷Quiaj tapots mateontsiw teombas nej onts ombeayiw nejiw, tatoliw, altiül taleambüw nej.

⁶⁸Tasajüw nej:
—iSitiül ique aaga Cristo, isiüt jane teamatol ic! —ajüw.

Pedro apiüng ngo majaw jane Teat Jesús

(Mr. 14:66-72; Lc. 22:56-62;

Jn. 18:15-18, 25-27)

⁶⁹Teat Pedro aliün chetem quiaj tiül nden, quiaj ajngot nop nüx nerang najiüt quiaj, tasaj nej:
—Ique aton almequiüüb aaga Jesús naw Galilea —aj nej.

⁷⁰Quiaj a Pedro tawaiich niüng ajliüyan, tapiüng:
—Ngo najaw cuane ipiüng quiaj —aw.

⁷¹Pedro wüx laámb apmamong tiül ombeay nden, quiaj majaw nej alinop, aton tasaj monliüy quiaj:
—Aaga naxey quiaj taquiüüb aaga Jesús naw Nazaret —aj.

⁷²Quiaj a Pedro tandüy wüx alinomb mawaiich, tapaj minüt Dios, tapiüng:
—iDeda nej dios, ngo najaw jane aaga naxey quiaj! —aw.

⁷³Ajóyan alquiriw ores, quiaj ajcüwa monlüy quiaj tatüchiw a Pedro, tasajüw:

—Naleaing ique aton nop nejiw, cos ajüiquich ic indeac —ajüw.

⁷⁴Quiaj a Pedro tapots mandeac ngo majneaj, tapaiich, tapiüng:

—Sitiül ngo maleaing sandeac, alinoic nüt sanangüy. iNaleaing ngo najaw jane aaga naxey temepiüangan quiaj! —aw.

Andüüban tepaj a gallo. ⁷⁵Quiaj a Pedro leaad omeaats leawa lamasaj nej Teat Jesús, cos tasaj nej: “Wüx nganaw mepaj a gallo, ique lamepiüng arojmbüw ipiüng ngo mejaw jane xic”, aj nej. Quiaj taw quiaj a Pedro, tajiünts xeyay.

Teat Jesús taquiüraab niüng ajlüy Pilato

(Mr. 15:1; Lc. 23:1-2, Jn. 18:28-32)

27 Wüx lachiüymbaw, quiaj canchiütoj alinomb meáwan montangtang miteaats at montangtang monajiüt tiül nipilan judío. Tandeacüw nóiquian nguineay alndom mambiyaran Teat Jesús. ²Quiaj taquiüjpüw mamb a Teat Jesús neóel, tayaciüw teowix Poncio Pilato, aaga natang nenajiüt.

Judas tembiyay

³Condom a Judas, aaga neyac Teat Jesús teowixaw monajiüt, wüx tajaw Teat Jesús landoj apmandeow, quiaj leaad omeaats ngo majneaj lamarang. Tatsoriich alinomb aaga nimiow gajpowüw (30) tomiün plata, tüüch montangtang miteaats at monajiüt. ⁴Tasaj:

—Xique lanarang nadam nisoet, cos lanayac tiül iwixan nop naxey ngo majiür nicuajind nisoet —aw.

Quiaj tasajüw nej:

—Ic coen mejaw, jowa xiconac uane sambichan ic —ajüw nej.

⁵Condom quiaj a Judas tawiich quiaj a tomiün tiül nadam nangaj iüm, taw quiaj, tamb merrondüy onic.

⁶Ajcüwa montangtang miteaats taxainguüw aaga tomiün quiaj, ndoj tapiüngüw:

—Aag agüy ngo majneaj macanchichaats tiül iquial nichech, cos aag agüy ombeat miquiej nop apmandeow —awüw.

⁷Ndoj andeacndeacüw wüx, tapiüngüw con aaga tomiün quiaj apmangalüw noic iüt niüng arangüch xor, niüng alndom mamiüraad napeay miün nipilan.

⁸Naw quiaj, aaga iüt quiaj tanüt mifüt quiej. Nganüy nüt cam aliün manüt atquiaj. ⁹Atquiaj tajlüy para majlüy atnej tapiüng nomb Teat Jeremías, nop nendeac andeac Teat Dios, cos nej tapiüng: “Apmayariw aaga nimiow gajpowüw (30) tomiün plata leaw nipilan judío lamayaciüw ombeat nej, ¹⁰mengalayej noic iüt niüng tarangüch xor, atnej tasaj xic Teat Dios”, aw.

Teat Jesús alteombas Pilato

(Mr. 15:2-5; Lc. 23:3-5; Jn. 18:33-38)

¹¹Teat Jesús wüx alteombas Pilato aaga natang nenajiüt, quiaj tatün nej manguiaj:

—¿Naleaingue, ique aaga minatang nenajiüt ocueajiw nipilan israele? —aj.

Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Naleaing, atnej ipiüng quiaj —aj nej.

¹²Masey tengual mayaciüw nej asoet ajcüwa montangtang miteaats

at monajiüt, nej ngo mapiüng nicuajind. ¹³Condom quiaj tasaj nej a Pilato:

—¿Neol, ngo menguiay leaw tengual mandeaciw wüx imbas quiaja? —aj nej.

¹⁴Nej Teat Jesús ngo mandeac nicuajind. Quiaj aaga natang nenajiüt quiaj mbayat majaw, lango majaw cuane apmarang.

Atüniw mandeow Teat Jesús

(Mr. 15:6-20; Lc. 23:13-25; Jn. 18:38—19:16)

¹⁵Wüx aaga nangos nüt quiaj, aaga natang nenajiüt alndom matsambiich nop najlüy tiül manchiüc leaw cambaj apmatün.

¹⁶Aaga nüt quiaj altiül manchiüc nop naxey xowüy anderac wüx nej, nenüt Barrabás. ¹⁷Wüx nipilan alcanchiümoj, quiaj tatün manguiaj nejw a Pilato:

—¿Ngün indiüman natsambiich, Barrabása, ngwüy Jesúsa, aaga nasoi Cristo? —aj nejw.

¹⁸Tapiüng aag ayaj cos lamajaw ajcüyíwan majawüw Teat Jesús, áag tayaciw teowix nej.

¹⁹Wüx Pilato alchetem niüng ajaw wüx asoeteran, quiaj mintaj nej tüüch mamb masoi: “Nde aleaic merang wüx a naxey nerang najneaj quiaj, cos tepood xeyay mbayatos tiül sameay, taümiüs najaw wüx nej”, aw.

²⁰Pero naleang ajcüwa montangtang miteaats, at monajiüt tiül cambaj tapots mawüywüyw nipilan matüniw tsajmbiüm aaga Barrabás, nganüy a Teat Jesús ich mandeow. ²¹Quiaj tatün manguiaj nejw alinomb aaga natang nenajiüt, tasaj nejw:

—¿Ngün tiül ajcüwa ijpüw cam indiüman natsambiiche? —aj nejw.

Quiaj tapiüngüw:

—iAaga Barrabás! —awüw.

²²Condom Pilato tasaj nejw:

—¿Cuane ipiüangan, cuane sanarang wüx aaga Jesús nasoi Cristo? —aj nejw.

Quiaj tapiüngüw nóiquian:

—iIch mandeow wüx cruz!

—awüw.

²³Quiaj tasaj nejw a Pilato:

—¿Mbich cuane nisoet ajiüre? —aj nejw.

Nejw tayaciw wüx apajüw, tapiüngüw:

—iIch mandeow wüx cruz!

—awüw.

²⁴Pilato wüx tajaw ngondom marang nicuajind, cos nipilan tengual ajcüyw, quiaj tatün mamb mayarich yow. Ndoj tapots müüch majants owix nej niüng ajlüy meáwan nipilan. Tapiüng:

—Aag agüy sarang mejawan, xique ngo najlüy tiül wüx apmajüunch tiüt miquiej aaga naxey nerang najneaj cam, ijawan coen ninguiay icona —aj nejw.

²⁵Yajnguiat tiüt a nipilan apajüw, tapiüngüw:

—Xicona masey sanaquiüjpan wüx xecualan sanengüyiün miquiej nej leaw apmajüunch tiüt —awüw.

²⁶Quiaj a Pilato tatsambiich a Barrabás, ndoj, wüx landoj ajwüch Teat Jesús, quiaj tayac teowixaw nipilan mandeow wüx cruz.

²⁷Condom quiaj misoldados nej taquiüjpüw Teat Jesús andüy tiül noi püjchiün nasoi pretorio, canchiütoj meáwan soldado, ayeyiw nej tiüt. ²⁸Quiaj tasojniw nej

tiül apix, condom tasoijquiüw nej
tiül noic najal napixeran morada.
²⁹Ndoj tayaciüw wüx omal nej noic
corona nepeat sats, aton tasocoj
tiül miác owix nej nots najchow,
aag ayaj nangoraad apiüngüw.
Quiaj taquiejliw micosüw nejw
tiüt teombas nej mitsojow nej.
Tapiüngüw:

—iNajneajay ijlüy, mbich ique
minatang nenajiüt ocueajiw nipilan
judío! —ajüw nej.

³⁰Tapots mateontsüw wüx ombas
nej onts ombeayiw nejw, aton
tayariw aaga najchow mawüjchiw
wüx omal nej. ³¹Wüx lapaxiow
mitsojow nej, quiaj tasojndiw nej
tiül aaga morada napixeran, ndoj
tasoijquiüw nej tiül apix nej. Condom
quiaj taquiüjpüw nej mamb
mayaciüw nej wüx cruz.

Teat Jesús tajmel wüx cruz

(Mr. 15:21-32; Lc. 23:26-43; Jn. 19:17-27)

³²Almawüw quiaj, quiaj
mangochiw nop naxey naw Cirene,
nenüt Simón. Tasapüw nej mambitic
micruz Teat Jesús.

³³Quiaj tapeayiw tiül niüng
nasoic Gólgota, aag ayaj amb
apiüng omal mondeow. ³⁴Quiaj
tújchiw vin manganeow aolüw tiül
nangaag, wüx tapeay teombeay nej
taton ngo manganeow.

³⁵Wüx landoj mayaciüw nej
wüx cruz, quiaj tembaagayej wüx
apix nej, asüetiw wüx majawüw
jane apmajoy. Atquiaj tajlüy atnej
tanomb tapiüng nop nendeac
andeac Teat Dios wüx tapiüng:
“Apmembaagayej wüx sapix,
apmasüetiw wüx majawüw jane
apmeneay”, aw. ³⁶Ndoj tsototójan

quiaj majiürüw nej. ³⁷Ndoj tayaciüw
wüx omal cruz acas poch niüng
apiüng cuane asoet nej, apiüng:
“Aag agüy Jesús, minatang nenajiüt
ocueajiw nipilan judío”, aw.

³⁸Aton tajmeliw wüx cruz
maquiüb ijpüw moneed, nop
amb wüx miác Teat Jesús, alinop
amb wüx miquiamb nej. ³⁹Leaw
tamongoj ambüw quiaj titsojow
nej, talanglangüw omalüw mújchiw
majüiquichaw ajcüyiw. ⁴⁰Tapiüngüw:
—iJoow, ngwüy ique nepiüng
apmejarrich aaga nadam nangaj
iüm, ndoj wüx er nüt apmelomboch
alinomb! iNganiy erwüney wüx
iquiáyan quiaj; iriow tiüt wüx cruz
sitiül ique Micual ic Teat Dios!
—awüw.

⁴¹Átan titsojow nej montangtang
miteaats, mondüy wüx aaga poch
tüünd Moisés, at ajcüwa fariseos,
aton montangtang monajiüt tiül
cambaj Israel. Tandeaciüw nejeyéjan
quiaj, tapiüngüw:

⁴²—Nej mbich tawün wüx alinop,
nganiy nej ngondom mewüney
wüx nejáyan quiaj. Sitiül naleaing
nej natang nenajiüt tiül nipilan judío,
ich maw tiüt imiün wüx cruz nganiy,
mbich apmayariüts andeac nej. ⁴³Nej
tayac omeaats wüx Teat Dios, ich
mawün nej wüx a nganiy sitiül Teat
Dios ajiür nej lasta. Cos nej tapiüng:
“Micual xic Teat Dios”, aw, —awüw.

⁴⁴Ajcüwa moneed leaw tajlüyiw
wüx cruz maquiüjpüw titsojow nej
aton.

Wüx tandeow Teat Jesús

(Mr. 15:33-41; Lc. 23:44-49; Jn. 19:28-30)

⁴⁵Condom wüx lalembej nüt,
quiaj pojniüt wüx iüt tamong

lanchejliow nüt. ⁴⁶Wüx nchejliüt nüt quiaj Teat Jesús tepaj napac, tapiüng:

—Elí, Elí, ¿lama sabactani? Aag ayaj apiüng: Xeteat Dios, Xeteat Dios, ¿neol tecueat xic? —aw.

⁴⁷Altiül leaw alquiaj tanguiaiyiw, tapiüngüw:

—Aaga naxey quiaj tengual mapaj teat Elías —awüw.

⁴⁸Quiaj tamb nop acuiür mayar noic walang sap. Wüx landoj macachiich, masoc tiül vinagre, quiaj tayac wüx omal nots najchow. Condom tayac wüx ombeay Teat Jesús machey. ⁴⁹Alacas tapiüngüw:

—Ich majlüy, cawül majawaats sitiül aliüc a Elías mawün nej wüx —awüw.

⁵⁰Condom Teat Jesús tandüy wüx alinomb mepaj napac, quiaj tandeow. ⁵¹Quiaj aaga nadam jael nepal teomeaats a nadam nangaj iüm nómban chiütaw pinawan, naw cawüx andüy tiüt. Nómban ajlang a iüt, at a nadamdandam piedra tajpoet.

⁵²At xeyay oxiüt aton lejquiat; xeyay monyar andeac Teat Dios tapacüw tiül mondeow. ⁵³Tawüw tiül oxiüt, wüx Teat Jesús landoj apac tiül mondeow, quiaj tajmeliw tiül nangaj cambaj Jerusalén. Tajarawüw, tajaw nejiw xeyay nipilan.

⁵⁴Aaga minatang ocueajiw soldados, at leaw almaquiüüb nej majiürüw Teat Jesús, wüx tayajcüw ajlang ateam, at wüx tajawüw meáwan leawa tajlüy, quiaj mbayatoj xeyay, tapiüngüw:

—Naleaing aaga naxey quiaj Micual nej Teat Dios —awüw.

⁵⁵Aton aliw quiaj tigüy müm montaj, miünquiájan alembemoj

tengual majawüw. Ajcüw ayaj tandüjpiw miün a Teat Jesús imiünüw Galilea, tambeolüw nej. ⁵⁶Tiül ajcüw ayaj altiül a María Magdalena, María mimüm Jacobo maquiüüb José, at mimümüw micual Zebedeo.

Tamiüraad Teat Jesús

(Mr. 15:42-47; Lc. 23:50-56; Jn. 19:38-42)

⁵⁷Wüx langwiiüts tiül aaga nüt quiaj, tapeay quiaj nop naxey nejür xeyay, nenüt José, naw tiül cambaj Arimatea. Nej aton tajlüy tiül minipilan Teat Jesús. ⁵⁸Nej tamb majaw Pilato matün micuerpo Teat Jesús. Quiaj Pilato tapiüng müünd. ⁵⁹Condom quiaj aaga José tamb maxaing micuerpo Teat Jesús, tawinch tiül noic najneaj püy nerixix. ⁶⁰Ndoj taquiüüb mamb mayac tiül noic jayats oxiüt leaw nej landoj marang tiül otüeng tiüc. Condom quiaj tapal wüx noic nadam piedra, cas tamb. ⁶¹Aliw quiaj a María Magdalena maquiüüb alinop María, alchetemoj quiaj mbeay oxiüt.

Tayacüw monjiür oxiüt

⁶²Wüx lamatüch nüt axoodaran, aag ayaj amb alinoic nüt ndoj ayambyambüw meáwan leaw apmetam nejiw wüx pascua, quiaj montangtang miteaats at fariseos tambüw majawüw Pilato.

⁶³Tapiüngüw:

—Teat Xan, nganüy les leaad ximeajtsan leaw tapiüng aaga naxey newaiich quiaj. Cos wüx aliün mapac tapiüng nej apmapac tiül mondeow wüx er nüt. ⁶⁴Nganüy teat, sandiüman meaach mamb

majiürüch aag oxiüt quiaj leaw among er nüt, ngana majmeliw ongwiiüts minipilan nej mawüniw nej, ndoj apmasajüw nipilan: “Nganüy lapac tiül mondeow”, mawüw. Quiaj apmawaijchaw xeyay nipilan más xeyay, ngo matnej wüx aliün mapac —awüw.

⁶⁵Quiaj tasaj nejiw Pilato:

—Joyaj noic ajlüy soldados, quiüran ipalan nandand nandand aaga oxiüt quiaj leaw niüng alndom —aj nejiw.

⁶⁶Condom quiaj tambüw mapalüw nandand a oxiüt. Tayacüw noic sello wüx aaga piedra apal nej, ndoj tacueatiw quiaj soldados majiürüw.

Teat Jesús tapac tiül mondeow

(Mr. 16:1-8; Lc. 24:1-12; Jn. 20:1-10)

28 Wüx lamong aaga nüt axoodaran, larraw tiüt amb alinoic nüt, aag ayaj amelich seman; quiaj tambüw majawüw oxiüt a María Magdalena maquiüüb alinop María. ²Condom quiaj tajlang noic nadam ateam, cos nop ángel ocueaj Teat Dios tiün imiün cielo. Almapeay, quiaj tawün a piedra nepal oxiüt, chetet wüx. ³Ombas nej xowüy larraw atnej noic najlip, at apix nej rajnüy atnej nieve. ⁴Ajcüwa soldados almajawüw aag ayaj mbayajow, anmambeapmbeap nejiw, tajmiüctiw nómban atnej landeowüw. ⁵Quiaj aaga ángel tasaj ajcüwa montaj:

—Nde mbayameron, cos sawaw icon iwiünan meyamban Teat Jesús, áag tayacüw wüx cruz.

⁶Lango majlüy ningüy cos nej lapac

tiül mondeow atnej lamapiüng. Macaron ijawan niüng tapiiberan a Teat Naxey. ⁷Nganüy quiüran najenjénan, isajan minipilan nej: “Nej lapac tiül mondeow, laámb andüy Galilea ombas nej, quiaj apmexoman”, irajan. Áagan ayaj sajngot nasaj icon —aj nejiw.

⁸Condom ajcüwa montaj mbayatoj, tawüw quiaj tiül oxiüt najénan; ndoj xeyay tapac omeajtsüw. Tambüw acuiürrüw masajüw minipilan Teat Jesús meáwan leaw tasoiquiw. ⁹Aliünüw tiül tiüüd, quiaj tangoch nejiw Teat Jesús, tatepeay nejiw. Quiaj tambüw mangochiw, taquiejliw micosüw nejiw, tapequiequiw nej oleaj. ¹⁰Quiaj tasaj nejiw:

—Nde mbayameron. Quiüran isajan xecojow xechijquiaw mambüw andüyw Galilea, quiaj sanexomayon —aj nejiw.

Leaw tapiüngüw monjiür oxiüt

¹¹Ajcüwa montaj tealeámban aliünüw tiül tiüüd, quiaj tawüw niüng ajlüy oxiüt acas soldados. Tambüw tiül cambaj aton masajüw ajcüwa montangtang miteaats meáwan leaw tajlüy. ¹²Condom ajcüwa miteaats sonongotoj maquiüjpüw montangtang monajiüt tiül judíos. Wüx landoj mandeaciw nguineay apmarangüw, quiaj tujchiw soldados xeyay tomiün.

¹³Tasajüw:

—Atcüy ipiüangan: “Aaga Jesús, tambüw mawüniw nej minipilan nej ongwiiüts wüx salnameayiün”, irawan. ¹⁴Sitiül ndot aaga natang nenajiüt apmanguiaj, xiconan sanawüniün icon wüx, quiaj ngome

apmemongochiün nicuajind naél —
ajüw nejiw.

¹⁵Condom ajcüwa soldados, wüx
landoj mayariw a tomiün, quiaj
tarangüw atnej tasoiquiw. Meáwan
aag ayaj aliün manderac wüx tiül
nipilan judío nganüy nüt cam.

**Teat Jesús üüch minajiütüw
minipilan nej**

(Mr. 16:14-18; Lc. 24:36-49; Jn. 20:19-23)

¹⁶Ajcüwa gajpanop (11) minipilan
nej tambüw andüyiw Galilea
wüx nop tiüc niüng lamasaj nejiw
Teat Jesús. ¹⁷Wüx tajawüw nej
taquiejliw micosüw nejiw teombas

nej; pero naleaing altiül tachiweaw
omeajtsüw. ¹⁸Condom Teat Jesús
tatüch nejiw, tapiüng:

—Laniünd najlüy wüx meáwan
leaw almajlüy ninguiün tiül cielo, at
ningüy wüx iüt. ¹⁹Nganüy quiüran
isajan palpálwüx nipilan wüx aaga
iüt cam mandüjpiw xic aton. Ijchan
mayariw yow wüx minüt Teat Dios,
wüx minüt Micual nej, at wüx
minüt Nangaj Espíritu ocueaj Teat
Dios. ²⁰Iquiajchiün mayacüw wüx
omeajtsüw marangüw meáwan
leaw lanasaj icon; xique sanaquiiüb
icona meáwan nüt, leaw ümb minüt
a iüt cam —aj nejiw. Amén.